

Smetišča neosveščenim

Če bi bil naš jedrski lobi vsaj pol tako pametni in jasnoviden, kot se delata, da je, potem bi imel ob pomozni dograditvi JE Krško takoj na voljo tudi vsa potrebnata skladisca za njene odpadke. Toda jasnovidnost ali vsaj načrtovanje nikoli nista bila karakterni potezi lobistov, monopolistov in diktatorjev, v Krškem lahko zaradi zakonskih potez sčasoma računajo tudi s predčasnim zaprijem jedrskega svetišča. Zaprtja zaradi volje množic. Namesto da bi v obdobju, ko je bila javnost zaradi neobveščenosti, neznanja in predčernobilske idile še dokaj naklonjena jedrskim elektrarnam, veljaki elektrogospodarstva poskrbeli za vse potrebne pritikline atomskih kotlov, so cincavo in zaradi najrazličnejših računov čakali na boljše čase, ki se jim po balkansku pravi »bo že kako.« Ta »bo že kako« pa je zdaj ostal na njihovih lastnih plečih, država se je namreč elegantno odrekla skrbti za atomski odpad. Težko in mučno zadevo z odlagališči radioaktivnih snovi sta poddedovali republike Hrvaška in Slovenija, da ne rečem

pisnike protiskladiščne izjave.

Zanimiv in značilen je odnos Dolenske in Posavja do omenjenih nedvomno vročih radioaktivnih zadev. Medtem ko hočejo za vsak vdh in izdih JE Krško vedeti tako Avstriji kot Italijani, je vojna za ali proti novim radioaktivnim odpadkom v ograji elektrarne zanimiva samo še za bližnje Brežice in kar precej zeleno osveščeni Zagreb. Drugod je molk. Kot da bi se vse skupaj dogajalo nekje v Malaviju! In to ne glede na černobilsko izkušnjo, ki bi, če bi se po kakšnem naključju ponovila v Krškem, mesto Novo mesto postavila na rob opustjenega območja, ki še desetletja ne bo primerno za življeno.

Najmanj, kar v tem trenutku moremo zahtevati, je, da o širitev skladisca jedrskih odpadkov v krogu krške elektrarne razpravljajo tudi oblasti posavskih in dolenskih občin, svoje pa bi morala reči tudi medobčinska SZDL. Če bomo zdaj tih, bomo morali biti tudi takrat, ko bodo določali lokacijo trajnega skladisca jedrskih odpadkov. Slednje gotovo ne bo pri sončnem Portorožu ali pod Šmarino goro. Primerne lokacije za atomske smeti so tam, kjer je doma zaostalo in neosveščeno ljudstvo. Kakšno geološko naključje!

M. BAUER

Pogumni preizkušajo naše zakone

V Krškem ustanovili prvo zasebno podjetje

KRŠKO — Etos d.o.o., podjetje za consulting in informatiko je bilo ustanovljeno v oktobru, zato je povsem razumljivo, da zanj vele malo Krčanov. Pač pa je ustanovitev tega podjetja zbulila nemalo govoric v krogih blizu občine in samoupravnih interesnih skupnosti, kar pa ustanoviteljev niti male moči.

Da se je sprožilo toliko govoric prav v teh okoljih, seveda ni nič nepričakovane. Dva izmed štirih ustanoviteljev sta namreč Anton Podgoršek, ki je hkrati tudi sekretar sekretariata za notranje zadeve pri krški občini, in Milan Venek, vodja skupnih strokovnih služb v samoupravnih interesnih skupnosti. Sledil je tudi direktor nove firme, prvi pa je predsednik upravnega odbora. »Vem za vse te govorice,« pravi Podgoršek, »vendar sem prepričan, da bodo taka podjetja že čez dve ali tri leta nekaj povsem običajnega. Sploh pa lahko re-

Anton Podgoršek

Anton Podgoršek

čem, da tu ni nobene dvojnosti. Jaz sem samo eden izmed lastnikov firme, ki ima v skladu z ustrezno zakonodajo svoj osnovni kapital v minimalni vstopi 20 milijonov dinarjev. Naš cilj pa je, da priskrbimo delo številnim mladim strokovnjakom v krški občini, ki bodo lahko preko nas prodajali svoje znanje.« Tako prav Anton Podgoršek, ki je po izobrazbi diplomirani pravnik. Milan Venek, dipl. inž. organizacije dela, pa k temu dodaja, da je registrirana dejavnost firme svetovanje na ekonomskem, pravnem, tehnično-tehnološkem področju, marketingu, pa tudi pomoč pri ustavljanju novih zasebnih podjetij. »Mi smo to oviro že prebrodili, zato bomo sedaj laže pomagali drugim. Sicer pa lahko rečem, da v našem podjetju nismo niti preveliki optimisti niti pesimisti. Hoteli smo poskusili nekaj novega, izkoristili možnosti, ki jih prinaša nova zakonodaja še v praksi. Če nam v pol leta ne bo uspelo, bomo pač podjetje zaprli in začeli s čim drugim,« pravi Milan Venek.

J. S.

Trpijo žejo ob izviru vode

Pogoste prekinjivne dobave električne energije v Posavju in na Dolenjskem povzročajo veliko škodo

KRŠKO — Naj se sliši še tako nenašodno, da vendar res, da so samo v krški občini lani v sosesčini JE Krško zabeležili 6-kratno prekinjivne dobave električnega toka. Zaradi nje je imela samo TCP Videm za 60.000 dolarjev škode, koliko škede so imele ostale delovne organizacije v Krškem, Posavju, na Dolenjskem, pa ne ve nihče.

»Krško ne dobi iz jedrske elektrarne niti kilovat električne energije,« pravi direktor tozda Elektrodistribucija Krško Stefan Šunta. »Kaj že smo predlagali zgraditev razdelilne transformatorske postaje 400/110 voltov v Krškem, s katero naj ne bi izboljšali oskrbe z električno energijo samo v Krškem, marveč tudi v Posavju in na Dolenjskem,« meni Štefan Šunta. O vsem tem je bil govor tudi v energetski skupnosti za Posavje in Dolenjsko, ki je sklical posvet na temo.

Nemalo problemov in odprih vprašanj imajo tudi v krški Elektrodistribuciji. Z električno energijo oskrbujejo 1.284 kvadratnih kilometrov veliko območje s 34.000 porabnikami. Do teh

porabnikov vodi 891 km srednjepotostnih vodov in 2.800 nizkonapetostnih vodov, tu pa je še 749 transformatorskih postaj. »Vse te napeljave ter gradnjo novih bi morali vzdrževati iz amortizacije. Toda z njo pokrivamo izgubo v elektrogospodarstvu, zato se naši potrošniki lahko obrišejo pod nosom za kakovostnejše dobave električne energije. Kako slabno nam gre, kar zadeva

● Kaj bo prinesla prihodnost, v Krškem še ne vedo. Menijo, da je elektrodistribucija v sistemu elektrogospodarstva vse preveč prepričena sama sebi. Pa tudi sama elektrodistribucija je vse preveč razdrobljena, saj je razdeljena na 5 delovnih organizacij in 25 tozgov.

likvidnost, naj ponazorim s primerom: namesto da bi dobili od EGS nazaj 132 milijard dinarjev, smo jih le 33 milijard. Tudi ne vemo, kako bomo rešili vprašanje havarij, ki so zadele naše območje. Škede je bilo za 1,8 milijarde dinarjev, mi pa smo dobili od sevnische občine samo 10 milijonov pomoči. Precej sivih las nam povzročajo tudi dolžnik v družbenem sektorju, kjer se dolgov seštevajo v milijardah dinarjev. Toda kako naj čiste vesti terjam dolgove od TCP Videm, ko pa ji ne moremo zagotoviti rednih in nemotenih dobav električne energije?« Malo drugače je, kadar ne plačujejo električne energije zasebniki. Njim takoj pošlejo temo!

J. SIMČIĆ

NOVI DEVIZNI TEČAJI

država	valuta	tečaj veljaza	nakupni	srednji	prodajni
Australija	a. dolar	1	40689	40751	40812
Avstrija	šiling	100	399691	400292	400892
Kanada	dolar	1	44505	44572	44638
Danska	krona	100	723937	725025	726112
Finska	marka	100	1218400	1220231	1222061
Francija	frank	100	828983	830229	831474
ZR Nemčija	marka	100	2812601	2816827	2821052
Grčija	drahma	100	-	31564	31611
Irska	funt	1	3837	3843	3848
Italija	lira	100	3207853	3212673	3217492
Svica	frank	100	81787	81910	82032
V. Britanija	funt	1	52237	52316	52394
ZDA	dolar	1			

Naša anketa

Gre za politični proces

30. oktobra se je v Titovi Mitrovcu začel proces zoper Azemu Vllasiu in še 14 soobtoženih. Obtožnica jih bremení kontrarevolucionarnega ogrožanja družbene ureditve po 114. členu zveznega kazenskega zakona, po katerej je mogoče soditi vsakemu državljanu, ki oblasti v očitno nepravni državi trenutni ni pogodb. V povezavi s 139. členom istega zakona je možno za takšna dejanja človeka obsoditi tudi na smrt. Vse strokovne pravničke razumevanje dokazujejo, da je obtožnica spis, ki ne sodi v sodne dvorane, slišanje celo, da gre za politični pamphlet, ki bi bil povsem normalen za sejo CK ZKJ v zadnjem času, da sodišče pa ne. Gre za stalinistično izročilo, ki v balkanski inačici tudi pred vrat Evropi 1992 in sveta 21. stoletja deluje še posebej grozljivo. Grozljivo deluje izredno grob (in drag) represivni aparat, ki v kali duši izražanje nezadovoljstva nad razmerami na Kosovu, ki strejča demonstrante, te izvija nad tujimi diplomatskimi predstavniki, »neprijetjem« novinarjem grozi s smrtno itd. V takih razmerah naj bi verjeli v nepristransko sodstvo, na terenu, kjer je bila Vllasijeva glava obljuhlena razjarjeni množici, že je bil še svoboden človek in komaj odstopljeni ugleden politik, kjer slovenski predlog za abolicijo kričavo razlagajo kot izdajo države, podporo albanski separatistom itd. Brezumje, kar proces je, bo Jugoslaviji poleg vseh notranjih posledic, travm in tragedij še dodatno močno zmanjšalo ugled v tujini.

MARJANA BAZNIK, dipl. ekonomistka, Novo mesto: »Vse, kar je moč zadnje čase prebrati o procesu proti Azemu Vllasiu, opozarja, da je to nepotrebna zadeva, ki zelo škoduje ugledu Jugoslavije v svetu. Škoda pa ni samo moralna, zelo lahko nastane tudi gospodarska, saj je več pogajanju o mednarodni podpori našemu novemu gospodarskemu programu v najbolj občutljivi fazi. Proces pa že sedaj traja tudi človeška življenja, kar je njegova direktna in najbolj tragična posledica.«

JANEZ BRINC, pospeševalc v KZ Metlika: »Vllasiju očitajo hude stvari. Če je to res, potem naj bo primerno kaznovan, a njegovemu krivdu oz. nedolžnosti naj ugotovi sodišče v BiH, Hrvaški ali Sloveniji, kar Vllasi in njegovih odvetnikov tudi zahtevajo, kajti v nepristransko sodišče na Kosovu in v Srbiji ne gre verjeti. Če bi nepristranski pravnični sodišči ugotovilo krivdo, naj bo Vllasi in drugi obtoženci kaznovani, če pa bi se izkazalo, da so nedolžni, bi morali biti kaznovani tisti, ki so vse to zahuhali.«

ANKA SEKIRIĆ, prodajalka iz Dragne, Kočevje: »Menim, da gre za montiran proces. Sem za to, da bi Vllasiju in druge brez sojenja spustili. Prepričana sem, da Jugoslavija ni pravna država in bojim se, da bodo sodniki pristranski. Če bi živel v pravni državi, bi lahko bilo sojenje kjerkoli, ker pa nismo, naj bo tam, kjer bo najbolj pravično, kjer so sodniki neodvisni in neutralni. V Srbiji so Vllasiju mnogi odgovorni že vnaprej obsođili, zato tam sojenje ne bo pravično.«

BRANKA VESEL, strojepiska v Inlesu, Ribnica: »Menim, da je bolje, da Vllasiju sodijo, kot da bi ga vnaprej oprosili. Sodnišče naj ugotovi, ali je kriv ali nedolžen. Če bi ga oprosili brez sodne sodišča, bi v mnogih stal dvom, da je morda le kriv. Strinjam pa se, da mora biti sojenje nepristransko, celo v drugi republike, pa tudi, da bi morala biti sodna dvorana večja, da bi lahko bilo navorje kar največ javnosti, predvsem novarjev.«

TONE PETROVIĆ, učitelj razrednega pouka na OŠ Senovo: »Proces proti Vllasiju je politični proces. Zato podpiram abolicijo, saj je proces zakuhala politika in naj ga politika še razreši. Sicer se bo med samimi procesom pokazalo, da pri nas po zakonu o zaščiti države lahko sodijo vsakemu državljanu. Žal so težje Slovenije po demokratičnih spremembah preveč osamljene, da bi lahko sedaj in na mah uspele. O tem, kaj bo proces skodoval Jugoslaviji, niti ne bi izgubil besed.«

MILAN ČURK, referent samoupravljanja v Beltu, Črnomelj: »Prepričan sem, da gre za montiran politični proces. Če bi Vllasiju oprostili, potem bi padel ugled Miloševića, ki je na mitingu obljubil Vllasijev glavo. Vendar ga po mojem tudi obsođili ne bodo, če bi namreč prisel pričat Miloševiću, bi ga advokati, razrgali. Kakošen koli že bo razplet, pa je že s tem, da se je proces začel, naši državi v tujini še dodatno močno padel ugled v sram na lelah.«

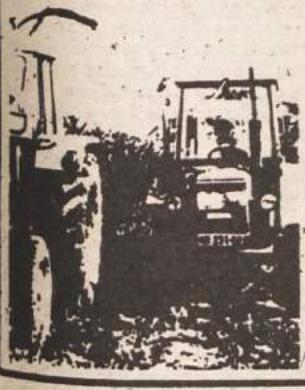
MARKO KORAČ, svetovalec za marketing iz Sevnice: »Ob procesu proti Vllasiju ne morem mimo sojenja četverici JBTZ v Ljubljani. Obakrat je javnost preveč izključena oz. omejena, če naj bi v naši v svetovni javnosti proces izvenela količaj demokratična in dokaz, da smo za pravno državo. Zaradi znanih okoliščin bi bilo prav, da bi Vllasiju sodili v Ljubljani, Zagrebu ali Sarajevu in da bi se lahko branil s svobodo.«

VESKO TRIPKOVIĆ, dijak z Mirne: »Dogajanje okrog sojenja Vllasiju bo škodilo in težko se je odločiti, kaj je res, kaj pa ne. Če je res, kar govorijo eni, da je organizator terorizma, potem bi bilo obsođeno upravičeno. Če je ves njegov narod z njim, ali naj potem obtožbe o njegovem terorizmu še veljavajo? Najbrž bo odločilno, kar bo hotel narod.«

DRAGO IVANŠEK, sekretar OK ZSMS Bržice: »Nič novega ne bom povedal, saj že vrabci čivkajo, da je proces proti Vllasiju zmontiran in da si Jugoslavija zavrala ugled v demokratičnem svetu. Osebno se, kot vsa slovenska mladina, zavzemam za Vllasijevu pomilostitev, za ustavitev prakse političnih procesov v državi in za črtanje zglasnega 133. člena, ki sam po sebi zanika vsako demokracijo.«

kmetijstvo

SLOVENSKA ZEMLJA IZGINJA

LJUBLJANA — Da alarm zelenih ni pretiran in da strah pred (ne?)-ustavljenim krčenjem našega življenskega prostora ni odveč, je potrdila tudi statistika. Po zadnjih statističnih podatkih smo od leta 1960 do 1987 z zazidavami in drugimi posegi izgubili na leto 1720 hektarjev kmetijske zemlje, kar znaša skupaj približno 46.500 ha. Zdaj verjetno ne drži več niti kastrofalni podatek, da ima Slovenija le še 14 arov obdelovalne zemlje na prebivalca, s čimer se je uvrščala na predzadnje mesto v Evropi, pred Švicijo.

Kakršna setev, taka žetev

Zakaj kmetje ne sejejo več toliko pšenice kot nekoč

Že kar precej letje preteklo, odkar se je začela velika vseslovenska akcija, katere cilj je bila čim večja samooskrba s pšenico. Ta akcija je že prvo leto obrodiла dokaj pšenice, potem pa leto za leto več. Čeprav sta šla akcija in njen prvotni namen že domala v pozabo, pa so kmetje še vedno sejali pšenico in jo tudi pridelavali zadrgam. Zdaj pa se zadeve obrabljajo v nasprotno smer.

Tako vsaj bi lahko sodili po krškem primeru, kjer so doslej s pšenico posejali

SEVNIŠKA ZAHTEVA NA KONGRESU ZSMS

PORTOROŽ — Sevniškim delegatom na 13. kongresu ZSMS v Portorožu je uspelo prodreti s pobudo, da v programski dokument kongresa vnesejo tudi besedilo, ki govorji o skrbi za hitrejši razvoj kmetijstva v Sloveniji, še zlasti v hribovskih predelih. Sevniščani so predlagali, da je potrebno nemudoma spremeniti kriterije za dodelitev ne-povratnih sredstev za razvoj kmetijstva, ki trenutno ne pospešujejo prestrukturiranja kmetijske pridelave skladno z naravnimi danostmi in s tem zavirajo uspešen razvoj kmetijstva v hribovskih predelih. Za hribovska področja v Sloveniji so zahtevali izdelavo konkretnih programov razvoja, pri tudi zagotovitev zanje potrebnega denarja. Ta denar vidi se v velikih sredstvih, ki se tudi s te občine odlivajo v sklad federacije za manj razvite republike in za SAP Kosovo.

J. SIMČIČ

MELIORACIJE SI KAR SLEDIJO

ČRNOVELJ — Konec oktobra so končali melioracije na območju Štrekjevec — Maline v semiških krajevnih skupnosti, kjer so na 264 ha odstranjeno kameno, založno gnojivo in planirali poti. Enaka boda oporavili tudi na 250 ha polj v okolici Tribuč, kjer so melioracije pričeli 20. oktobra, končana pa bo do konca leta, če bo seveda ugodno vreme. Že sedaj pa je v pripravi melioracija 180 ha polj v Neraju, ki naj bi se predvidoma pričela januarja prihodnje leto.

Tudi kmetje

postali bolj preračunljivi

V Črnomilju se je močno zmanjšal odkup kmetijskih pridelkov

ČRNOVELJ — Odkup kmetijskih pridelkov v črnomiljski kmetijski zadrugi močno upada. Prav ob jesenski setvi pšenice je bilo sklepanje pogodb na slajsbše, najkromnejše v zadnjih letih, saj bodo kmetje (po pogodbah sodeč) prihodnje leto oddali le okrog 200 ton zrnja. Odkup mleka je bil do konca septembra za 7 odst. manjši kot v enakem obdobju lani, v zadružni pa pričakujejo, da bo mleka še manj. Želo se je nameč zmanjšalo tudi število krov, posebno v semiškem koncu. Krompirja, ki so ga navadno odkupili okrog 600 ton, so letos kmetje pripeljali v zadružno le 300 ton.

Da so vsemu temu vzrok nizke odkupne cene, ni potrebno posebej upodarjati. Dokaz za to je tudi odkup mladega pitanega goveda, ki se jeseni, ko so cene mesu rasle celo hitreje kot inflacija, močno povečal. Poleg tega dobri kmeti za prvez vsakega teleta, pa naj ga redi za zakol ali plemje, od sisa za pospeševanje kmetijstva premijo v višini vrednosti 40 kg teleta, kar trenutno velja 6,4 milijona dinarjev. Za pitanje in za nabavo plemenske živine pa je moč dobiti tudi posojilo po obrestni stopnji 64 odst. Zaradi teh ugodnosti so se potem, ko so spomladni kmetje začeli prazniti hlevne, le-ti začeli znova polniti, a prepočasi. Ker so številne kmetije majhne, na njih pa živijo ostareli ljudje, v marsikaterem belokranjskem hlevu nikoli več ne bo življena.

M. B.-J.

ODREDBA PROTI ŠIRJENJU BOLEZNI ZAJCEV

NOVO MESTO — V oktobru so v več krajih v sevniških občinah ugotovili zelo nalezljivo hemoragično bolezni kuncov in zajcev. Zaradi tega je novomeški izvršni svet po predhodnem soglasju trebanjskega na osnovi predloga novomeške veterinarske inšpekcijske 2. novembra sprejel odredbo o ukrepih za preprečitev širjenja te bolezni kuncov in zajcev, ki se konča s hitro smrto. Z njo je na območju novomeške in trebanjske občine prepovedan kakršenkoli promet s kupni in zajci, izdajanje zdravstvenih spričeval za te živali, pa tudi njihovo pripruščanje. Prepovedane so tudi razstave in sejmi, saj se bolezen širi tudi posredno.

- Vino je tehnika, na kateri se stehajo ljudje. (Nemški pregovor)
- Vino pij zmerno, da ti ne uniči štirih stvari: telesa, lastnine, duše in časti. (Nemški pregovor)
- Kdor se vsak dan kopja v vinu, ta se v njem tudi utopi. (Nemški pregovor)

NAJBOLJŠI STRELCI — Ob otrovnitvi razstave »Obramba pred točo nekoč in danes« v prostorih M-KK (nad avto trgovino na Glavnem trgu), ki bo na ogled do vključno nedelje, so podelili priznanja nekatemer najpričudevnejšim strelecem z območja skupnosti za obrambo pred točo osrednjem Slovenije. Na posnetku: predsednik koordinacijskega odbora za OPT inž. Albin Ješelnik izroča priznanje Albini Ivačiču (na desni) iz Prestadola pri Breštanici. (Foto: P. Perc)

PRODAJA SADNIH SADIK

EN HRIČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Vino je kislo

V času, ko boste brali ta prispevki, bo »Martin iz mošta že naredil vino« (11. novembra) in zato ne bomo govorili več o močni temveč o vinu, kljub temu da vino po večini še ne bo čisto, saj traja tihov vremje letos dalj časa.

Ceprav smo bili letos prisiljeni moč dosladkati zaradi prenizkega odstotka naravnega sladkorja v grozdju, smo le na videz zmanjšali okus po kislosti. Grozdje je imelo nizek odstotek naravnega sladkorja, hkrati pa zelo visok delež kislosti. Ta je (glej tabelo mag. Mitja Kocjančiča v Dolenjskem listu 19. okt.) na primer pri rumenem plavcu znašala od 20 do 23,5 promila, pri žametovki od 15,1 do 22,5 promila, pri laškem rizlingu do 15,9 promila, pri špontu 20,1, pri krajevini do 15,7 promila, pri frankiniju pa do 15,4. Zato je kislina pri letosnjem vnuček kot preveč, saj jo je dolaskanje le navidezno zmanjšalo.

Previsoka stopnja kislina povzroča razmerje med kislinsami, ekstrakti in alkoholom. Letos je optimalna kislina pri preseženja, je nenormalna. Tudi ljubiteljem kislin niti ne ovira niti ne pospešuje. To velja, če je vinski pridelek normalen. Raziskanje vina je v mnogih primerih možno na narančni način, zlasti pri kvalitetnih vinih, pridobljenih od vinskih sort, ki rastejo na dobrih legah. Pri trgovcih ne smemo prehitavati.

O kemičnem razkuvinu vina pa drugič.

T. DOBERŠEK

mikroorganizmi, (ob temperaturi 22 do 34°C), nastaja bakteriološki proces, brez katerega bi bila mnoga vina severnih vinorodnih predelov skoraj nepitna. Pri razkroju ostre jabolčne kisline nastaja poleg ogljikove mlečne kislina, ki je po okusu mnogo milejša. Iz grama jabolčne dobimo le 0,67 grama mlečne kislinske. Pri alkoholnem vrenju nastaja še tanjarjeva kislina, ki prav tako pripomore k zmanjšanju skupne kislinske v vinu. V vsakem, tudi najbolj zdravem vnučku je tudi nekaj ocetne kislinske. Te ostre kislinske prav nič ne čutimo, je pa produkt vinskih

kvasov, ne pa ocetnih bakterij, ki povzročajo čir in so vselej škodljive.

Naloga preudarnega kletarja je, da naravnega procesa biološkega upadanja kislinske vinične leta ne pospešuje. To velja, če je vinski pridelek normalen. Raziskanje vina je v mnogih primerih možno na narančni način, zlasti pri kvalitetnih vinih, pridobljenih od vinskih sort, ki rastejo na dobrih legah. Pri trgovcih ne smemo prehitavati.

O kemičnem razkuvinu vina pa drugič.

Gorje ti, ubogi kmet dolenjski!

Kaj so pisale Dolenjske novice 15. novembra 1889, pred sto leti

Denara ni! tako jadkuje dolenjski kmetovalec od dne do dne bolj; a poleg denara, tudi ni letos potrebnih, da najpotrebnosti stvari za vsakdanja hrana ubožnejši ljudi, da se pri njem preživi ne le pri nas, tudi drugod na milijone ljudi. Poleg ljudi pa trpi še svinjejaka jako močno.

Denara ni, da bi plačevali obresti svojih dolgov; ni denara, da bi si kupili potrebljeno obleko in obutbo; na upanje pa tudi ni kje kaj dobiti.

Pa kaj pravim, ni dobiti denara! O pa, dobiti ga je, pa kje? Pri neusmiljenih pijačah, katerih deroje našega kmeta na živem telesu in katerim je ravno na Dolenjskem še polje obširno; a gorje ti, ubogi kmet, ako pades tpm v pest. Ti ljudje le od twoje nesreče bogate in te od dne do dne drve bolj v pogubo. Neprehonomka kar po redu, ljudje ležejo vedno bolj in bolj v dolge, marsikateri uže ne vidi več iz njih in marsikateri mora brez svoje krvide zapustiti svoje posestvo, iz katerega pa prepondezbeni nenasljivijo po denarju hrepeči oderuh. Dandanjski vek je res velik hlepjenja po denarju in ogromnem premozjenju. Da, dandanes je prvo vprašanje, koliko ima ta in ta.

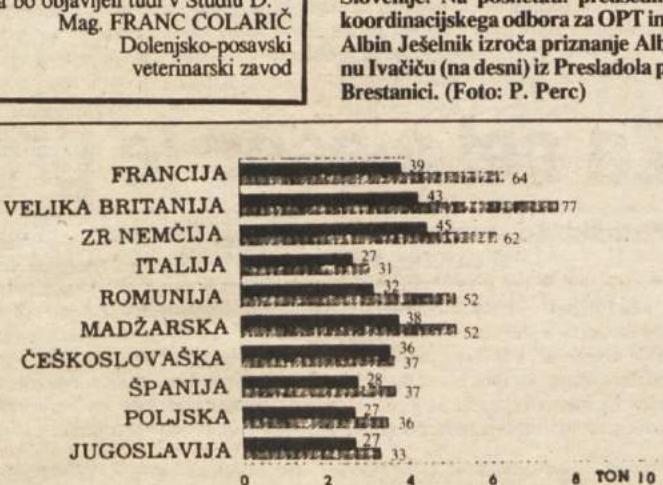
Nekaj hočem ljubim našim kmetom svetovali, in to je: poprijeti se bode treba tudi v zimskem času obrtnje, domače obrtnje. Pa kakšne? Pogledajte si leno premikajoč se Krko in njene bregove, ali ne pride nam na misel, da bi tu veselno rastla vrba, in pri vrbi najde dandanes uže obilo ljudi zaslužek in to z umetnim pletenjem košev, jerbasov in drugih enakih izdelkov. Zaslužek je gotov, dasi ni velik — a bolje nekaj kator nič. Posebno pa se Vam bode splačati trud po pletenju. Ako vendar enkrat dobimo dolgo občeno železnico, katero čakamo, kakor Izraelci obljubljeno deželo. Koški in košarice se po vsem svetu spečavajo. Seveda, bogastva si pri tem ne bodo nakupili, po katerem pa tudi ni treba hrepeneti, vsaj ne smete misiliti, da so bogati edini srečni ljudje.

MARTINOVANJE V SEMIČU

SEMIČ — Semiška podružnica društva vinogradnikov Bele krajine pripravlja za 10. — 12. novembra že tradicionalno martinovanje. Prireditve se bo pričele v petek ob 16. uri s pokušnjo mladih vin in otoritvijo razstave ročnih del v pensionu Smuk. Uro pozneje bo prav tam koncert godbe na pihala iz Črnomilja, ob 18. uri pa podelitev priznanj vinogradnikom nagrajenih vin ter koncert Dolenjskega oktetata iz Novega mesta. 11. novembra bo od 9. ure naprej poleg pokusnje mladih vin in ogled razstave ročnih del na ogled tudi vinogradniška zbirka, ob 16. uri pa bo revija domačih harmonikov v Smuku. V nedeljo se bodo prireditve pričele ob 8. uri zjutraj, ob 16. uri pa bo nastop tamburašev iz Adleščev. Vsi trije večeri se bodo zaključili s plesom, v petek in soboto pa bodo po Semiški gori odprti tudi zdianice vinogradnikov za vse tiste, ki bodo želeli martinovati povsem po domače.

TUDI LETOS POZNA TRGATEV?

METLIKA — Vinska klet je v svojih vinogradih na Vinomeru in v Vidoščih ob redni trgovci pustila na trič okoli 7 ton najboljšega grozja laškega rizlinga. Upajo, da jim bo kljub slabim razmeram od polmidri do redne trgovce in srambi vinski letini le uspelo, predvsem zarezati lepega vremena po redni trgovci.

PRIMERJAMO SE Z EVROPO — Povprečni hektarski pridelki so se v minule desetletje povečevali hitreje kot pri nas. V Evropi so se površine, posejane s pšenico, po letu 1975 povečale približno za 1,8 milijona hektarjev, skupni pridelek pa se je zvečal za dobro 51 milijonov ton. Kako so se povečevali pridelki v posameznih deželah je razvidno na tabeli.

• KAKO GOJITI ŠAMPINJONE — Rad bi se lotil gojenja gob šampinjonov in me zanima, ali obstaja kaka knjiga o tem. Rad bi nekaj osnovnih napotkov, prosi bralec B. S. Odgovarjam na kratko: Na knjižnem trgu obstaja knjiga Gojenje šampinjonov. V njej med drugim piše, da je za uspešno pridelovanje teh gob potreben dobro toplotno uravnavati. Za pridelavo je nujen kompost, vanj vmešana žitna zrnja in podgrobje ali micelij. Po dobrih dveh tednih pa jih je moč celo na posušenih ribah. Rade se zavlečajo v meso ob kosti, denimo pri prštu, in že s svojo prisotnostjo močno zmanjšajo njegovo vrednost. Druga preteča nevarnost za suhomesnate izdelke so pršice, ki jih pogosto najdemo na površini pršuta, kraške pance te in nekaterih mesnih izdelkih.

• KAKO GOJITI ŠAMPINJONE — Rad bi se lotil gojenja gob šampinjonov in me zanima, ali obstaja kaka knjiga o tem. Rad bi nekaj osnovnih napotkov, prosi bralec B. S. Odgovarjam na kratko: Na knjižnem trgu obstaja knjiga Gojenje šampinjonov. V njej med drugim piše, da je za uspešno pridelovanje teh gob potreben dobro toplotno uravnavati. Za pridelavo je nujen kompost, vanj vmešana žitna zrnja in podgrobje ali micelij. Po dobrih dveh tednih pa jih je moč celo na posušenih ribah. Rade se zavlečajo v meso ob kosti, denimo pri prštu, in že s svojo prisotnostjo močno zmanjšajo njegovo vrednost. Druga preteča nevarnost za suhomesnate izdelke so pršice, ki jih pogosto najdemo na površini pršuta, kraške pance te in nekaterih mesnih izdelkih.

Inž. M. L.

Dogovora med upnicami še vedno ni

Tenel še čaka na začetek sanacije in finančne konsolidacije — Sanacijo naj bi izvedla sanacijski organ v Tenelu in zunani odbor sanatorjev

NOVO MESTO — Še vedno ni mogoče s stodstotno gotovostjo trditi, da se je Iskra Tenel rešila pred stečajem. Zdaj sicer delovna organizacija Avtomatika in sozd Iskra ne vztrajata več na stečajnem postopku, vendar pa ne storita praktično ničesar, da bi stekla sanacija Tenela, za kar so se ne nazadnje dogovorili na sestanku pri predsedniku republiškega komiteja za industrijo in gradbeništvo.

Tenel je imel v devetih mesecih za 108,8 milijarde dinarjev izgube, kar je celo nekaj manj, kot so ocenili v sanacijskem programu, in tudi sicer se je poslovanje glede na prvo polletje za malenkost izboljšalo. Oktobra so zaradi stavke in slabe oskrbljenosti proizvodnje z repromateriali zaradi nezmožnosti plačila sicer naredili in prodali le za 800 tisoč namesto za 1 milijon ECU-jev, kot je mesečni načrt do konca leta, v prihodnjem letu pa načrtujejo za dobrej 16 milijonov ECU-jev letne proizvodnje in prodaje. Oktobrski izpad naj bi nadomestil že novembra, saj naj bi se v tem tednu uredila preskrba proizvodnje, ker so s kupnino od prodane stavbe v Bršljinu tudi plačali najnujnejše do-

bave. Razpoloženje v Tenelu sicer še vedno ni zavidičivo, tudi z ugotavljanjem in razreševanjem problema odvečnih delavcev gre zelo težko in zelo počasi. Oktobra so dokončno rešili 30 od 260 presežnih delavcev, zdaj se dogovarjajo z IMV, da bi zapisobili za nedolčen čas vsaj del tenelcov.

Cepav so banke upnice (največji sta LB Temeljna dolenjska banka in Iskra banka) sprejeli sanacijski program za Tenel, ki ima po vseh strokovnih zagotovilih nekaj dobroh tržnih programov, pa finančna konsolidacija še ni stekla, saj LB TDB in Iskra banka še nista uskladili načina zanjo. LB TDB je se pripravljena vključiti v ta »posel« celo v večji meri, kot to izhaja iz dosedanjih

poslovnih odnosov s Tenelom, vendar dokončnega dogovora med upnicami še ni, vsak dan pa je v taki inflaciji zelo dragocen. Začetek sanacije je omogočen z odpodravo Tenelove stavbe v Bršljinu. Za sanacijo Tenel potrebuje sedva še dodaten, svež likvidnostni denar, ki naj bi ga nekaj bilo tudi iz razvojnega dinara.

Vse kaže, da se lahko Tenel v glavnem zanaša le na pomoč »domačega« okolja, Avtomatika je namreč pred zlomom in sozd ima še vrsto drugih problemov. Novomeški izvršni svet, ki se po svojih močeh in pristojnostih vseskozi aktivno vključuje v razreševanje Tenelovih problemov, bo sicer še enkrat pozval Avtomatiko in sozd, naj tako aktivno vključita v izvajanje sanacijskega programa. Upati je, da bo kaj le zaledlo, kot je upati, da bo zaledel poziv samoupravi v Tenelu z delavskim svetom na čelu, naj s svojim ravnanjem in sklepanjem omogočijo normalno delo, potrebno za izvedbo sanacije, sanacijskemu organu, ki naj bi ga še pred tem imenovali. Poleg direktorja Iva Longarja naj bi bil v njem še član, odgovoren za komercialo (Jože Vencelj), za proizvodnjo (Karel Kapš) in za finance in ekonomiko (Darinka Usenik). Sanacijo pa bo spremljal tudi odbor sanatorjev.

Z. L.-D.

SPOMINSKO DARILLO ZA VELIKO DELO — Ob novomeškem občinskem prazniku se je občinski izvršni svet odločil podeliti posebno spominsko darilo Štefanu Poredosu (na sliki) za njegov prispevek pri organizacijski in tehnološki pripravi projekta R5 v IMV. Inž. Poredos je v IMV že skoraj četrto stoletje in njegov ustvarjalni, razvojni prispevek v tem novomeškem kolektivu je izreden, o čemer priča tudi nagrada občine Novo mesto izpred 11 let. (Foto: Z. L.-D.)

TRI LUTKOVNE ZGODE

Najmlajši se bodo v pondeljek, 13. novembra, lahko spet poveseli ob lutkovni igri. Tokrat bo v Domu kulture v Novem mestu nastopilo mariborsko lutkovno gledališče z igrico Jane Kolarič Tri lutkovne zgodbe. Dopolnil bo lutkarji nastopili za vrtce in najmlajše šolarje, ob 16. uri pa bo predstava za vse, ki bi si igro radi ogledali.

D. B.

OB LETU OSOREJ

V novomeškem Domu kulture bo v torek, 14. novembra, ob 19.30 na programu komedija Bernarda Slada »Ob letu osorej«, v kateri nastopa odlična igralca Irena Vetrin in Ivo Ban. Za to komedijo so vstopnice v Ljubljani ob vsaki ponovitvi v trenutku razprodane. Pričakujemo, da bo ta igralca navdušila tudi novomeško občinstvo.

D. B.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 11. novembra, bodo v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure odprte naslednje prodajalne živil:

- **Novo mesto:** Potrošniški center Mercator na Zagrebski
- **Šentjernej:** Market Dolenjska
- **Dolenjske Toplice:** prodajalna ROG
- **Žužemberk:** Samopostežba KZ
- **Straža:** Market Dolenjska.
- **V nedeljo bo v Novem mestu od 8. do 11. ure odprta prodajalna KZ na Glavnem trgu 4.**

BOLJŠA CESTA DO ŠKOCJANA — V okviru praznovanja praznika novomeške občine je bila 28. oktobra v Dobruški vasi ob priklicu na magistralko Zagreb—Ljubljana otvoritev obnovljene in razširjene regionalne ceste Dobruška vas—Škocjan. Gre za pomembno škocjansko skoraj trikilometrsko povezavo s svetom, ki je bila zares potrebna sedaj opravljene posodobitve, ki je delo novomeškega Cestnega podjetja. Po otvoritvi so po cesti do Škocjana kot prve s konjiskimi vpregami odpeljali novomeške vodilne može in pa Andreja Levičnik iz republike skupnosti za ceste, ki so se mu na kasnejši sebi občinske skupštine v Škocjanu s kopijo znanem novomeške stitule zahvalili za izkazano razumevanje za novomeške cestne probleme in za pomoč pri njihovem reševanju. (Foto: Z. L.-D.)

Za cel mesec je prekratko leto

Metliška zdravstvena skupnost je že vseskozi »prekratka« za en mesečni priliv — S povisano stopnjo bodo težave le omilili, ne pa odpravili

METLIKA — Metliška zdravstvena skupnost v letošnjem letu menda še ni bila likvidna, v devetih mesecih pa je »pridelala« 6,6 milijarde dinarjev izgube. To je nekaj več, kot so za metliško zdravstvo v tem obdobju dobili republike solidarnostne pomoči. Sicer pa so letos že vseskozi »prekratki« za enmesečni priliv in, kot sedaj kaže, se kljub povisani stopnji za zdravstveno skupnost ta zaostanek oziroma izguba do konca leta ne bo bistveno zmanjšala.

Izguba gre seveda na račun neporavnanih obveznosti do izvajalcev, ki so jih konec oktobra poravnali komaj septembarske obveznosti. Septembra je skupnost sicer od republike zdravstvene skupnosti dobila brezobrestno posojilo v višini 1,6 milijarde dinarjev, vendar je to zadostovalo komaj za injekcijo za ublažitev kroničnih finančnih težav v metliškem zdravstvenem domu. Z novembrom je prispevna stopnja za zdravstveno skupnost sicer višja za sku-

paj 3 odst. — kar so dosegli s prerazprtivijo sredstev znotraj metliške skupne porabe ter s povisnjem prispevne stopnje namensko za zdravstvo —, vendar s tem povisnjem do konca leta izgube ne bodo mogli odpraviti, ampak jo bodo kvečemu zmanjšali ali pa vsa ustavili njen naraščanje. Bojijo pa se, da bo tudi ob koncu leta za metliško zdravstvo primanjkoval skoraj enomeščni priliv. Ta je znašal za september okoli 6,5 milijarde dinarjev. V devetih

Zdaj najbolj pomembno, kako naprej

OK ZK Novo mesto ocenil osnutek dokumentov

NOVO MESTO — Člani novomeškega občinskega komiteja ZKS so na seji 2. novembra ocenili osnutek dokumentov za programsko-volilno sejo občinske organizacije ZK, ki bo 16. novembra, ter evidentirane kandidate za funkcije v ZK.

Dokument ni klasično poročilo in klasični program, ampak je le bolj kritičen pogled na nekatere dele delovanja od konference ZKS v letu 1988 naprej. Program je v primerjavi s preteklimi

• **Člani novomeškega občinskega komiteja ZK so tudi sprejeli sklep, da tovariškemu razsodišču ali predsedstvu CK ZKS predlagajo, naj oceni ravnanje novomeške partiske organizacije v »gradbeni aferi«.**

obdobji, ko se je že lejelo odgovoriti na vse odprte probleme, predvsem zbir načel in usmeritev za doseglo najpomembnejših ciljev in je uporaben skupaj s programskim dokumentom ZKS in programi osnovnih organizacij ZK ter drugih oblik interesnega in projektnega povezovanja komunistov, ki naj bi prevladovale v bodoče. »Potreben nam je miselnici, organizacijski in akcijski preobrat v ZK, da bo ta lahko enakovravno sodelovala pri iskanju in oblikovanju odgovorov na konkretna vprašanja in da se bodo lahko ob tem izrazili interesi, inventivnost in znanje vsakega člana. Zavestno moramo iti v znotorijsko konkurenco. Prenovljena ZK je reformistična zveza somišljenikov, ki išče podporo za svoj program v vseh socialnih plastičnih družbah, ki se v demokratični konkurenčni enakovravno z drugimi političnimi subjekti bojuje na volitvah za oblast in ki v najvišjih organih oblasti, v skupščinah, uveljavlja svoj program ter sodeluje pri ustvarjanju in izvajjanju tečobe in razvojne politike,« piše v osnutku novomeškega programskega dokumenta ZK, ki ga bodo obravnavali.

Člani občinskega komiteja so osnutek dokumenta v glavnem ocenili kot dobro spremembo, čeprav tudi ni manjkalo ocene Jova Grobovška, da se vedno skuša dati odgovore na večino vprašanj, s čimer utruja članstvo, medtem ko naj bi po njegovem v programu izpostavili predvsem vrednostne kriterije, manjka krutejša analiza lastnega okolja, pa tudi razvojni programi. Govorili so tudi o tem, kako naj se ZK finančira v bodoče.

Na seznamu kandidatov za člane občinskega komiteja ZK je na koncu ostalo le 33 imen. Za predsednika sta kandidata Miro Berger in Jovo Grobovšek, od šestih evidentiranih za sekretarja pa je kandidaturo na pol sprejel le sedanjí sekretar Jože Florjančič.

Z. L.-D.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 20. do 26. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Mojca Lukečič s Sel pri Vrčicah — Jakoba, Jožica Longo iz Malega Mraševega — Irmu, Ana Majhan iz Kohnjanca — Alema, Andreja Mrgole iz Bele Cerkve — Anjo, Milena Novak iz Bučne vasi — Tino, Ana Veselič iz Dragatuša — Natašo, Mojca Breznik iz Nove Luke — Barbaro, Vika Kašič iz Migolice — Robijo, Metka Komljanec iz Stare Bučke — Zlatko, Anica Kastelic iz Vrha pri Pahi — Vesno, Maruša Smole iz Podloga — Jožeta, Vida Tomšič iz Ivanj vasi — Anžeta, Marija Sinkovič iz Šentjerneje Jerneja, Ivica Bartolič iz Kamna — Nino, Danica Grčar s Cvibljem — Luka, Irma Povše iz Pavle vasi — Valerijo, Anica Šustarčič s Cerkvič — Jožico, Elizabeta Papež iz Jablana — Tivno, Dragoslava Železnik iz Velikih Brunc — Denisa, Marija Konča z Gradnik-Sabino, Dragica Konček z Uršljin sel Vanjo, Majda Zoran iz Štefana Martina, Anica Colarič iz Podbočja — Matjaža, Mateja Bizjak iz Krškega Petra, Jožeta Štefančič iz Črnomlja — Neli, Vera Tomazin iz Podbočja — dečka, Ljubica Umet iz Uršljin sel — Sabino.

IZ NOVEGA MESTA: Anica Brakočevič s Čete herojev 26 — Dejanja, Mara Kovačevič iz Vandotove 13 — Jasmino, Marica Vukobrat, Slavka Gruma 52 — Marka, Majda Štraserč iz Šegove 27 — Ano, Mojca Primc iz Lebane 12 — Tjašo, Sonja Udovč iz Potočne vasi 15/a — Gašperja, Marinka Škuša iz Kristanov 60 — dečka, Majda Šenica iz Ulice Slavka Gruma 40 — dečkico.

Novomeška kronika

MORALA — Na vitrinico ob starem mostu (v njej objavljajo smrtnice, da posrednici navdi, kdo od somečanov je zapustil) je nekdo napisal, da je neka s preimkom imenovana ženska kurba. V času po ročanja (torek opoldne) visi ta trditve že drugi dan. Mogoče bo še kakšen, kajti iz statuta mestnih komunalcev ni razvidno, ali se morajo vrli higienički pečati tudi z moralnim sviranjanjem.

OZNAKE — Zanimivo je tudi dogajanje na drugem, kandijskem koncu mostu. Ko so Trdinovo ulico hoteli mimo voje meščanji narediti za enosmerno, so na tej narisali še novokaze za parkiranje avtomobilov. Trdinova ulica pa je ostala dvosmerna, zato so parkirali prebarvali z neko barvo, ki naj bi dal veden. Dade jih ni več. Barva pa ni bila najbolj kvalitetna. Zadevo se nekoliko zaplete le zato, ker se je ta del Trdinove ulice dvosmeren in se parkirali povrh, na cesti komaj srečata avtomobile. Enkrat bo počilo, še posebej, ker tisti, ki nimajo prednosti menjajo, da jo imajo. Če si bodo promete oblasti ogledovali zpletene zadeve, nekdanji mesnici. Službeni avto naj puste kar na prehodu za pešce, takoj kot večina obiskovalcev tega prijubljenega določenega zatočišča.

MED — Grozdje je bilo letos kisl, vendar nekateri tako imenovani boljši novomeški izdelovalci cvička klub temu z nestrupnostjo in primerno žejto prizakujajo Martinovo. Grozdni sok so nekoliko popravili. Zadnja moda na tem enoslemku podvržen je dodajanje medu. Če bo šlo tako naprej, bo ob vsaki dolenjski zidanici kmalu tudi čebelnjak.

Ena gospa je rekla, da na glavni pošti ne dela blagajne niti sekundo po končanem delavniku. Glede na to, da, recimo, plačujemo telefon za en mesec naprej, bi bila kakšna minuta blagajniškega podaljška samo drobna prijaznost.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE — V času od 20. do 26. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Mojca Lukečič s Sel pri Vrčicah — Jakoba, Jožica Longo iz Malega Mraševega — Irmu, Ana Majhan iz Kohnjanca — Alema, Andreja Mrgole iz Bele Cerkve — Anjo, Milena Novak iz Bučne vasi — Natašo, Mojca Breznik iz Nove Luke — Barbaro, Vika Kašič iz Migolice — Robijo, Metka Komljanec iz Stare Bučke — Zlatko, Anica Kastelic iz Vrha pri Pahi — Vesno, Maruša Smole iz Podloga — Jožeta, Vida Tomšič iz Ivanj vasi — Anžeta, Marija Sinkovič iz Šentjerneje Jerneja, Ivica Bartolič iz Kamna — Nino, Danica Grčar s Cvibljem — Luka, Irma Povše iz Pavle vasi — Valerijo, Anica Šustarčič s Cerkvič — Jožico, Elizabeta Papež iz Jablana — Tivno, Dragoslava Železnik iz Velikih Brunc — Denisa, Marija Konča z Gradnik-Sabino, Dragica Konček z Uršljin sel Vanjo, Majda Zoran iz Štefana Martina, Anica Colarič iz Podbočja — Matjaža, Mateja Bizjak iz Krškega Petra, Jožeta Štefančič iz Črnomlja — Neli, Vera Tomazin iz Podbočja — dečka, Ljubica Umet iz Uršljin sel — Sabino.

DESKE ZA OBEŠANJE PLAKATOV so zadnje čase v Metliki poleg. Objavljata vabijo ljudi na razgovore o volitvah, na odprtja novih izposozevalnic na kasetah, na plese v diskotecko Breza na metliškem kopališču, v nove fotokopirnine, kjer je mogoč preslikati tudi načrte, itd. Plakatov pa so polni tudi izložbe trgovin, ki sporočajo kupcem o popustih in drugih ugodnostih pri nakupu. Vse skupaj pa bolj malo zadeže, kajti denarja je iz dneva v dan manj.

KO SO METLIČANI VIDELI OBESITATE — Stila je prijave v dejavnostim črnomajstrov delavskih univerz, so se spomnili, da ne bi bilo neumno, če bi tudi oni ustanovili svojo delavsko univerzo. Po prepričanju mnogih, da je bila ne bi manjkalo, pa če bi pripravila samo pouk za vse tiste, ki jim ni uspelo končati osnovne šole. Ko so Metličani premislevali probleme okoli tega, jih je prišlo pot prvo na misel tudi to, da bi z nemoteno delo delavskie univerze koga zaposliti. Pa menda ni na cesti kdo, kaj tem kraju kaj pomeni?

METLIČANI SO PRESENEČENI — NAD dobro opravljenimi deli polaganja telefonskega kabla. Pred pričetkom del so pričakovali več razbijanja asfalta, več ne reda in zmede. Zdaj soglasno

IMATE RABLJENA OTROŠKA OBLAČILA?

ČRНОМЕЛЈ — Tukajšnji občinski odbor Rdečega križa prosi vse krajanje, ki imajo rabljena otroška oblačila, a jih ne potrebujejo več, da jih prinesejo na sedež občinskega odbora RK. Največje povpraševanje je namreč po oblačilih za predšolske in šolske otroke, medtem ko imajo oblačil za odrasle pri Rdečem križu dovolj. Oblačila lahko prinesejo kateri koli dan v tednu.

PREMALO DENARJA ZA OTROŠKO VARSTVO

ČRНОМЕЛЈ — Kljub temu da so v črnomaljski skupnosti otroškemu varstvu v zadnjih mesecih dvakrat minimalno povečali prispevno stopnjo, počeli prispevec staršev v otroškem vrtcu in najeli 730 milijonov dinarjev brezobrestnega kredita pri republiški skupnosti otroškemu varstvu, program otroškega varstva ob koncu leta ne bo v celoti pokrit.

SKRBNIK NOVOROJENCEV — Člani komisij nastale nove stranke Za Svobodo Mislečega Svetja (ZSMS) pa so se morali že prvi delovni dan po rojstvu stranke zelo razburiti. Čeprav so v skribi za staro mestno jedro dosegli, da je izvršni svet sprejel sklep, da Janezu Ivanetiču takoj začasno ustvari vsa nadaljnja dela pri kiosku, izvajalec tega ni upošteval. Koliko skribi imajo samo z enim kioskom! Kaj bo, kaj bo bodo začeli uresničevati vse tisto, kar so sprejeli na nedavnem kongresu!

Drobne iz Kočevja

INFLACIJSKE IZKUŠNJE — Brali smo, da v državah z latinskoameriško inflacijo ob izplačilu plačljude takoj pohitijo v trgovine zapravljati, saj denar tako rekoče v ure izgublja vrednost. Latinskoameriške izkušnje vedno bolj s pridom uporabljamo tudi pri nas. Tako smo bili prejšnji toreki ob vključevanju in izplačevanju pokojnih priča velikega naraščanja na kočevsko banko. Upokojeni so calaki v vrsti pred banko že veliko prej, predno se je banka sploh odprala. Takega navala v tej banki ne pomnijo.

POZITIVNE IZKUŠNJE — Tako imenovane pozitivne izkušnje naš narod hitro poprime. To velja tudi za zasušek brez dela. Tako nekateri hitro, ko dobe plačo na tekoči račun, vso takoj dvignejo po možnosti na Hrvaskem, da čeck dajt cene potujejo in jo poljožijo spet na svoj tekoči račun. Tako dobijo obresti za toliko dnevi, kolikor potuje ček. Vendar tudi sosedje Hrvati niso od muda, o čemer priča dejstvo, da je imela izpostavljena banke v Vasi na slovenski strani Kolpe samo v enem dnevu kar 102 dviga denarja, in to le občanov na hrvatski strani Kolpe.

Ribniški zobotrebci

»LOVCE BOM POSTRELILA!« — Tako se je oni dan jezila neka občanka. Vzrok za jezo je bila škoda zaradi divjadi, natančnejši fizol. Po mnenju občanke bi ji moralovci plačati fizol po toliko, kot je v trgovini, se prav po 178.000 din kilo, dejanjsko pa so jih ga le po 40.000 din. Slučajno se je načel pri roki funkcionar LD Dolenjskega vas, od koder je oksodovanca, ki je na to posjasnil, da je bila odškodnina tako nizka, ker je treba upoštevati, da je fizol v trgovini prebran in očiščen, na njivi pa ne. Občanka pa spet, da je bilo ob oceni škode govorova o 20 kg očiščenega fizola. Za načmek pa je še dodala, da je tisto odškonično določeno izplačano proti koncu oktobra, na potrdilu pa je bil datum (kar je opazila kasneje) 7. september, in je spet menila, da gre za mahnitajočo.

PODVIJANI OTROCI — Običajno so otroci po vseh manj podvijani kot v mestih. To pa ne velja za Loški Potok. Otroci v tamkajšnjem vrtcu po živahnosti prekašajo vse mestne. Vzrok za to je gotovo tudi v dejstvu, da se tu 20 otrok stiska na 25 kvadratnih metrih, kolikor merijo prostori potokškega vrtca.

PRODAJA IN POPRAVLJAJA — V naselju Humeč v Dolenjih vasi je te dni odprta Metka Mihelič trgovina z otroško konfekcijo, obutvijo, usnjeno galerijo, športno opremo in opremo za kampiranje, ki jo tudi popravljajo.

Trebanjske iveri

ROMI IN DRUGI — V trebanjski občini se predvsem prebivalci določenih območij jezijo, da jim Romi tako rekoče neprenehoma sivijo lase z vsemogocimi lumperjami. O sožitju, kakršno pač vladata v teh krajih med Romi in drugimi prebivalci, se reki že prenekatero besedo tudi na oblastnih in drugih uradnih mestih. Kaže pa, da jez Trebanjeve le ni tako sveča in vseobsegajoča. Kdo od domaćinov, npr. kak vognik mercedesa, namreč prav prijazno skoči kdaj k Romom po kakšen avtomobilski del.

TURIZMUS — Širše trebanjsko območje je si na vsi kriplje prizadeva razvijati turizem. Trenutno lahko gostom od drugod med drugim ponudi na ogled kar precej bogato kulturno dediščino. Turisti si jo z veseljem ogledujejo, ko pa jih hoja po cerkvah zlačnih, se nemalokrat odpeljejo v Šmarješke Toplice. Tako segajo trebanjska prizadevanja prek občinskih medijev, govorja pa se, da Novomeščani podobne dobrote Trebanjem v vrata.

CENA — Poudeni so skoraj trdno prepicani, da bo gradnja vodnega zbiralnika na Cibljah v Trebnjem stal okrog 900 milijard. Toda v prvem predračunu je bil znesek manjši za okrog 600 milijard, ker se je pri racunanju nekdo razliko dovolj pozno.

M. LUZAR

Začetek poraza Črnomlja?

Mladinci so opozorili na številne nejasnosti ob postavljanju kioska v starem delu mesta

ČRНОМЕЛЈ — Člani predsedstva tukajšnje občinske konference ZSMS so pred dvema tednoma poslali dopis na črnomaljski izvršni svet, v katerem zahtevajo, naj ustavijo postavljanje kioska v starem mestnem jedru, dokler o tem ne zavzamejo svojega stilščika: »člani izvršnega sveta. Hkrati naj bi tudi proučili, ali je takšna gradnja v skladu z urbanističnim načrtom. Mladinci so tudi opozorili, da bi morali iz starega mestnega jedra odstraniti arhitekturno neustrezen kiosk s časopisi, ne pa da ob njem postavlja še enega, v katerem naj bi imel Janez Ivanetič okrepečevalnico.

Mladinci so že na začetku poudarili, da niso proti takšni obrti, čeprav so v bližini omenjene bodoče okrepečevalnice že številni gostinski lokalji, ne strinjajo pa se s postavljivijo takšnega tujka v starem delu mesta. Izvršni svet je za sejo pripravil kar 16 strani gradiva, da bi po-

jasnili, zakaj tako, vendar si je s tem očitno naredil medvedje uslužbo. Nastaneče oči mladincov so v gradivu nasle vrsto nejasnosti in trditev, ki izključujejo druga drugo, kar da sluti, da vsi postopki le niso stekli tako, kot bi moral.

V gradivu sicer piše, da je kiosk začasen objekt, a hkrati tudi, da sklad stavbnih zemljišč izroča v najem del parka za postavitev okrepečevalnice za nedoločen čas. Skupnos krajenvih skupnosti v svojem soglasju sicer pravi, da se na jemnina določa vsak leto posebej, v opisu postopka iz izdaji odločbe o postavitvi kioska, pod katerim je podpisani komite za družbeni razvoj, pa je beseda o plačilu enkratne odškodnine. Povrh vsega pa je v najemni pogodbi člen, ki pravi, da je najmodajalec dolžan plačati najemnino za odstopljeno zemljiščo v enkratnem znesku 1.261.500 din ter 3.298.400 din za delno urejanje stavbega zemljišča. Mladinci so ponudili k tej smeho nizki ceni nekaj odstotkov več denarja, da bi namesto kioska uredili zelenico.

Javni pravobranilec SRS v svojem gradivu poudarja, da se kioski lahko postavljajo le na podlagi urbanističnega potrdila, komite za družbeni razvoj pa na drugem mestu sam priznava, da urbanistični načrti mesta Črnomlja ni več v veljavi. V najemni pogodbi pa lahko preberemo, da »je na tem zemljišču predvidena gradnja kioska za prodajo pijač in jedala«. Kateri dokument predvideva to gradnjo, če po tradicijah maledincev, ki pa jih ni nikje zanikal, v občini ni ne urbanistična načrta ne srednješčnega in dolgoročnega prostorskoga plana? Čeprav je med zahtevami, ki veljajo za investitorja, zapisano, da si je dolžan priskrbeti soglasje strank za prehod priklicuvenega kanala in vode po njihovih parcelah, si Ivanetič tega ni pridobil, ampak si je pravico vzel kar sam, s tem ko je vdril prav v prostore bodočega maledinskoga kluba.

Klub kopici dokumentov pa v nobenem ni moč najti argumentov, zakaj morda kioski stati priv v starem delu mesta. Četudi je papirjev veliko, pa manjka nekaj bistvenih: ni soglasja zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, jasno pa je, da ga Zavod tudi nikoli ne bi izdal; prav tako ni potrdila o priglasitvi del, mimo grede pa se vsiljive vprašanje, zakaj za del parka ob sodiščju ni bilo natrečja. Gleda na nizko najemnino bi bilo potencialnih najemnikov gotovo veliko.

Mladinska organizacija je bila edina, ki je javno napadla postavljanje kioska v starem mestnem jedru. Kje so ostali tisti, ki se razglasajo za zelenje, kje tisti, ki jim ni vseeno, kakšen bo Črnomelj in ali bo ohranil mestno identiteto ali ne? Ali je bil kdo prebivalce sploh pripravljen vprašati za mnenje? Izvršni svet je sicer sklenil, da za sedaj ustavi gradbena dela, toda če bo kiosk postal, ZSMS tega ne bo štel sebi v poraz, ampak bo to začetek? poraza Črnomlja.

M. BEZEK-JAKŠE

V dveh mesecih »odteklo« prek 500 milijonov

S tiskovne konference v Trebnjem — Industrija po meri preteklosti

TREBNJE — Trebanjski izvršni svet je sklical 2. novembra letos v Trebnjem prvo tiskovno konferenco, kakršne bo organiziralo tudi v prihodnje enkrat mesечно. V informaciji o gospodarjenju v občini so pred novinarjem Dela, Dolenjskega lista in ljubljanskega Radia razgrnili pahljajoči zavirjalni dejavnikov, ki onemogočajo hitrejši razvoj gospodarstva. Pri tem so predstavniki izvršnega sveta poudarili, da so se dosegli do neskladen razvoj posameznih gospodarskih področij, ki pa posebej bremenijo preslabo razvoj terciarnega sektorja, neustrezeno industrijsko sestavo, kjer prevladuje manj donosna delovno intenzivna predelovalna industrija, visoko stopnjo odpisnosti opreme, pičo raziskovalno delo in dejstvo, da mnogi tozdi in obrati pripadajo delovnim organizacijam s sedeži zunaj občine.

Na vprašanje o razvoju turizma v občini so sklicatelji med drugim navedli začrtano in deloma začeto sodelovanje s Kolinsko Ljubljano. Pod njenim okriljem naj bi v bodoči deli bivši Putnikov motel, vlagala pa naj bi tudi v turistične zmogljivosti na Mireni. V občini 5 kmetij uvaja kmečki turizem, na eni od teh sprejemajo goste.

V zvezi s prihodnjimi razmerami v oskrbi v zvezi so na konferenci vodno oskrbo opredelili kot prednostno nalogo. Glede pogostih okvar so navedli med drugim znesek 550 milijonov dinarjev, to je strošek za popravila vodovodnega omrežja v zadnjih dveh mesecih. Po pomenu sodi v ospredje tudi urejanje novega odlagališča odpadkov v Globokem. To bo občinsko odlagališče in ne bo v nobenem primeru odkrito posebnih odpadkov, so poleg ostalih povedali o pripravi tega objekta.

Kar zadeva zaposlenost in izobraževanje, o čemer so tudi govorili na konferenci, je znana ocena, da se razmere na področju zaposlovanja v občini zaostrejo naprej. V gospodarstvu manjka strokovnjakov. Delovne organizacije zagotavljajo pripravnost predvsem lastnim štipendistom, a še to pogoste v okviru svojih rednih kadrovskih potreb.

Na tiskovni konferenci so govorili med drugim še o urejanju prostora in rabi zemljišč in pri tem o obrtni coni v Trebnjem, kjer naj bi bile prve parcele nared spomladni prihodnje leto.

L. M.

Luka Lesar

Začeti skromno

Geslo Luke Lesarja, ki je v Novih selih odpril okrepečevalnico

NOVA SELA — Naši predniki

Kajfeži so imeli tu v Novih selih pošto pa še trgovino in gostilno. Bili so znani lesni in vinski trgovci, ki so imeli gostišča tudi v Ljubljani, je za uvod povedal Luka Lesar, Kajfežev vnuk, ki je julija odpril v Novih selih okrepečevalnico.

Letos je imel odprtoto gostišče le v juliju in avgustu. Začel je skromno, v enem prostoru, na dvorišču pa je imel še letni vrt. Včasih je garal tudi po 20 ur na dan. Njegovo načelo je, da je treba začeti z malim.

Prometa mimo Novih sel je predvsem v poletni sezoni veliko. Tu se ustavlja domači in tudi turisti in izletniki, ki so zadovoljni z dobro hranilo, solidno in hitro postrežbo, domačim in lepim okoljem. V bližini si lahko ogledajo tudi star grad in naselje Kostel, vabijo jih Kolpa, slap Nežič in druge privlačnosti.

Luka bo v eni izmed hiš uredil 5 sob z 10 ležišči, tušje, sanitarije, recepcijo, klubsko sobo, gostinsko sobo oz. zajtrkovalnico, ohraniti pa namerava tudi sedanjem okrepečevalnico. Vse to bo kar lep zametek turizma v tem delu kočevske občine.

Prihodnje leto bo Lukovo gostišče odprto dalj. Na razpolago bo večjim skupinam, ribičem, lovcom, poslovnejšim in drugim tudi zunanjim sezonam, le obiski bo treba napovedati vnaprej. Če bo povpraševanje po čolnarjenju na Kolpi, bo Luka v objekt za bivanje turistov-čolnarjev lahko preuredil še hišico pri Žagi ob Kolpi, ki je last njegovega očeta Ladislava Lesarja. Skratak: v Lukovih glavi je veliko načrtov, ima pa tudi voljo in pogum, da jih uresniči.

J. PRIMC

NOVA BANKA V OSILNICI — Prav na dan varčevalcev, 31. oktobra, so v Osilnici odprli izpostavo kočevske enote Ljubljanske banke. Njen vodja in za sedaj edini uslužbenec je Branko Osvald. Banka je odprta ob pondeljkih od 7.30 do 15. ure, ostale dni od 7.30 do 13. ure, ob sobotah in nedeljah pa je zaprta. (Foto: J. Primc)

Učenje bo kot delovna dolžnost

Trimova ustanavlja lastno izobraževalno središče z uradno registracijo

TREBNJE — Trimova poteza, o kateri bo tekla beseda v nadaljevanju zapisu, sodi nedvomno v okvir tiste poslovne filozofije, ki ima v jedru zahtevo, da mora najširši krog delavcev z duhom in telesom, kot bi lahko rekli zagnanosti,

predstavitev proizvodnje t.i. sendvič plošč in varstva pri tej izdelavi, osnovanje krožkov kakovosti in vrsto drugih tem. Ker se bo centrov učni načrt sčasoma vsebinsko spremenal, je od njegovega tokratnega izgleda pomembnejši pristop, s katerim naj bi načrt uresničili.

»Hvale vredno je, da je vodstvo podjetja prisluhnilo pobudam in da sta tako 2 ure v 42-urnem delovniku namenjeni izobraževanju delavcev. In če se zaposleni, ki bo imel to možnost, izobraževanja ne bo udeležil, bo s tem zagrešil hujšo kršitev delovne dolžnosti,« pravi Cvetka Bunc, vodja centra Trim, in s tem besedami bržas razkriva vpetost centra v omenjeno poslovno filozofijo.

Delali bomo izključno za potrebe delovne organizacije, izobraževalni center je v bistvu dopolnilna dejavnost. Lahko, da bodo kdaj pri nas slušatelji iz drugih delovnih organizacij. To bi bilo v primeru, če bi bila večina kandidatov z določen tečaj iz Trim-a, pravijo o svojem centru v Trimu.

M. LUZAR

Komunisti volili

Občinsko vodstvo ZK je brez upokojencev

KOČEVJE — Za novi občinski komite ZK Kočevje je bilo predlaganih 31 kandidatov, izvoljenih pa je bilo 21. Zanimivo je, da so izpadli vsi trije predlagani upokojenci. Pr

BO KLAVNICA
NA ZDOLAH?

KOSTANJEVICA — Kostanjeviška klavnica je tehnološko že tako zastrela, da bi jo bilo treba že zdavnaj obnoviti. Vendar tega bržkone ne bodo storili v sedanjih prostorih na kostanjeviškem Otoku. Klavnica namreč ne sodi v bodoči turistični ustroj tega kraja. Zato so v krškem M-Agrokombinatu ter v Mercatorjevem Standard investu že pripravili idejni projekt selitve klavnice. Ta naj bi se preselila v krajevno skupnost Zdole, ki ima status nerazvite, in bi tako investitor dobil še nekaj denarja iz sklada za nerazvite. Celotna načrta naj bi po sedanjih cenah veljala 220 milijard dinarjev.

JAVNA RAZSVETLJAVA

BRESTANICA — V krajevno skupnosti Brestanica so se pred kratkim lotili gradnje javne razsvetljave na brestanskem gradu oz. pri Muzeju izgnancev. Ta akcija poteka izven siceršnjega programa del, zato v KS Brestanica upajo predvsem na pomoč podjetij. Dosej so že nabavili stebre, zdaj so v akciji za nabavo kablov in računajo, da bodo vsa dela opravili do konca tega leta.

PREHITRO V OVINEK

OREŠJE — 23-letni Lenart Trefalt z Mrzle Planine se je 5. novembra ob 13.20 peljal z osebnim avtom po regionalni cesti med Sevnico in Planino. V Oresju je prehitro zapeljal v ovinek, pri čemer ga je zaneslo v zaščitno obcestno ograjo. Ob trčenju se je Trefalt hudo poškodoval in so ga odpeljali na zdravljenje v celjsko bolnišnico.

Slovenija
Moja dežela.PAVKOVIČEV PREGLED
DOGAJANJ

SEVNICA — Danes, v četrtek, 9. novembra, priredi sevniška Zveza kulturnih organizacij ob 16. uri v kulturni dvorani GD Sevnica projekcijo videofilmov Franca Pavkoviča o dogajanjih v občini. Pavkovič je uspešen kinoamater in honorarni snemalec ljubljanske televizije. Njegov prispevek k letošnjemu sevniškemu občinskemu prazniku bo pregled različnih dogodkov v občini od Jesenskega srca v Tržiču, 10-letnice tabora v Sevnici, Kmečkega praznika v Tržiču, Triatlona Lisca 89 in Vrtljaka pa do Novoletnega sejma in dedka Mraza.

Busar ponovno?

Danes seja OK ZK

SEVNICA — Na današnji volilno-programski seji občinske konference ZK v Sevnici bodo med drugim razpravljali o delu občinske organizacije ZK v obdobju 1986—1989 in o programskih usmeritvah, ki so jih pospremili z geslom Demokracija, razvoj, ekologija. Na volitvah za najvidnejše funkcije se bodo odločali med Janezom Nunčičem iz M-Kmetijskega kombinata Sevnica in Bredo Drenek-Sotošek iz sevniške Lekarne, ki sta kandidata za nepoklicnega predsednika OK ZK, medtem ko je za poklicnega sekretarja OK ZK kandidat dosejan sekretar Brane Busar. Kandidat za to funkcijo Franc Pavlin je izpadel, ker se ni uvrstil na kandidatno listo za člana OK ZK po tajnem glasovanju na 14. seji OK ZK, medtem ko je tretji kandidat Franc Ruprecht 26. oktobra pisno umaknil kandidaturo.

Brežiško-krška
solidarnost
na preizkušnjiV Krškem 10. novembra
dobrodeleni koncert
za bolnišnico

BREŽICE — Občinski odbor RK Brežice, godba na pihači Kapela, Big band Videm in glasbena šola Brežice organizirajo 10. novembra ob 19. uri koncert v Domu Edvarda Kardelja v Krškem. Izkušček priderite je namenjen za nakup medicinske opreme, ki jo v brežiški bolnišnici potrebujejo za sodobne diagnostične preiskave.

To je letos že tretji dobrodeleni koncert, ki ga kapelski godbeniki in profesorji glasbene šole poklanjajo za te namene. Pokroviteljstvo koncerta je tudi tokrat prevzela krška tovarna Videm in s tem dokazala svojo pripravljenost za sodelovanje v humanitarnih akcijah. Svoj delež solidarnosti je že vnaprej pokazal tudi kolektiv delavskega doma, ki prirediteljem odstopa dvorano brezplačno in jim bo s tem prihranil za poldrugi milijon dinarjev izdatkov.

Občinski odbor Rdečega križa in nastopajoči se obračajo na krške delovne kolektive s prošnjo, da bi z odkupom vstopnic ali prostovoljnimi prispevki ter z udeležbo na koncertu podprli prizadevanja za boljšo opremljenost regijske bolnišnice v Brežicah. Gre za nakup aparatorov za pregled želodca in organov v trebušni votlini. Vsem, ki se bodo odločili za prispevek, sporočajo organizatorji, naj ga nakažejo na žiro račun Občinskega odbora RK Brežice št. 51620-678-65352 s pripisom: »za nakup medicinske opreme v Bolnišnici Brežice«.

J. T.

Posavje je izpolnilo svoj dolg

Za projekt razvoja podeželja so v regiji zbrali 780 milijonov — Po eno tretjino so dolžni prispetati republika in investitorji

BREŽICE — Posavsko regijo bodo elektrarna, plinovodi, dalinovodi, avtobusna in železnica močno razkosali in tudi drugače prizadeli življenje v njej. Z namenom, da bi škodo ob teh poseghih kolikor se sanirali in zagotovili hitreji razvoj pokrajine, so izvršni sveti skupaj s programskim svetom za Krško polje pri regijski zbornici naročili projekt razvoja podeželja in krajinske zasnove Krškega polja.

Njegovo vrednost so aprila letos ocenili na 2,6 milijarde dinarjev in od tega naj bi tretjino prispevale posavske občine, tretjino investitorji, tretjino pa naj bi zagotovila republika iz svojih virov. Izvajanje projektnih naloge so prevezeli IREL Ljubljana, Biotehniška fakulteta iz Ljubljane ter Savaprojekt Krško ob številnih sodelavcih v regiji, medobčinskih in republiških inštitucijah. Pri projektu sodeluje okoli 200 ljudi.

Minuli teden so se udeleženci seje izvršilnega odbora MGZ Posavje seznamili s poročilom o vsem, kar je bilo narejeno do zdaj. Pokazalo se je, da so

posavska podjetja s sisi in izvršnimi svetimi zbrala svojo tretjino denarja in v regiji zdaj upravičeno zahtevajo, naj svoj dolg

OBČANI
NE ODKLANJAJO
SAMOPRISPEVK

BREŽICE — Zanimivo je, da v vseh dosedanjih razpravah o morebitni uvedbi novega petletnega samoprispevka nikjer niso rekli ne, čeprav prihaja sedem suhih let in je denarja vedno manj. Po namenu se ljudje vnovič opredeljujejo za cestni program in na dograditev šole v Dobovi. Ž izgradnjo druge faze šole za nižjo stopnjo naj ne bi bremenili samoprispevka, ampak naj bi šolo zidali s preusmeritvijo sredstev iz cestnega programa za KS Dobova in z dodatnimi viri. Potrebo po večji šoli in po potoku na enem mestu utemeljujejo Dobovčani s tem, da se pri njih vpis povečuje in da razvoj gospodarstva kaže na enako gibanje tudi vnaprej.

J. T.

GLOBOKO — O tukajšnjem rudniku, kjer bi v stiski za gorivo lahko začeli kopati premog, krožijo med ljudmi govorice, ob katerih gredo poslušalcem lasje pokonci. Tako so včasih pri ličkanju koruze pripovedovali o strahovih. Strahovi so sedaj drugačni, a prav tako neoprijemljivi kot včasih. Ljudje seveda ugibajo, kaj bi vendar utegnilo biti res, čeprav se uradno nič ne dogaja. Nekateri se bojijo, da spuščajo v rudnik jedrske odpadke, drugi govorijo, da so vanj vzeljali radioaktivni les iz Černobila, tretji spet »vedo«, da ga bodo zasuli s peplom iz Tovarne Videm. Sjaj so se opogumili v svetu za varstvo okolja pri OK SZDL Brežice in se dogovorili za obisk v Globokem, kjer se bodo spustili v notranjost rudnika in se na lastne oči prepričali, kaj se tam dogaja. Upajmo, da si medtem ne bo nihče premisli.

J. T.

Na volilno-programski seji občinske konference so izvolili novo vodstvo

KRŠKO — Razprava na volilno-programski seji občinske konference ZK Krško, ki je bila 30. oktobra, ni bila prav nič dolgočasna. Vendar se je začela še potem, ko je Sonja Lokar, izvršna sekretarka CK ZK Slovenije, dala pravo iztočnico. Bistvo njene razprave je v tem, da bodoča partija ne bo več partijske svetovne revolucije, v kateri bo človek samo nepomemben delček, ampak bo stranka, kjer bo imel središčno vlogo človek z vsemi svojimi hrepenjenji po miru, svobodi, ljubezni, igri, lepoti in sreči.

Vsekakor so v Krškem lahko dokaj optimistično razpoloženi pred bližnjim partiskim kongresom. Krški komunisti so se namreč izkazali že z dobro udeležbo na volilno-programski seji. Pa tudi v razpravi so se lotili vrste vprašanj in s

tem odgovorili na polemični ost sekretarja Dularja, ki je v uvodnem delu seje dejal, da noče biti član take organizacije, kjer bo vodstvo dajalo naloge člansku, to pa jih bo izvajalo. Skratka, novi časi terjajo nove prijeme, saj se na politični subjekti, z njimi pa pa ne bo moč samo polemirizati, ampak bo treba z njimi sodelovati. Čeprav je bil Dular v svojem uvodnem poročilu precej kritičen, pa je Sonja Lokar dejala, da je poročilo o delovanju občinske organizacije dobro, ker ne lakira dejanskega

• Na seji so izvolili nov občinski komite ZK ter komisije. Evidentirali so Janeza Roškerja za predsednika občinskega komiteja in Franca Dularja za sekretarja. Oba sta bila na prvi naslednji seji, ki je bila 2. novembra, izvoljena za obe funkcije, hkrati pa so na seji izvolili tudi novo predsedstvo.

stanja. Vendar je hkrati dodala, da je v poročilu premalo določilnih odgovorov na odprt vprašanja glede prenove, da je opaziti prepad med vodstvom in osnovnimi organizacijami, kar terja spremembe metod dela. Pohvalila pa je uspešnost krških komunistov pri organizaciji usposabljanja, kjer so dosegli precej boljše rezultate kot drugod. Lokarjeva je spregovorila tudi o partnerskem programu za evropsko kakovost življenja.

Udeleženci seje so potem v razpravi načeli vrsto aktualnih vprašanj. Predstavnik prosvetarjev je spregovoril o težkih položaju šolstva, direktor je opozoril na stihijsko razlažanje družbeni lastnine, ki ni primerno zaščiten. Več razpravljalcev je opozorilo na že kritično ekološke razmere, ki jih povzročajo poleg JE Krško še farma, tovarna Videm itd. Skratka, razpravljalci so načeli vrsto problemov, med katerimi pa so bili nekateri tudi del preteklosti. Čeprav ta še ni bila deležna prave in dovolj kritične obravnave, brez nje pa se bo težko lotiti temeljite reforme. Med posebej opazne prispevke v razpravi pa gre opozoriti tudi na to, da krške komuniste moti vmešavanje JLA v politiko. Razpravljavec je menil, da bi moral o tem spregovoriti tudi CK ZK Slovenije.

J. S.

KNJIGA O POMNIKIH
NOB

SEVNICA — Občinska konferenca SZDL in občinski odbor Zveze združenih borcev NOV v Sevnici vabita v petek, 10. septembra, ob 16. uri na predstavitev knjige »Pomniki NOB na območju občine Sevnica«. V knjigi, ki jo bosta predstavila avtorja prof. Stane Mrvič in dr. Janko Kos, zgodovinarja iz Ljubljane, sicer pa sevniška rojaka, je prikazan razvoj delavskega gibanja v občini pred drugo svetovno vojno in narodnoosvobodilnem boju v letih 1941—1945.

P. P.

NAGRADA UČENCEM — V ponedeljek sta predsednica sevniške občinske skupščine Breda Mijovič in predsednik sevniške zveze kulturnih organizacij Jože Novak podeliли knjižne nagrade za najboljša likovna in literarna dela učencev osnovnih šol v sevniški občini. Na sprejemu 19 učencev nagrajev in njihovih mentorjev učiteljev so ti predsednici občine izrazili željo, da bi v občini imeli predvsem več športno-rekreativnih površin v objektov, parkov ter boljše ceste. Na sliki: nagrada prejema učenka 6. razreda sevniške OŠ »Savo Kladnik« Tanja Koprivnik. (Foto: P. Perc)

Zaloge v precepnu hiperinflacije

Medtem ko je na sevniški Žagi preveč zalog lesnih sortimentov, jadkujejo, ker jim Gozdno gospodarstvo Brežice ne zagotavlja dovolj hlodovine

SEVNICA — Neklikvidnost sevniške Žage je že tolikšna, da preti placični sposobnosti celotne delovne organizacije Gozdne gospodarstva Brežice. Tako so na Žagi v prvih letošnjih devetih mesecih prigospodarili kar okrog 8 milijard izgube. Na Žagi se zavedajo, da imajo prevelike zaloge žaganega lesa (okrog 700 kubikov), da nimajo obratnih sredstev in da so še zmeraj znotraj delovnega kolektiva t.i. notranje rezerve.

Seveda pa se na Žagi delavci zdaj sprašujejo, ali so tudi v skupnih službah v Brežicah naredili vse, da bi ublažili trenutne razmere in grožje rdeče številke ob koncu leta. Sami ne vedo, ali se denimo splača vsaj del tega lesa na zalogi razlagati na decimirni in kaj z njimi storiti, če tudi ob koncu poslovnega leta ne bi bili rezultati niti boljši. Nekateri delavci namreč glasno izražajo bojanje, da bi bili spoznani za ekonomski ali tehnološki presežek.

Treba je namreč povedati, da so zmogljivosti sevniške Žage, ki spada med večje v Sloveniji, okrog 34.000 kubikov lesa. Matično podjetje je običajno zapolnilo zmogljivosti Žage s približno 70 odstotki, saj je GG Brežice

doma zagotavljajo od 20.000 do 24.000 kubikov hlodovine. V zadnjem času pa je prišlo pod vprašaj celo, kako naj bi brežiški gozdarji zagotovili celo spodnje moje predvidenih količin, ki bi morali še zagotoviti poslovanje na robu donodnosti. Po besedah direktorja GG Brežice Vinka Šeška se kaže, da letos se prej izide, če surovino izvozijo in jo dobijo plačano po dveh mesecih po tečaju na dan izplačila. Kot je povedal direktor sevniške Žage Vukašin Marčetić, morajo oni vse vhodne surovine plačati v 15 dneh, žal pa ostaja le lepa želja, da bi tudi Žaga dobila izdelke plačane v takem času. Sevniška Žaga ima celo najvišje cene v Sloveniji, a disparitet cen naredi svoje. Posebna komisija GG, ki naj prouči, kako najpre na Žagi, ne bo imela lahkega dela.

lahko ukvarjal kdorkoli, torej tudi zaobnje Žage idr., konkurenco še zaostri.

P. P.

do prve slovenske študije o razvoju podeželja poravnajo še investitorji elektrarn, avtoceste in drugih objektov ter republike.

Ob vnovični analizi dosedanjega postopka je po besedah Franca Jeniča,

• V pogodbi je zapisano, da posavske občine prispevajo 780 milijonov dinarjev. V krški občini so zbrali za projekt o razvoju posavskoga podeželja 337 milijonov dinarjev, v brežiški 281,5 milijona in v sevniški 161 milijonov.

dipl. ekonomista in strokovnega sodelavca regijske zbornice, ki sodeluje pri izpeljavi projekta v življenje od ideje naprej, IREL s tem, kar je do sedaj naredil, že založil manjkoči dve tretjini potrebne denarja, ko je sklepil pogodbne manjkoči deležev. K pogodobi so pripisali dodatak, v katerem se IREL obvezuje, da prevzemeta skrb za zagotovitev teh sredstev nase. S tem se seveda ne odpoveduje pomoči zainteresiranih, s katerimi ves čas sodeluje.

J. TEPPEY

NOV VODOVOD
V OREHOVEC

SEVNICA — Ena največjih pridobitev ob sevniškem občinskem prazniku je nedvomno vodovodno zajetje na Orehovcu. Pravzaprav gre za tri zajetja, ki dajejo 4 litre vode na sekundo in cevovod v dolžini 2200 metrov. Ta vodni vir sicer zagotavlja 10 do 15 odstotkov potrebe po vodi mesta Sevnica, toda možni so še nadaljnji viri na tem območju, ki jih bo mogoča speljati po sistem cevovoda v mestu. Naložba (investitor) je bila KS Sevnica (je v celoti okoli 600 starih milijard dinarjev, izvajalec pa je bila sevniška Komunala. Ob otvoritvi se je predsednik sveta KS Sevnica Oton Šket še posebej Zahvalil Stanetu Škušu in Tonetu Kranjcu, za izjemno požrtvovalnost pri izgradnji vodovoda.

STATIK — V Krškem se je nekaj časa študijalo, da krški možg

Zdravnik, humanist, pisec

Jutri ob 12. urji v ŠK Mirana Jarca otvoritev razstave, posvečene ob 90-letnici dr. Draga Mušiča

NOVO MESTO — Več pomembnih novomeških rojakov se je v zadnjih dveh letih vpisalo med 90-letnike. Lani denimo olimpijec Leon Štukelj, letos pa najprej akademik Božidar Jakac in na jesen dr. Drago Mušič. Vsi ti so udomljeni drugie, na Novo mesto pa jih ne vežejo zgolj mladostni spomini. Rodno mesto je nanje ponosno in jim tako ali drugače izkazuje dolžne časti. Še posebej ob njihovih 90-letnicah.

Dr. Drago Mušič je 90 let živeljje dopolnil v začetku oktobra. Izjava iz znane novomeške intelektualne družine, ki je dala Slovensem tudi uglednega arhitekta in slikarja Marjan Mušiča, najmlajšega sotvorca znanih »novomeških polmodl« leta 1920. Jubilant je temelje izobrazbe dobil v Novem mestu, nato pa v Zagrebu, Leipzigu in na Dunaju študiral medicino. Dunaj mu je dal še zadnjo pozlasto evropsko razgledanega in četečega zdravnika.

Dr. Drago Mušič se je uveljavil

Dr. Drago Mušič, 90-letnik

V muzeju še trije pomembni dogodki

Prihodnji teden razstava o tiskarstvu, teden kasneje otvoritev drugega dela etnološke zbirke, do konca leta pridobitev depojev v Križatiji — Prihodnje leto

NOVO MESTO — Tri pomembne reči naj bi se, kot pravi ravnatelj Bojan Božič, letos še zgodile v Dolenjskem muzeju. Od tega sta dve načrtovani v novembru. Za petek, 17. novembra, je v Dolenjski galeriji predvidena otvoritev velike razstave o razvoju tiskarstva na Dolenjskem, za petek, 24. novembra, pa otvoritev drugega dela etnološke zbirke. Ureditev podstrežja Križatije in usposoblitev za depojske prostore, kodi so v sklopu uvodoma omenjenih dogodkov, sicer ni vezana na rok, vendar se v muzeju zelo trudijo, da bi predvidena dela končali v tem letu in tako tudi kar najazurneje porabili denar, ki so ga v ta namen dobili iz posojila republike kulturne skupnosti občinski kulturni skupnosti v Novem mestu.

Razstava, ki bo prikazala razvoj tiskarske dejavnosti na Dolenjskem, vendar s posebnim poudarkom na tiskarstvu v Novem mestu, je zasnoval prof. Ludvik Tončič iz Dolenjskega muzeja, ki je napisal tudi obširno brošuro Pregled zgodovine tiskarstva na Dolenjskem. Tako razstava kot tudi publikacija bosta posvečeni 170-letnici tiskarstva v Novem mestu in 30-letnici Tiskarne Novo mesto. Prof. Tončič je zlasti v brošuri, za katero je več mesecov zbiral podatke, prikazal tiskarstvo kot dejavnost, ki je rasla in upadala skupaj z založništvom in knjigotržstvom. Deloma je ta prikaz tudi že pregled zgodovine časopisne dejavnosti na Dolenjskem in v samem Novem mestu vse do publikacij in glasil, ki izhajajo še zdaj.

Otvoritev drugega dela etnološke zbirke, ki jo vodi in ureja etnologinja Ivica Kržič, bo izjemno pomemben dogodek za Dolenjski muzej, ki je zadnja leta veliko naporov vložil prav v etnološki oddelek, nameščen v nekdanji Ropasovi hiši. Že ob otvoritvi prostora za etnološko zbirko in prvega dela te zbirke pred leti so poudarili, da bo potrebno vložiti še mnogo fizičnega truda in strokovnega dela, preden bo ta zbirka takšna, kot mora biti. Prvič pa bo obiskovalcem na voljo tudi vodnik po etnološki zbirki, ki ga je napisala etnologinja Križevčar. Sestavo vodnikov po zbirkah štejejo v muzeju za delovno ob-

spremenjen kulturnozgodovinski vodnik na Novem mestu (tudi prvega pred več leti je sam izdal in založil), posebno publikacijo o vseh muzejskih zbirkah ter dvoje strokovnih del izpod peresa arheologa Toneta Kneza: ponatis njeve knjige Novo mesto I — Halštatski grobovi in natis novega dela Novo mesto II. Odkar je Dolenjska založba v Tiskarni Novo mesto, izdaja muzej take edicije sam.

I. ZORAN

NOVA RAZSTAVA V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA — V Lamutovem likovnem salonu so v torek, 7. novembra, zvečer odprli razstavo del akademike slike Tatjane Verbinc. O življenju in delu razstavljalke je govoril umetnostni zgodovinar in kritik dr. Mirko Juteršek. Na otvoritvi razstave, ki bo na ogled štirinajst dni — slike so tudi naprodaj — so nekaj slovenskih ljudskih pesni izvedli sopranistka Zlata Ognjanović, baritonist Tone Kozlevčar, citrast Miha Dovžan in harmonikar Vital Ahačič.

JUTRI V KRŠKEM DOBRODELNI KONCERT

KRŠKO — Jutri, v petek, 10. novembra, bo ob 19. uri v tukajnjem Dejavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja dobrodelni koncert, katerega izkupiček bodo namenili brežiški bolnišnici. Nastopili bodo: pihalni orkester Kapele, glasbena šola Brežice in Big band Videm iz Krškega.

RAZSTAV O VALVASORJU NA OGLED ŠE EN TEDEN

KRŠKO — V Valvasorjevi knjižnici v Krškem bo še do petka, 17. novembra, na ogled razstava Življenje in delo Janeza Vajkarda Valvasorja, ki so jo pripravili sredi prejšnjega meseca v počastitev 300-letnice izida Slave vojvodine Kranjske kot najobsežnejšega in temeljnega knjižnega dela tega pomembnega moža, ki se mu je življenjska pot iztekla v Krškem.

Rudi Stopar pred domaćim občinstvom

Razstavo njegovih del bodo odprli jutri na severniškem gradu

SEVNICA — V parku skulptur pred trebanjsko galerijo samorastnikov še vedno ponosno stojita iz črne pločevine zvarjene figuri, za katere ustanovljeno sevniško kiparji Rudiju Stoparju, »pozirala dva od znamenitih likov iz Jurčevskega romana Deseti brat. To sta dobrodušni in že od daleč prepoznavni šegovi bajtar Krjavelj s kozo ter brezdomec Deseti brat, upodobljen tako, da ima vso zemeljsko kroglo pod podplati, medtem ko mu hrbit krivijo okoli vrata obešeni veliki čviji. Takšnih, po literarni predlogi ustanovljenih kipov je Stopar ustvaril kar za malo galerjo, poleg

Rudi Stopar — med delom

množice drugih, ki so nastali iz drugačnih pobud ter že dolgo bogatijo galerjske, muzejske, državne ozirne družbenne in zasebne zbirke v domovini in tujini.

Seveda se je zdajnjemu 50-letniku Rudiju Stoparju v treh desetletjih, kolikor se ukvarja s kiparstvom, naredilo mnogo vsega, kar danes predstavlja njegov ustvarjalni opus, ob številnih klasično pojmovanih skulpturah tudi več spomenikov, ki obeljujejo različne zgodovinske dogodke v ožju in širši domovini kot trajni simboli, pa grafični listi in drugo. Stoparju pa je ves čas utripala tudi pesnišča žilica in ima za seboj tudi svojo zbirko. In še marsikaj drugega bi bilo moč uvrstiti v tukratni, na moč zočeni prikaz razvjetne Stoparjeve ustvarjalnosti, ki pa naj ga zaključimo s podatkom, da je Stopar svojo kiparsko dejavnost samostojno predstavil v sedemnajstih krajinah, sodeloval pa tudi na skupinskih razstavah v devetindvajsetih krajinah. Razstavljal je v Sloveniji, drugod po Jugoslaviji in večkrat tudi v tujini. Za delo je prejel nič manj kot dvanajst najrazličnejših priznanj.

Rudi Stopar se je, domuječi in ustvarjajoč v Sevnici, domačemu občinstvu predstavil manjkrat, kot bi pričakovali. Možnost, da se predstavi kot zrela in izdelana likovno ustvarjalna osebnost, je dobil to jese, pravzaprav ta teden. Razstavo njegovih likovnih stvaritev bodo odprli jutri, v petek, 10. novembra, ob 17. uri v galeriji na severniškem gradu.

To bo za avtorja in ljubitelje likovne umetnosti v Posavju pomemben dogodek, na kar opozarja tudi dejstvo, da je organizacijo razstave in izpeljavo otvoritvenega programa prevzela ZKO Sevnica, Tovarna dokumentarnega in kartnega papirja Radeče in Konfekcija Lica Sevnica pa sodelujeta kot menci.

Na otvoritvi bodo nastopili flautista Mojca Zakošek, pianistka Brina Rogelj-Zupančič in gledališki igralec Zvone Hribar.

I. ZORAN

DANES: PREDAVANJE IN OBČNI ZBOR SLAVISTOV

NOVO MESTO — Danes, v četrtki, 9. novembra, bo ob 15. uri v prostorih srednje šole za gostinство in turizem, Ulica talcev 3, predavanje prof. Bože Krakar-Vogel z naslovom Osnovna književna didaktična vprašanja, ki ga pripravljata Slavistično društvo Dolenjske in novomeška organizacijska enota Zavoda SRS za šolstvo. Po teoretičnem uvodu bo delo v skupinah, obravnavali pa bodo različne možnosti interpretacij pesniškega besedila ob Kovičevi Beli pravljici. Predavanju in skupinskemu delu bo sledil občni zbor Slavističnega društva Dolenjske, na katerem se bodo članji pogovorili o aktualnih stanovskih vprašanjih.

NOVO MESTO — Več pomembnih novomeških rojakov se je v zadnjih dveh letih vpisalo med 90-letnike. Lani denimo olimpijec Leon Štukelj, letos pa najprej akademik Božidar Jakac in na jesen dr. Drago Mušič. Vsi ti so udomljeni drugie, na Novo mesto pa jih ne vežejo zgolj mladostni spomini. Rodno mesto je nanje ponosno in jim tako ali drugače izkazuje dolžne časti. Še posebej ob njihovih 90-letnicah.

Dr. Drago Mušič je 90 let živeljje dopolnil v začetku oktobra. Izjava iz znane novomeške intelektualne družine, ki je dala Slovensem tudi uglednega arhitekta in slikarja Marjan Mušiča, najmlajšega sotvorca znanih »novomeških polmodl« leta 1920. Jubilant je temelje izobrazbe dobil v Novem mestu, nato pa v Zagrebu, Leipzigu in na Dunaju študiral medicino. Dunaj mu je dal še zadnjo pozlasto evropsko razgledanega in četečega zdravnika.

Dr. Drago Mušič se je uveljavil

Četrto stoletja Pionirske knjižnice

Pionirska knjižnica v Novem mestu deluje že od ustanovitve kot oddelok Študijske knjižnice Mirana Jarca — Glavni smoter: navajanje otrok

NOVO MESTO — Pionirska knjižnica v Novem mestu slavi jubilej: 25-letnico ustanovitve in neprekinitnega dela. Osnovana je bila kot eden od oddelkov Študijske knjižnice Mirana Jarca, da bi zadovoljevala kulturne potrebe najmlajših, šolske in izvenšolske mladine. K otvoritvi takšne ustanove je vodilo spoznanje, da je otroku nujno začeti vzgajati s knjigo že v njegovem predšolskem obdobju.

V Pionirski knjižnici je delo od vsega začetka potekalo prek najrazličnejših oblik bibliopedagoške dejavnosti z otroki. Tako je bilo na voljo 2.207 knjižnih enot in otroki je na uporabo knjig privajala učiteljica Ruža Fuis. Že tedaj so bili v knjižnici tudi tečaji tujih jezikov, pravljične in glasbene ure ter družabne igre.

Leta 1974 se je zaposlila višja knjižničarka Marjeta Dajčman. Na oddelku pa je bila le eno leto. Od omenjenega leta daje oziroma že petnajsto leto dela v Pionirski knjižnici Slavka Kristan z nazivom višje knjižničarke. Poteka pa tudi četroto leto, kar se je zaposlila višja knjižničarka Lojzka Sever.

Prvi znani podatki letne izposoje v Pionirski knjižnici so za leto 1967. Tistega leta je bilo izposojenih 10.058 knjig. Lani je izposoja narasla že na 72.039 enot, letos v prvih devetih mesecih pa na 55.959 enot knjižnega gradiva. Tudi obisk je nenehno nararač: leta 1967 so našeli 9.003, lani 29.888, letos pa končno tretjega četrletja pa že 24.500 obiskovalcev, in to ob 24.500 entot knjižne zaloge.

Ko je Pionirska knjižnica pred tremi leti pridobila dodatne prostore (bivša Ljudska knjižnica), so se s tem zmanjšane izboljšale možnosti za redne obiske iz vrtcev in osnovnih šol in v knjižnici so lahko bolj in redneje izvajali ure pravljice in knjižnično vzgojo ter prirejali razstave izdelkov najmlajših.

Pionirska knjižnica se, denimo, od šolske razlikuje po tem, da si mora uporabnika še pridobiti. Zato si prizadeva na vse načine, da bi pritegnila v svoj hram kar največ mladih. Tudi se sistematično odpira k drugim tipom vzgojno-izobraževalnih ustanov za mladino. V sodelovanju z šolsko knjižnico postane učenc aktiven uporabnik obeh tipov knjižnic. S tovrstimi knjižnicami pa Pionirska knjižnica sodeluje tudi zato, da ve, kako se glede gradiva dopolnjuje z njimi.

Izjemno pomembno vlogo opravlja Pionirska knjižnica pri osvajanju in utrjevanju bralnih navad pri najmlajših. Otroku često omogoči prvič s knjigo — slikamico in poslušanje pravljic, predvsem že otrokom iz družin, ki ne gojijo pretirano dobrodošnost do knjige in branja.

Predšolski otrok, vključen v vrtce, se že tam seznanji s slikamico. Malo šola pa že nekaj let organizirano obiskuje Pionirska knjižnico. Odziv tega sodelovanja je zelo velik in pomemben, saj otroci ob prostih popoldnevih prispeljajo s seboj v knjižnico tudi starše. Ob organiziranih obiskih mladi bračni spoznajo, da knjižnica ni samo izposojevališče knjig, ampak je v njej tudi moč nadvise koristno preživeti prosti čas. Razvita je predvsem zimska pa tudi poletna počitniška dejavnost; so igre za prosti čas, na voljo pa so pravljice in vsakodien si lahko ogleda tudi otroške in mladinske filme ter risanke.

Delavki v Pionirski knjižnici poudarjata, da se zavedata, kako je ena bistvenih nalog v tej knjižnici delo z brači. To izpoljujeta s knjižnično vzgojo. Cilj in namen teh sestavin bibliopedagoške dejavnosti je, pravita, otroka navaditi na knjigo in ga oblikovati v aktivnega in samostojnega uporabnika knjižnice.

S. K.

JAKAC V BIHAĆU, HOZO V NOVEM MESTU

NOVO MESTO — 90-letnico Božidarja Jakca, oceta slovenske grafike, so počastili tudi v bosanskom Bihaću. V tamkajšnji Galeriji Una, ki deluje v okviru pokrajinskega muzeja iz Novega mesta, ki je tudi na voljo razstavno gradivo. Obenem je med Dolenjskim muzejem in Regionalnim muzejem Pounja v Bihaću stekel pogovor o tem, da bi prihodnje leto, najverjetneje aprila, prizvili v Dolenjski galeriji razstavno grafik bosansko-hercegovskega akademika slikarja Đežava Hoza. Pogovarjajo pa se tudi o tem, da bi v Novem mestu predstavili etnološko podobo Bosanske krajine.

MOKRONOG — Mokronoška folklorna skupina KUD Emil Adamič se začelo pripravljati za nastope v pravkar začeti sezoni in 11. novembra letos bo bo folkloristi že tudi prvi stopili pred javnost. To bo na Čatežu, kjer bo omejenega dne zaključna pridelitev pohoda po Levstikov poti iz Litije do Čateža. V Mokronogu bodo to sezonu pripravili tečaj za folkloriste Posavja in Dolenjske, poleg tega bodo organizirali tečaj folklora, namenjen vzgojiteljem. Plesalci in gozdi v narodnih nošah iz Mokronoga vabijo v svoje vrste dosejanje in nove člane.

kultura in izobraževanje

Rudi Stopar pred domaćim občinstvom

Razstavo njegovih del bodo odprli jutri na severniškem gradu

SEVNICA — V parku skulptur pred trebanjsko galerijo samorastnikov še vedno ponosno stojita iz črne pločevine zvarjene figuri, za katere ustanovljeno sevniško kiparji Rudiju Stoparju, »pozirala dva od znamenitih likov iz Jurčevskega romana Deseti brat. To sta dobrodušni in že od daleč prepoznavni šegovi bajtar Krjavelj s kozo ter brezdomec Deseti brat, upodobljen tako, da ima vso zemeljsko kroglo pod podplati, medtem ko mu hrbit krivijo okoli vrata obešeni veliki čviji. Takšnih, po literarni predlogi ustanovljenih kipov je Stopar ustvaril kar za malo galerjo, poleg

Rudi Stopar — med delom

množice drugih, ki so nastali iz drugačnih pobud ter že dolgo bogatijo galerjske, muzejske, državne ozirne družbenne in zasebne zbirke v domovini in tujini.

pisma in odmevi

Kabel pri vrhu

Pismo z Drske

Krajna skupnost Drska se je odločila razsvetliti temo svojih stranskih ulic z javno razsvetljavo. Delavci, ki so jo prihajali napeljati, so sprva kopali in opravljali druga dela in končno so položili tudi kabel. Tako je 27. oktobra zaštelio. Kaže pa, da dela niso bila opravljena dovolj dobro. Kabel javne razsvetljave, ki je od 27. oktobra pod napetostjo, je ostal položen preko skale, nezaščiten in nepokrit v dolžini 4 metre, in to kljub zemljii, razmetani po vrtu in okoli stebrov. Ali bo okolica takšna tudi ostala?

Gledate omenjene skale v jarku naj dodam, da so jo delavci odkrili v vogalu vrtu. Prekopali je niso, saj je jasno, da je z lopatami niso mogli znižati do globine 0,8 metra. Toda, kot rečeno, kabel so položili čeznjo. Ob tako opravljenem delu kot občan krajevne skupnosti, ki plačujem vsakovrstne prispevke in samoprivske in je zato javna razsvetljava tudi moj denar, zastavljam naslednja vprašanja Elektro Novo mesto: Kako lahko kot visoko strokovna ustanova dopušča polaganje kabla v neizkupane jarke? Kako lahko postavi tako položen kabel pod napetost? Kako da je v opisanem primeru tako malomarno, ko pa je občan sicer tako dalocepsko in natančno? Pristojne v krajevni skupnosti pa sprašujem, kdo je tisti v krajevni skupnosti, ki je spustil iz rok in plačal izvajalca, ki ni dokončal del. Kasneje je pogodba o omenjeni gradnji? Gre namreč za to, da udeleženci gradnje pa razpolagajo s tujim, to je občanom denarjem. Občana pa odirate na vsakem koraku. Obnašate se samovoljno in sebično in povrh vsega skrajno nestrokovno, občan pa ostaja na cedilu. Dokle še?

MARTINČIĆ
Drska
Novo mesto

GASILCEV MEJE NE ZAUSTAVIJO

29. oktobra so gasilci iz Mokronoga sodelovali z zbirskimi organizacijami v Spodnjih Laknicah. Kljub oddajenosti občnih krajev je bila vaja, pripravljena v okviru meseca požarne varnosti, izvedena zelo resno in učinkovito. Po uspeli akciji smo v analizi ugotovili, da bi bilo potrebno vas Laknice in okoliške vasi oskrbiti s hidrantimi nastavki. Gasilci iz Mokronoga so za zaključek pripravili zakusko, ob kateri smo se pogovorili o tekočih problemih društva in se domenili o nadaljnjenju sodelovanja. To sta namreč društvi iz različnih krajevnih skupnosti in različnih občin, zato je prek njiju prišlo spet sodelovanja med dvema občinama.

BRANE ZORAN
tajnik GD Zbure

• Ko se malo dela, se veliko polemizira. (Balzac)
• Dajte mi šest vrstic, napisanih z roko največjega poštenjaka, jaz bom že našel razlog, da ga obesim. (Richelieu)

Malomarnosti kazijo Novo mesto

Odgovorni ne izpolnjujejo dogovorjenih obveznosti — Prihodnjič tudi imena

Komite za urbanizem in varstvo okolja občine Novo mesto stalno opozarja upravljake o vzdrževalcev javnih površin in pristojne interesne skupnosti, naj odgovorne izvajajo načelne jih obveznosti. Ta name je predsednik izvršnega sveta 29. maja sklical poseben sestanek, kjer je bilo dogovorjeno, da upravljaci in tisti, ki financirajo vzdrževanje, ter inšpekcijske službe »drobnim« napakam v mestu povsjetijo več pozornosti ter na ta način priporočijo lepšemu videzu mesta.

Občani in tudi pristojne službe ugotavljajo, da delovne organizacije, ki izvajajo razna dela, predvsem na javnih prometnih površinah te površine po dokončanju del ne vzpostavljajo v prejšnje stanje oziroma trajca precej časa, preden te površine zopet ustrezno uredijo. Tako je bilo na navedenem sestanku dogovorjeno, da se bodo vse delovne organizacije v bodoče bolj trudile za lepši videz mesta in svoje obveznosti redno izpolnjevale. Kljub temu komite ugotavlja, da podjetja in drugi ne izpolnjujejo svojih obveznosti.

V krajevni skupnosti Drska ob Partizanski cesti, pri ukrepanjem železniškem prehodu, eno leto stoji dotrajana oglasnina deska, o čemer je bilo krajevni skupnosti Drska posredovano pisno opozorilo že 19. decembra lani, pa tudi že dogovorjeno, da jo bodo odstranili. Kljub temu ta oglasnina še danes kazi videz celotne okolice.

Krajevni skupnost Center je postavila zavetišča za potnike na avtobusnem postajališču pri Salunu polovišča Novoles na Cesti komandanata Staneta, kar je vredno pomenilo. Minilo pa je že štiri mesece, ko je

Družba mačeha, Dolenjski list — pastorek

Ob sedmi selitvi

Ko sem v Dolenjskem listu št. 43 prebral sporočilo uredništva, da se selite na Glavni trg 24, sem se spomnil pregovora: »Trikrat se seliti ali enkrat pogoreti!« V časopisu večkrat berem: časopisna hiša, pa Dnevnikova hiša in se pri tem vprašujem, zakaj je DL brez nje in v najboljšem primeru le podnajemnik. Zakaj?

Ko je list pred več leti »vedril« na Rotovž, sem glavnemu uredniku rekel: »Vendor enkrat v prostorih, ki so vaša in naša skupna last, da se ne bo treba več seliti!« On pa se je nasmehnil: »Dovomim, da bo tako.«

Ker sem član SZDL, sem kot tak tudi član lastninskega kolegija DL. Zato čutim krivico, ki se dela DL, nam članom in naročnikom lista. Kaj »merodajni« res ne znajo, ne morejo ali nočejo za stalno dodeliti Dolenjskemu listu enega od družbenih prostorov, denimo na Rotovžu ali v poslopu bivšega okrajnega glavarstva in v zemljiški knjigi vpisati kot lastnika Dolenjski list? Žavediti bi se moral, da s tem ne delajo krivico le listu in njegovemu osebju, ampak tudi članom SZDL oziroma, naročnikom lista, saj moramo prav mi z naročnino plačati tudi (nepotrebne) selitvene stroške.

Zaradi tega sem se odločil, da bom člansko izkaznico SZDL na prvem sestanku te organizacije vrnil z ustnim pojasnilom.

»Dolenec« pa bo prihajal na našo hišo tudi, ko mene že več ne bo, saj ga vsi člani družine z veseljem berejo. Cena ni važna, človek namreč ne živi samo od kraha.

FRANC LUZAR
Gabrije

Zeleni protestiramo in zahtevamo

Ne podpiramo pobud za spremembo družbenega plana občine Krško — Upravljeno zaskrbiljenim prebivalcem Posavja smo na voljo glede vseh vrst pomoči

Zeleni Slovenije odločno nasprotuje uporabi jedrske energije iz naslednjih temeljnih razlogov: tesne povezanosti energetske in vojaške uporabe jedrske energije, nevarnosti jedrske nesreče v JE, nezanesljivosti skladnišča RAO (radioaktivnih odpadkov), tisočletne zastuprjenosti okolja v bližini JE, rudnikov urana in skladnišča RAO. Obojsamo egoizem in nasičenje apostolov jedrske energije do prihodnosti vsega živega na tem planetu! Zato zahtevamo:

1. Takojšnje zaprtje Rudnika urana Žirovski vrh, čimprejšnje varno zaprtje JE Krško ter izredno pospešeno izdelavo načrta o izstopu Slovenije in Hrvatske iz jedrske energije (s smotreno rabo električne energije, dogovorom s sosednjo Avstrijo in Italijo glede energetske nadomestitve, večjo uporabo plina in alternativnih virov itd.).

2. Pospešen postopek za istočasno iskanje lokacije trajnega odlaganja nizko in srednje radioaktivnih odpadkov v Sloveniji in Hrvatski ob trajni navzočnosti ekološko osveščene javnosti ter iskanju možnosti za izvoz RAO, njihovo skupno skladniščenje pod pokroviteljstvom OZN in Greenpeace. Predpogoj je izstop planetu iz jedrske energije.

3. Ne podpiramo pobud za spremembo družbenega plana občine Krško glede (ponovnega) povečevanja začasnega skladniščenja RAO pri JE Krško. To je v bistvu zelena luč za nadaljnje zavlačevanje v najbolj verjetnem primeru (ob nestrinjanju prebivalcev drugih regij Slovenije in Hrvatske ter nezmožnosti izvora RAO) celo možnost, da vsi RAO trajno ostanejo ob JE Krško.

4. Zaradi psihosocialnih in drugih vzhodov je potrebno izpostaviti vprašanje odškodnine tako za prizadete prebivalce kot tudi za tiste gospodarske in

druge dejavnosti, ki jim je zaradi JE Krško oviran poln razvoj (turizem, vodno gospodarstvo, kmetijstvo, ribolov, lov itd.).

5. Dejstvo je, da je poleg RAO v JE Krško celotno izrabljeno gorivo. Vsak nadaljnji dan obratovanja (opozarjam na nezgodel) prinaša nove količine odpadkov, nove probleme. O načinih (ne)reševanja predelave izrabljenega goriva in skladniščenja visoko radioaktivnih odpadkov pa še sploh ne razumljamo ob dejstvu, da navedeni problem v svetu ni zadovoljivo varno rešen. Ali vemo, kaj bo z radioaktivnimi odpadki čez sto, tristo, tisoč, deset tisoč let? Ali se zavadeamo civilizacijske odgovornosti do prihodnjih rodov, naših otrok?

PROŠNJA-POIZVEDBA

Pred leti sem bil na obisku pri srodnikih v Avstraliji. Na prošnjo znance in željo, da bi mu pomagal, bom opisal primer izgubljenega Dolnjence.

Gre za pokojnega Franca Zamana, rojenega 1924. leta. Domaj naj bil iz kraja, po imenu Kamen, Kremen ali podobno. V Avstralijo je prišel okrog leta 1970 brez vednosti domačin. Nekaj časa je delal skupaj z domačinom iz okolice Posotjne. Pri njem je tudi živel. Zapustil je 3 sinove (eden je nezakonski). Umrl je v mestu Geelong v državi Victoria, verjetno leta 1972.

To so zelo skopi podatki, ki sem jih zvezel pri srodnikih. Če svojce zadeva zanima (morda so jo med tem že uredili), naj me pokličejo po telefonu 066-62019 v večernem času.

Naj povem, da sem o tem že pisal na nekaj krajevnih uradov, vendar brez uspeha.

PETER BUTALA
Izola, Leninova 1

Tudi Zeleni Slovenije smo brez svoje krivde potisnjeni v jedrske igre, zato bomo po svojih (finančno nizernih!) močeh aktivno sodelovali pri reševanju Slovenije, Hrvaške in vseh prebivalcev iz klešč jedrskega lobija ter oblastnikov, ki jih brez vesti podpirajo. Kje so sedaj vsi tisti svečani govorunci, politiki, znanstveniki, ki so nam enodimenzijsno zarisovali jedrski raj, »pozabilipa na pekel? Zeleni živimo in mislimo živeti v tej deželi. Vsi je ne moremo in ne želimo zapustiti in oditi npr. na Dunaj, se nagradno zaposliti pri Mednarodni jedrske agenciji za atomsko energijo. Upravičeno zaskrbiljenim prebivalcem Spodnjega Posavja smo na voljo glede vseh vrst pomoči.

Za IO Zelenih Slovenije:
dr. DUŠAN PLUT, predsednik

Slovenija Moja dežela.

ZAHVALA TREBNJEMU

Predsedstvo občinskega odbora Rdečega križa v Sevnici se najlepše zahvaljuje občinskemu odboru RK Trebnje in darcovalcem prostovoljnih prispevkov iz trebanjske občine za vso pomembno, ki so jo dali prizadetim ob neuju v sevnški občini.

Občinski odbor RK Sevnica

Goreli so samo venci pri cerkvi

Nenapovedana vaja ga silcev iz Radencev in Kolpi — Mesec požarnosti

V mesecu požarne varnosti imajo silska društva preizkuse pripravljene na sekturne vaje. Manj dejavno gospodarsko društvo Radenci se je udeležilo kar dveh preizkusov, najprej 15. oktobra, napovedane sekturne vaje v Sevnici, potem 20. oktobra ob 11 uri, še nenapovedane intervencije. Kjer nas je poklicikal pravzaprav zvon cerkvice. Nekateri so šli pogledat, zakaj zvon, ker zvonov ob tej uri običajno neslišati. Stara ženica, ki je zvonila, je sopolila dejala, da so iz Starega trga na Fonirali, da gori. Kazala je tudi v holk, kjer se je res svetilo. Poveljnički državnik Andrej Butala je zato v pičilih nekaj minutah telefonično obvestil o potovanju dvanajstih članov. Po desetih minutah je bil gasilski avtomobil naložen z opremo. V 7 kilometrov oddaljenosti Starega trga so nas ob prihodu začudeno gledali češ kaj nam je. Douneli smo, da gre lažen poziv, saj so začigali le stare vane na pokopališkem smetuču ob cerkvijo. So jo čistili pred misijonom. Vsi vse da rdeči petelin ni naredil nobene žade, smo se vedoč, da vaja dela možnosti odpravili v gostilno Majerje.

MARTIN LINDNER

ŽUPAN SE ZANIMA ZA VSTOP V ZSMS

ČRNOVELJ — Iz uradnih virov se je izvedelo, da je od črnomeljskih družbenopolitičnih delavcev ob organizaciji ZSMS prvi čestni predstovnik črnomeljske dela novonastale stranke predsednik občinske skupštine Mladen Radočaj. Hkrati se je zanimal tudi za program in pristopno izjavo v ZSMS. Očitno tudi tukajšnji župan verjetno Jožet Školč, ki je z začetku portoroškega kongresa dejal, da obsejajo realne možnosti, da ZSMS na spomladanskih volitvah zmaga. Mladincem je sedaj žal, da je dojditi tudi osebno ni prisotnost na kongresu, da bi s svojim ploskanjem ob tej izjavi vsaj nekaj popravil kavni vtič iz prvih vrst.

Z ORLOM NA IZLETE IN DRUGAM

Ko sem oktobra postavil razstavnik v salonu Bohor, sem stopil v turistično agencijo Orel. Vodja te zasebne agencije je o razstavi telefonsko obvestil radio v Smarju. Ob omenjanju te poznej lastnikove poteze naj dodam, da Stevo Orel pod Strebo Merzovej slovanci ustanovil agencijo, ki organizira izlete, dopuste, vožnje z avtobusom po letali ter opravila menjalniške posredovanja. Dela s hčerkom Ksenijo, žalentko geografično. Je marljiv, vijudjenja nima omejenega delovnega časa. Pravkar je organiziral izlet z Orelom, zadružno Resa iz Krškega. Za storitev zahteva pretirano visokih plačil. Agencija Orel posreduje tudi propagandno sporocila.

IVAN KASTELIC

Dober glas iz Strunjana v deveto vas

Vtisi obiskovalca značega zdravilišča — Bojlje od prospektov

Zdravilišče v Strunjantu je res vredno obiska, o čemer sem se že sam večkrat prepričal. Še preden pride do zdravilišča, opazimo, da zelo skrbijo za red in čistočo, saj ni nikjer nobene smeti in tudi okolica je urejena. Prvi nas pozdravlja nasadi zelenja in cvetje. Napravijo prijeten vtis in takoj se zavemo, da gremo v prijetno hišo, v kateri vedo, kaj je treba ponuditi gostu.

Gostje so z vseh koncem sveta, so Švicari, Avstriji, Italijani, Čehi in tudi z ostanjem Oceanem. So ljudje, ki so navajeni živeti v lepi okolici in imajo radi, če so prijazno in lepo postreženi. O tem lahko preberemo v knjigi pohval in graj. V njej so primorje, nasveti in predlogi, ki so jih službujoči v zdravilišču upoštevali.

Pohval ne manjka, gostje so posebno zadovoljni s strežnim osebjem in s terapijo. Veliko gostov prihaja vsako leto in celo večkrat na leto, ker jim koristi način zdravljenja. O njem pripovedujejo tudi znancem in prijateljem, kar je zelo učinkovita reklama. Je pa tudi najcenejša in boljša kot vsi prospekti. Lep odnos do gosta je največ vreden. Tak odnos zmorejo le ljudje s srčno kulturo, te pa ne moremo kupiti, biti mora v ljudeh.

Glede zdravilišča v Strunjantu nemim, da bi bilo prav, če bi prepisali iz knjige pohval nekaterje zapisate gostov in jih objavili v Krkinem glasilu in še kje druge. Vsem, ki se trudijo, da bi ustregli svojim gostom, čestitam in želim, da bi »dober glas segel v deveto vas!«

BOGOMIL LILJA

Srečko Stupica

Na sodraškem pokopališču so 2. novembra pokopali Srečka Stupico, pravoborca, gospodarskega in družbenopolitičnega delavca. Bil je domačen, rojen je bil 9. septembra 1922. Sodražici.

Med vojno je bil aktivist, že od leta 1941, nato pa partizan. V partizanah bil na raznih odgovornih dolžnostih, nazadnje je bil komandant druge brigade. Med vojske državne varnosti na Primorskem.

Pogreb in rojstvo

Ko so se delegati, gostje in novinarji, zbrali v portorškem Avditoriju, ni mogel še nihče z govorstvo trdit, kako se bo odvijal 13. kongres ZSMS. Nekateri so se bali, da bodo tako kot včasih samo dvigovali in spuščali roke, bojanjeni nekaterih drugih pa je segala vse do popolnega neuspeha kongresa. K temu so prispevali notranji spori, za katere je širša javnost izvedela šele pred nedavnim. Osrednjemu opoziciji sta predstavljali obe univerzitetni konferenci ZSMS in mladinci iz nekaterih močnih središč, kot so Titovo Velenje, Celje, Murska Sobota, Domžale itd. Čeprav je sam predsednik republike konference zatrdil, da v ZSMS potrebujejo opozicijo, je le-ta na kongresu povzročila veliko vroče krvi, dodatne dela, skrbi in naporov.

V uvodnem delu so kongres pozdravili Branko Azeški, Jože Smole, Milan Kučan in nekateri predstavniki strank v sosednji Furlaniji-Julijski krajini. Uvodna procedura je marsikoga že navduhnila z mislio, da bo vse tako kot ponavadi, vendar je v pravem trenutku nastopil Jože Škoč, predsednik Zveze socialistične mladine Slovenije, z danes že vsem znanimi besedami:

»Obstaja realna možnost, da prihodnje leto na volitvah zmagamo. Zaskrbljenost nad tem preprostim dejstvom, ki jo že zdaj slišimo z različnih koncev, je nepotrebna, pa tudi neumestna: v svoje roke bomo vzeli notranje in obrambno ministrstvo, v druge resorce pa razporedili ljudi z ustreznimi kvalifikacijami, ki bodo – podprt z močno parlamentarno večino – pazili, da vojska in policija ne bosta usli v vajeti.«

Držnost teh besed je prisotna v Avditoriju najprej vzel sapo, takoj zatem pa je sprožila prešeren smeh na obrazih delegatov in požela burno odobranje. Skorajda bi lahko rekli, da Škoč ne bi mogel najti bolj odmevnega uvida za dani trenutek, uvoda, ki je hkrati šokiral, a tudi zarisal osnovno strategijo obstoječe vodilne garniture ZSMS.

Dost mam!
V prejšnjih obdobjih precej pasivni delegati so se tokrat temeljitejše pripravili, saj je v zraku viselo, da bodo odločali o pomembnih zadevah. Vodilo jih je močno preprčanje o tem, da se končno že mora nekaj premakniti, a tokrat ne samo v besedah. ZSMS je v preteklosti živila neke vrste dvojno življenje. Na eni strani je, vsaj formalno,

posegala v družbenega dogajanja kot politična organizacija, po drugi pa je odpirala vrata vse-mogočim aktivnostim mladih ljudi in jih združevala v široko družbeno organizacijo.

Predhodni, 12. kongres v Krškem je bil le ena od faz v razvoju te organizacije, čeprav mnogi trdijo, da je pravo nasprotje sedanjemu. Za oba bi lahko rekli, da sta se prilagajala času in potrebam in da sta pogumno stropila naprej. Po krškem kongresu se je ZSMS odprla za široko paleto alternativnih gibanj ter s tem pokazala svojo podporo novemu in demokratičnemu duhu, ki se je počasi razvijal. ZSMS je postala frontna organizacija v stilu SZDL, kar je dajalo samo novih moči in idej. Danes, ko se odpirajo perspektive svobodnemu združevanju in organiziranju, se je ZSMS opredelila za stranko, oblikovala svoje programe, napovedala boj za oblast in pustila odprto možnost vsem, ki se z njimi strinjava, da se jim pridružijo. Prostovoljno in ne več nasilno.

Mladi niso več zadovoljni z organizacijo, ki ima le malo vpliva na družbeno dogajanje in politično življenje. Želijo si sprememb, teh pa brez politične moči ne bodo mogli doseči. Mladim je dovolj, da se stvari pri nas nikam ne premaknejo, dovolj jim je čakanja in ravno ta »dost mam« je v mnogočem prispeval k uspehu kongresa v Portorožu.

Prav nasprotno je bilo v komisiji za razvoj organizacije, statut in javne službe, ki ji je predsedoval Roman Lavtar. Doplnitev k predlaganemu osnutku statuta je bila cela množica. Nekatere so si bile zelo nasprotoječe, toda končno je le prevladalo stališče, da je v statutu potrebno zapisati le tisto, kar mora ZSMS zapovedati, ne pa vse možne načine delovanja.

Ne zastiram, ampak odstiram!

Ukinitev štafete imamo danes za nekaj samoumevnega, toda ko je ZSMS prišla na dan s takim predlogom, je naletela na neodobravanje, celo na grožnje. In še mnogo je takih pobud, idej in zamisli, kih danes že imamo za svoje, a so nastale prav v vrstah ZSMS. Med njimi so pomisliki mitologiji revolucije, pobude o civilnem služenju vojaškega roka, o civilnem obrambnem ministru, o javnem nadzoru trgovine z orožjem, o ukinitvi vojaških sodišč in o depolitizaciji vojske. V tej organizaciji so načeli problem policijskega prisluškovana občanom in zakonskega sistema od 133. do 157. člena. Začeli so z razpravami o svobodi tiska, podpirali protijedrska gibanja in se aktivno postavili v boj proti političnim procesom.

Aktivisti mladinske organizacije so odstirali zaveso na najbolj prikritih in prepovedanih temah, v praksi pa so se izkazali kot ustavnitelji prvih malih produkcijskih enot. »In mimo grede bi omenil,« je v svojem govoru na kongresu dejal Škoč, »da smo dobršen del ustavnih dopolnil, ki jih je slovenska politika tako dostojanstveno ubranila, napisali v naši organizaciji.«

Programski dokumenti, ki so jih sprejemali na kongresu, so neki meri že tudi predvolilni programi. Temeljijo na treh osnovnih izhodiščih, in sicer na parlamentarni demokraciji (za katerega se sicer ne ve, če je najboljši, toda, kaj nismo naj-

boljšega sistema za vse čase in svetove enkrat že občutili na svoji koži?), na tržnem gospodarstvu ter ekološki osveščnosti ljudi.

Programske resolucije posegajo v vse sfere družbenega življenja od pravosodja, organiziranja obrambe, zunanjne politike, ekološke, lastninske, davčne, monetarne, razvojne, kmetijske, stanovanjske in manjšinske politike, do participacije, vprašanj regionalnega razvoja, javnih storitev, infrastrukture, podjetništva in informiranja.

Delo na osrednjem, sobotnem delu kongresa je potekalo v treh komisijah. Komisijo za vprašanja političnega sistema ter notranje in zunanje politike je vodil Gregor Golobič iz Novega mesta. Delegati so največ razpravljali o armadi, ki naj bi postala strokovna institucija ter naj bi branila predvsem ozemeljsko celovitost Jugoslavije in njene državljane. V razpravah so se dotaknili tudi državnih simbолов in politike do manjšin, večjih pripomemb na stališče ZSMS o političnem sistemu pa ni bilo.

Prav nasprotno je bilo v komisiji za razvoj organizacije, statut in javne službe, ki ji je predsedoval Roman Lavtar. Doplnitev k predlaganemu osnutku statuta je bila cela množica. Nekatere so si bile zelo nasprotoječe, toda končno je le prevladalo stališče, da je v statutu potrebno zapisati le tisto, kar mora ZSMS zapovedati, ne pa vse možne načine delovanja.

V tretji komisiji, ki jo je vodil Janez Kopač, so razpravljali o energetiki, regionalnem razvoju in stanovanjski politiki, še največ pozornosti pa sta bili deležni ekologija in kmetijstvo. Delegati so podprtli predlagano kmetijsko politiko ZSMS, podarili zahteve po večji vlogi družinskih kmetij ter zahtevali tudi obnovitev kričnih »kuljaških procesov«. V skribi za okolje so mladi dajali najrazlikejše pobude, od takih, ki se nanašajo na odlaganje jerskih odpadkov, na onesnaževanje, ki ga povzročajo živalske farme, in na zaščito pitne vode, pa do takih, kot je bil predlog o zaščiti gob pred ekonomskimi nabiralci.

Igra se končuje, na vrsti je odločilna partija

Ko so se v soboto pod večer delegati razpršili po Portorožu in se predajali obkongresnim dogodkom, so člani komisije za skele in stališča kongres še trdo delali. Dopolnil in pobud je bilo nad pričakovanji. V kongresne dokumente jih je bilo treba vključiti ali ne, toda tako, da bo osnova usmeritev kot celota ostala ista in da bodo zadovoljne vse nasprotuječe si strani. To pa prav gotovo ni bilo lahko, saj bi nezadovoljstvo lahko povzročilo polom kongresa. Igra se je torej zares končala na večer, odločilna partija pa je bila na sporednu v nedeljo dopoldne.

Programski dokumenti, ki so jih sprejemali na kongresu, so neki meri že tudi predvolilni programi. Temeljijo na treh osnovnih izhodiščih, in sicer na parlamentarni demokraciji (za katerega se sicer ne ve, če je najboljši, toda, kaj nismo naj-

boljšega sistema za vse čase in svetove enkrat že občutili na svoji koži?), na tržnem gospodarstvu ter ekološki osveščnosti ljudi.

O pomembnosti te, zadnje kongresne partije so govorile številne kontrole, ki so skrbno pazile na to, da so v dvorano Avditorija zares sedli le delegati. Jože Škoč je predstavil dopolnitve statuta in padla je prva karta, a že pri tej se je zataknilo, čeprav brez potrebe. Če bi se nameč dovolj pripravili na glasovanje, potem se ne bi bilo treba prerekat o tem, ali je za sprejem pobude potreben večina glasov vseh delegatov na kongresu, ali pa je za to dovolj že večina prisotnih v dvorani. Kljub zapletu pa so delegati pri glasovanju o nezaupnici delovnemu predsedstvu izkazali podporo.

Napeto vzdružje in vroče glave v dvorani je pomirila pametna odočitev o premoru, čeprav

so še po hodnikih mnogi zma-

jevali z glavo in trdili, da statut ne bo šel skozi. Po premoru so

delegati glasovali o posameznih

dopolnitvah, nato pa sprejeli

statut v celoti. Plenarno zasedanje se je nadaljevalo s sprejemanjem dopolnil k programskemu dokumentu kongresa.

Kongres je sprejel številne

pobude. Med njimi pobudo o

tem, naj se Socialistična republika Slovenija preimenuje v

Republiko Slovenijo, naj Jugoslavija naveže diplomatske odnose z Izraelom in Južno Korejo, naj delegati v skupščini republike SPRJ po volitvah 1990 opravljajo svoje funkcije profesionalno in da bo ZSMS kot politična organizacija na vseh volitvah spomladi 1990 nastopila s svojimi kandidati. Kongres je sprejel tudi pobudo, da se diplome, pridobljene na teološkem visokošolskem študiju, izenačijo z diplomami ostalih visokošolskih ustanov. Podprt je tudi vključitev teološke fakultete v Ljubljani in Mariboru v Univerzo, če to želite. Delegati so sprejeli nekaj povsem konkretnih ekoloških pobud in še vrsto drugih, ki posegajo skoraj na vsa družbena področja. Kongresni plenum je sprejel tudi dokument proti državljanški vojni in za demokratično Jugoslavijo, v katerem so montirani politični procesi na Kosovu označeni kot vrhunce reprezentativne politike.

Črna packa

Po tem, ko so sprejeli osnovne dokumente, v ZSMS zares ne bo več treba toliko preštrevati. Mo-

goče bodo v večjo nestrnostjo prestevali le še pristopne izjave, s katerimi bodo pridobilni nove člane. Čas pa bo seveda pokazal, koliko drži tudi drugi del zgoraj navedene trditve. Ob programskih dokumentih je bilo sprejeto toliko stališč in pobud, da se bo imela nova ZSMS zares na kaj opirati in mogla tudi precej stvari upoštевati. Seveda, če ne bo že ob prvi priložnosti za vzpon na oblast pozabilna na vse velike besede, kajti ne smemo pozabiti, da je politika vendarle samo politika!

Ob izteku kongresa, ko je ZSMS že postala samostojna, odprta politična organizacija, so delegati s pritrjevanjem zaploskali že Emilio Erjavcu, ki je Portorožu prisodil črno packo za njegovo turistično ponudbo. Od bleščecga poletnega Portoroža je zdaj v začetku novembra namreč ostalo le še malo. Mesto in hoteli so prazni in še za teh tisoč kongresnih gostov se nihče ni maral potruditi. Še več. V biltenu, ki je izhajal v času kongresa, so moralni napicati: »V Portorožu se je začel kongres. Bodite tako dobrini in to spoščite tudi hoteljerjem!«

BREDA DUŠIČ

Mi upamo, da bomo kaj dobili

močju, kjer vse skuša biti izrazito dvopolno, kjer naj bi se soočala dva velika bloka, komunistični in antikomunistični. Nekatere moti, ker ne morejo ZSMS razglasiti za podaljšano roko partije. In res je preveč stvari, ki ne spadajo pod to oznako. ZSMS se bori predvsem za uveljavitev klasičnih političnih vrednot, ki so bile doslej odrinjene; nekatere so po mnemu nekaterih spadale celo v kategorijo psov in fraz. S parolo in knjigo »Boj za oblast« je postala politika nekaj bolj vsakdanjega, vsekakor pa je bil po 40 letih že čas odpraviti politiko kot neprofesionalni poklic. Politika se dela na nekaj temeljih, ne pa amatersko, kot kakšen hobi. Poslanci in delegati morajo biti neodvisni, nastopati strokovno in argumentirano, močno in trdno, da ne izpadajo kot nekakšne lutke, ki se ukvarjajo s prelaganjem parirjev.«

Na katedri je bil govor tudi o (dejanski) moči ZSMS kot politične organizacije. Škoč je rekel, da za merjenje te moči ni primernejši instrumentarija. Lahko pa bi govorili o odzivnosti akcij, ki jih je peljala mladina. Ta odzivnost je bila zelo velika. Ne glede na akcijo ni bilo strinjanje z ZSMS nikoli manjše od 60 odstotkov. Problemov ne bi smelo biti tudi s članstvom: leta 1986 je tri četrti vprašanih mladincov rekel, da se imajo za člane mladinske organizacije, ki bo sama odločala, kako in s kom se bo povezovala v Sloveniji in Jugoslaviji. To pomeni, da z drugačno ZSMS ne bo konec samo ZSMJ, ampak na nek način tudi SZDL. Ne glede na to pa stvar ni tako resna, kot si nekateri predstavljajo, govore celo o razpadu sistema. Pokazalo se bo namreč, da vse skupaj lahko naprej deluje.

Gregor Golobič, član predsedstva tedanje ZSMS, pa je med drugim poudaril, da se ZSMS danes pojavlja kot neka tretja sila na slovenskem ob-

vah, kot je na primer ta: »Če bo kdo kaj spremeni, če nas bo kdo potegnil iz krize, je to mladina.« Tem smislu se odnos, generalno rečeno, spominja; tega včasih ni bilo. Pričakovana današnja generacija je boljša, kot je bila v šestdesetih in začetku sedemdesetih let.

O tem, koliko glasov bomo dobili, pa je težko in nehvaljevano govoriti. Najprej zato, ker gre za prve kolikor toliko prave volitve, čeprav v tem trenutku ni povsem jasno, kakšne bodo te volitve. Pri nas še ni instrumentacija za napovedovanje; tudi v svetu trajajo leta, da se vzpostavlja realna merila za takšne napovedi. Misledemo upamo, da bomo kaj dobili. Tisti, ki trdi, da bo zmagal ali izgubil, prodaja meglo. Tisto, na kar najbolj računa, je prtljaga, ki jo nosimo na volitve. Ta prtljaga ni najslabša. Obenem pa seveda drži, da je spomin ljudi običajno zelo kratek in da ob različnih odločitvah pač igra dogodki zadnjih dni. Poglejmo na primer amandmajev. Vsa zadeva je izvzenela, kot da so se amandmaji ves čas pripravljali in branili v okrilju ZKS. K temu mnenju in podobi je veliko pripomoglo celonočna seja CK ZK. Dejansko pa to ni bilo res, v tistem trenutku je bilo že odločeno, da bodo ti amandmaji sprejeti, na Slovenskem ni bilo nikogar, ki bi mu kasneje lahko rekel Bilak. Tako rekoč prepričanje realnosti je, da so bili amandmaji sprejeti tisto noč tam dol, ne pa naslednji dan v skupščini. Da ne govorim o tem, kdo je bil dejanski predlagatelj ne samo spornih, ampak tudi drugih amandmajev. Seveda pa ne točim solz. Menim, da je naš problem, kaj bomo obirali sadove svoje delna. To velja tudi za druge.«

Pripravil: M. B.

V neobvezen premislek

Dejanja velikega oktobra

Danes, v torek, pred 72 leti je Lenin sporočil vsem državljanom Rusije zmago revolucije: »Začasna vlada je padla. Državna oblast je prešla v roke organa petrograjskega sovjeta delavskih in vojaških deputatov, vojaškorevolucionarnega komiteja, ki stoji na čelu proletariata in posadke v Petrogradu. Vse, za kar se je bojevalo ljudstvo — takojšnje predlaganje demokratičnega miru, odprava fevdalnega lastništva zemlje, delavsko nadzorstvo nad proizvodnjo, ustanovitev sovjetske vlade — vse to je zagotovljeno.« Zmaga oktobrske revolucije je spremeno življene in usodo precejšnjega dela človeštva, nekateri menijo, da na bolje. Program ZKJ med drugim poudarja, »da valovi velikega oktobra že veliko let nepretrgoma krepko vplivajo na razvoj socialistične verižne reakcije v družbenih razmerjih vseh narodov in vsega sveta, ker spodbujajo in usmerjajo številne evolucijske in revolucijske procese k enotnim socialističnim smotrom. Velika oktobrska revolucija je s temi procesi povezana, se v njih nadaljuje in je tako dejansko prerasla v sestovni proces razvoja socializma.«

Kako velike in zamotane besede za tako pičel uspeh. Kajti 72 let po velikem oktobru je bolj kot kdajkoli jasno, da je svetovni proces razvoja socializma na oktobrski način zašel na slepi tir. Realsocialističnemu modelu socializma še nikoli v njegovih zgodovini ni kazalo slabše, beg iz njegovih okov pa spremila

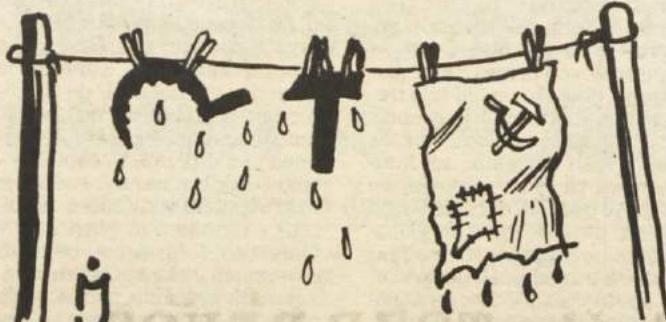
tudi visok val antikomunizma. Zdaj, ko je jasno, da so vse ideje oktobra in še katera povrhu praviloma uresničljive samo po drugih, manj nasilnih in bolj humanih poteh, je jalost procesa, ki naj bi izboljšal svet, še toliko bolj očitna. Še posebej, ker spoznaje energiji in letih, ki so tekla v prazno, spremila tudi vednost o stotisočih in milijonih življenj, ki jih je poživila revolucija, oziroma njena taborišča, ječe in eksekujski vodi. Za oktobrsko revolucijo oziroma njen posledice bolj kot za katerikoli zgodovinski dogodek in proces velja, da je pot v pekel tlakovana z dobrimi nameni.

Poglejte, danes je torek, 7. oktobra. Pred 72 leti je Lenin rekel, da je zdaj zagotovljeno vse, za kar se je bojevalo ljudstvo. Odprem današnje Delo, glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije in zmanjšem iščem samoumen slavospev velikemu oktobru in tudi še donedaven napis »Proletarci vseh dežel, združite se! In vendar je ta oktober še kako navzoč na skoraj vseh straneh časnika, enodnevne zgodovine sveta. Na zadnji strani piše, da bodo ruderji

na ruskem severu obletničo revolucije pričakali v resnem sporu z vladom in premierom Rižkovim, na prvi strani najdemo, da je pri Kopru v močnem jugu moralna zasilno pristati več kot 40 let starova sovjetska podmornica, iz Berlina (vzhodnega) so sporočili, da bodo pod vtipom dejstva, da ljudstvo tako ljubi svojo domovino, da jo množično zapušča, proučili vpliv stalinizma na pot nemškega delavskega razreda pred letom 1945 in po njem, Bonn pa Jugoslavijo opozarja, naj izpolni obljube, da bo prispevala k bistvenemu zmanjšanju števila prisilcev za politični azil v ZR Nemčiji. Tu je tudi Kosovo, ki mu zdaj poleg policijsko-vujaškega terorja preti še lakota, slovensko policijsko ministrstvo nam sporoča, da po Sloveniji, tako kaže, ne voljha kosovska udaba, v Titogradu so pretepli pisatelja, kubanska vlada je z osuplostjo sprejela odločitev Poljske in Madžarske, da bosta v goste povabili sedanjega veleposlanika ZDA v komisiji za človekove pravice v Ženevi, češki pisatelj Pavel Kohout pa je o možnosti druge praske pomlad izjavil, da je tisoč ljudi mogoče pretepeti, sto tisoč pa ne.

Nikjer (razen v primeru štrajkajočih sovjetskih rudarjev) niti besedice o veliki oktobrski revoluciji in njenem prazniku. To niti ni potrebno. Revolucija govori in se slavi s svojimi dejanji. Že 72 let.

MARJAN BAUER

Lahinja kot park

Pred štirimi leti se je porodila ideja, da bi bolje zavarovali povirje in zgornji tok reke Lahinja, ki je posebno zanimivo v naravoslovem, krajinskem in kulturnem pogledu. Lahinja in pritoki se odlikujejo po naravnem toku, čisti vodi in bogati vodni favni. Ker je padec reke majhen, se počasi v juga med logi, gozdinci in griči, struga in obrežja pa so bogato obrasla z vodnim in obrežnim rastlinjem, ki daje domovanje mnogim živalim. Od idej do tega, da je lani črnomaljska občinska skupščina sprejela odlok o razglasitvi krajinskega parka Lahinja, edinega v Beli krajini, je res preteklo nekaj let, v tem času pa so strokovnjaki Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta dobro proučili dobrih 100 hektarov površine. Da so našli nadpovprečno veliko naravnih, kulturnih in zgodovinskih posebnosti, ki jih stejejo med naravno in kulturno dediščino, je moč razbrati tudi iz brošurice, ki so jo izdali pred kratkim in kaj naj bi veljala kot vodič zlasti belokranjskim šolarjem in njihovim učiteljem.

Zavod je v zadnjih mesecih začel opremljati park s tablami in kažipot ter je pretekli mesec pripravil tudi vodstvo po parku za učitelje in ravatelje belokranjskih osnovnih in srednjih šol. Namen Zavoda je nameč, da bi se v parku začel razvijati naravoslovni turizem, posebno za osnovnošolce in srednješolce, katerega namen bi bil predvsem učno-vzgojni. Da so na pravi poti, so potrdili učitelji, ki so se jim ob obisku že porodile ideje o organiziraju naravoslovnih, kulturnih dnevov, delovnih akcij in celo o tem, da bi vsaka šola skrbela za del parka. Kot pravi Mira Ivanovič z Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, pa nikarki nihov namen, da bi se v parku razvijal visoki turizem,

ki bi mu le škodil. »Park je vzorčni primer, zato še ne vemo, kako bi ga predstavili na najprimernejši način, a mu pri tem ne bi škodovali. Ekoška osveščenost ljudi je iz leta v leto večja, zato bo čez čas naš strah pred uničevanjem parka gotovo odveč, sedaj pa ta strah še kljije v nas, ki nam ni vseeno, kako se bo park ohranil,« meni Ivanovičeva.

In kaj je pravzaprav v parku takega, da si je zaslužil naziv krajinski park? Takoj pod izviro Lahinja je s šašjem in trsiem zaraslo močvirje Lahinjske Luge, pri sotočju z Nerajčico pa so mokroti travniki in logi — Nerajčke Luge. Zaradi botaničnih in zooloških posebnosti sta obe območji zavarovani kot naravna rezervata. Zalita vrtača Glušenka je tipičen primer plitkega krasa, kjer je podzemeljska kraška voda le nekaj metrov pod površjem, v bližini pa je še majhno kraško polje s ponorno jamo Zjot. Iz bogastva rastlinskega sveta velja omeniti nekaj redkih ogroženih in zanimivih vrst, kot so močvirška kukavica, belocvetna pegasta prstasta kukavica, mariska, boljša šaša, močvirski svišč, kačji jezik, francoski šipek in mačje uho. Od ptic je postal gotovo najbolj popularen domov, ki je tudi v znaku krajinskega parka, pa vrbja listnica, mali slavec, kanja, v času selitve pa se ustavlajo tudi

štivlji vodni ptiči. Nekoč so pogosto videvali vidro.

Poleg te naravne dediščine ne gre zanemariti bogate kulturne dediščine. V parku so tri pomembna arheološka najdišča. Okljuk Lahinja v Pustem Gradcu je bil naseljen od mlajših kamene dobe neprekiniteno do visokega srednjega veka. Domnevajo, da je prav temu naselju pripadal gomilno grobišče pri Velikem Nerajcu iz starejše železne dobe in antično grobišče pri Šipku. V srednjem veku je na okljuku Lahinja stal grad Pusti Gradec, vendar je v stoletjih propadel. V bližini pa je ohranjena cerkev Vseh svetnikov z letnico 1638. Pod skalno je nekdaj stal srednjeveški grad, pa še vedno obratujeta Klepčev mlini in žaga venecijanka. Seveda bo zlasti pri ohranjanju kulturne dediščine parku potrebljeno še marsikaj postoriti. Tako se Zavod zavzema za obnovitev kapelice v Mali Lahinji, za katero je nekaj denarja pripravljen pričakniti tudi sam, pa za adaptacijo cerkve Vseh svetnikov, mlinarju Klepcu pa so že pripravili seznam del, ki jih bo potrebljeno opraviti na njegovi domačiji, da se bo z vsemi svojimi značilnostmi ohranila še naprej.

Ceprav na črnomaljski občini dolgoročno načrtujejo, da bi park še razširili, pa so se na Zavodu doslej namenoma in zavestno izogibali večjim krajem ter jih puščali zunaj parka. Izjemni sta le Pusti Gradec in Mala Lahinja. Prav v teh krajih pa bi po mnenju Ivanovičeve morale bolj upoštevati etnološke elemente. In če že urbanisti nimajo posluha za to, bodo poskušali potrkat vsaj na zavest krajanov, ki naj bi bila še kako prisotna tudi ob agromelioracijskih posegih, ki jih pripravljajo v parku. Zavod je na te posege pristal z določenimi pogoji, ki pa bi lahko iznčili nekatere znamenitosti parka, če jih ne bi upoštevali. Toda Ivanovičeva, ki ni tako črnogleda, meni, da melioracija, če bodo ljudje znali vzeti pamet v roke, lahko prispeva tudi k veliko večji urejenosti parka, na katerega bodo Belokranjci še bolj ponosni, kot so doslej.

M. BEZEK-JAKŠE

na ruskem severu obletničo revolucije pričakali v resnem sporu z vladom in premierom Rižkovim, na prvi strani najdemo, da je pri Kopru v močnem jugu moralna zasilno pristati več kot 40 let starova sovjetska podmornica, iz Berlina (vzhodnega) so sporočili, da bodo pod vtipom dejstva, da ljudstvo tako ljubi svojo domovino, da jo množično zapušča, proučili vpliv stalinizma na pot nemškega delavskega razreda pred letom 1945 in po njem, Bonn pa Jugoslavijo opozarja, naj izpolni obljube, da bo prispevala k bistvenemu zmanjšanju števila prisilcev za politični azil v ZR Nemčiji. Tu je tudi Kosovo, ki mu zdaj poleg policijsko-vujaškega terorja preti še lakota, slovensko policijsko ministrstvo nam sporoča, da po Sloveniji, tako kaže, ne voljha kosovska udaba, v Titogradu so pretepli pisatelja, kubanska vlada je z osuplostjo sprejela odločitev Poljske in Madžarske, da bosta v goste povabili sedanjega veleposlanika ZDA v komisiji za človekove pravice v Ženevi, češki pisatelj Pavel Kohout pa je o možnosti druge praske pomlad izjavil, da je tisoč ljudi mogoče pretepeti, sto tisoč pa ne.

Nikjer (razen v primeru štrajkajočih sovjetskih rudarjev) niti besedice o veliki oktobrski revoluciji in njenem prazniku. To niti ni potrebno. Revolucija govori in se slavi s svojimi dejanji. Že 72 let.

Nikjer (razen v primeru štrajkajočih sovjetskih rudarjev) niti besedice o veliki oktobrski revoluciji in njenem prazniku. To niti ni potrebno. Revolucija govori in se slavi s svojimi dejanji. Že 72 let.

MARJAN BAUER

Pravi spomeniki SO V SRCU

Mrzle sape, ki rade potegnijo po Kočevski dolini, so tudi zadnjo oktobrsko nedeljo zapahale preko grička, kjer stoji zdaj obnovljena cerkev Corpus Christi. Zapletale so se v slavostni napis z dobradošlico, dvigale zastave, s katerimi je bila slavostno okrašena okolica cerkve na Trati, obljubo skorajšnje zime in prihajajočih mrazov so šle do kosti zbrani množici ljudi. Vendar je bil to klub hladu, mrzlim sapam in občasnim deževnim kapljami dan, ki ga je presvetila poplotila in svetloba v mnogih srečih.

Prizgaljo je pesem, slovesnost trenutka in nostalgijska. Kot je povedal predsednik gradbenega odbora za obnovo in ureditev kulturnozgodovinskega spomenika Rajko Jenko, je bil pogled na cerkev in njen okolico pred leti hudo žalosten. Obzidje je razpadalo, opuščeni grobovi so bili zaraščeni z grmovjem, nagrobni so bili prevrnjeni in razmetani, nekateri grobovi so po prekopih ostajali le delno zasuti. Prav tako so razpadale mrlja vežica ter obe kapelci. Cerkev je bila brez oken, z dotrjano kritino in s še vedno vidnimi sledovi strelov iz zadnje vojne. Res sramotno! Za nemarjeni kraj je vpil po uredivit.

Pred dvema letoma poleti se je začelo urejanje, se spominja predsednik gradbenega odbora odboru na Trati, Zeleni. Izvršni svet je imenoval gradbeni odbor, ki deluje še danes in vodi vse dela. Začeli smo brez denarja, vendar pripravljeni odstraniti to sramoto za Trato in Kočevje. Prostovoljno zbrani denar in udeležba pri prvih delih so potrdili, da je volja po uredivit velika. Tudi vodstvo občine ni stalo ob strani. Zahvala gre pravzaprav vsem prebivalcem Kočevja in okolice. Opravljeni je bilo preko 5600 prostovoljnih delovnih ur, kraj pa je bil proglašen za kulturnozgodovinski spomenik.

Uredili in obnovili so cerkev, pokopališče z okolico in obe kapelci. Notranjost cerkve pa še ni do konca obnovljena. Oltar še čaka na pozlatitev in končno obnovo. Kipi in slike z oltarja so v restavracijskem postopku v Ljubljani, sam oltar pa so strokovnjaki že ustrezno zaščitili pred nadaljnji propagandijo in uničevanjem. Del denarja za novo oltarja je prispevala tudi republiška kulturna skupnost in seveda ena delež občinske. Na kapelico so vzdali nagnjene spomine, kot je napisan 1914 imen, kolikor je znanih tukaj pokopanih. Veliko pa jih je ostalo brez imena.

saj se je nanje v 621 let dolgem obstoju pokopališča pozabilo. Na širšo steno kapelice so vzdali zgodovinski spomeni plošči v slovenskem in nemškem jeziku, ki govorita o dogodkih v tem delu slovenske domovine od naselitve Kočevarjev in ustanovitve mesta Kočevje do današnjih dne.

SPOMINI IN SREČANJA

»Ta spominska plošča naj bi bodočim rodovom sporočilo o zgodovini in deželitev v njenih prebivalcev,« je dejal na slovesnosti, ko so plošči odprli in ju je nadško blagovsoliv. Predstavnik Delovne skupnosti Kočevarskih rojakov iz Celovca, dr. Viktor Michitsch. »Mi Kočevarji smo v preteklosti doživeli v vsakem oziru veliko trpljenja. Iz tega skupnega trpljenja preteklosti smo vse poklicani, da gradimo skupnost preko sedanjosti v mirno in srečno bodočnost.«

S temi besedami je dr. Michitsch lepo označil današnji trenutek Kočevarjev. On sam se je sicer še rodil na Kočevskem, celo slovenščine je vse želel in se lahko sporazume z nekdajnimi znanci, vendar kljub temu ni več tu doma. Njegov dom je zdaj Avstrija, kot je mnogim njegovim sorodnikom postala katera druga domača novi dom. Druga in tretja generacija Kočevarjev, ki staro domovino poznajo samo iz pripovedovanja in morebitnih obiskov, pa na Kočevsko ni več navezana ne s spomini in s čustvi.

»Nikakor ne mislimo pri nazaj,« je poudaril Viktor Stalzer, Kočevar, ki živi zdaj na avstrijskem Koroškem. Znjemu se je zapletla v pogovor ob pomoči Marije Pribanič iz Občice, ki je ohranila znanje kočevščine in se je z nekaterimi lahko pomenila kar po njihovo. »Zelo radi pa obujamo spomine,« je nadaljeval. Marija pa nama je prevajala. »Vsako leto se avgusta dobimo srečanje Kočevarjev v Avstriji. Prepevamo svoje pesmi, plešemo, se pogovorimo in

(Nadaljevanje na 15. strani)

izživljale nizke strasti, huliganstvo in vandalizem.

Kot je povedal predsednik gradbenega odbora za obnovo in ureditev kulturnozgodovinskega spomenika Rajko Jenko, je bil pogled na cerkev in njen okolico pred leti hudo žalosten. Obzidje je razpadalo, opuščeni grobovi so bili zaraščeni z grmovjem, nagrobni so bili prevrnjeni in razmetani, nekateri grobovi so po prekopih ostajali le delno zasuti. Prav tako so razpadale mrlja vežica ter obe kapelci. Cerkev je bila brez oken, z dotrjano kritino in s še vedno vidnimi sledovi strelov iz zadnje vojne. Res sramotno! Za nemarjeni kraj je vpil po uredivit.

Pred dvema letoma poleti se je začelo urejanje, se spominja predsednik gradbenega odbora odboru na Trati, Zeleni. Izvršni svet je imenoval gradbeni odbor, ki deluje še danes in vodi vse dela. Začeli smo brez denarja, vendar pripravljeni odstraniti to sramoto za Trato in Kočevje. Prostovoljno zbrani denar in udeležba pri prvih delih so potrdili, da je volja po uredivit velika. Tudi vodstvo občine ni stalo ob strani. Zahvala gre pravzaprav vsem prebivalcem Kočevja in okolice. Opravljeni je bilo preko 5600 prostovoljnih delovnih ur, kraj pa je bil proglašen za kulturnozgodovinski spomenik.

Uredili in obnovili so cerkev, pokopališče z okolico in obe kapelci. Notranjost cerkve pa še ni do konca obnovljena. Oltar še čaka na pozlatitev in končno obnovo. Kipi in slike z oltarja so v restavracijskem postopku v Ljubljani, sam oltar pa so strokovnjaki že ustrezno zaščitili pred nadaljnji propagandijo in uničevanjem. Del denarja za novo oltarja je prispevala tudi republiška kulturna skupnost in seveda ena delež občinske. Na kapelico so vzdali nagnjene spomine, kot je napisan 1914 imen, kolikor je znanih tukaj pokopanih. Veliko pa jih je ostalo brez imena.

Dr. Viktor Michitsch

ELEKTROTEHNA

30%

popusta

pri gotovinskem plačilu
naslednjih izdelkov domače proizvodnje

BELA TEHNIKA
 ●
TERMOAKUMULACIJSKE PEČI
 ●
TV APARATI
 ●
AKUSTIČNI APARATI

Oglasite se v naših prodajalnah:

BREŽICE, Trg I. Ribarja 17
ČRНОМЕЛЈ, Staneta Rozmana 30
KRŠKO, Cesta krških žrtev 42
METLIKA, Mestni trg 12
NOVO MESTO, Glavni trg 26
SEVNICA, Prešernova 3

Vse prodajalne
razen v Črnomelju, kjer je deljen delovni čas,
so odprte NON STOP.

»EUROPA« —
 TOURIST BREŽICE
 VAS VABI NA
 — enodnevne izlete: TRST,
 GRAZ, NAGYKANIZSA
 — izlete za dan republike:
 Bratislava, Budimpešta,
 Krakow
 — sručanje — Visoke Ta-
 tre, Poljska, Čehoslovaška
 — sindikalne izlete
 Vse po zelo ugodnih cenah.
 Informacije tel. (0608) 61-006.
 Hotel Turist, Cesta prvih bor-
 cev 39, Brežice.

MERCATOR SREMIČ,
 hoteli, gostinstvo,
 Krško

daje v najem

gostinski lokal BIFE
KEGLJIŠČE Senovo.

Interesenti dobijo vse potre-
 bene informacije v Hotelu Sre-
 mič, Krško, telefon 0608
 31-005.
 Pisne prijave sprejemamo do
 20. 11. 1989.

KOVIN TEHNA
 TOZD INŽENIRING
 PROGRAM INFORMATIKA

NEMOGOČE JE MOGOČE

Za vas, ki se ne bojite Evrope 92, smo pripravili vrsto računal-
 niških programov za sodobno poslovanje!

FINANČNO-INFORMATIVNI SISTEM (glavna knjiga, salda-
 konti, menične in ostale obresti)

MATERIALNO POSLOVANJE (skladiščno in finančno po-
 slovanje)

Na ta dva osnovna programa se z istimi maticnimi podatki o
 dobaviteljih, kupcih, klasifikaciji materiala, kontnim planom, ši-
 fram materialom in drugimi podatki navezujejo še programi za:

OSNOVNA SREDSTVA

OSEBNE DOHODKE

EVIDENCO KREDITOV

KADROVSKO EVIDENCO

EVIDENCO IN OBRAČUN NAROČNIKOV

KALKULACIJE IN RAZPIS PROIZVODNJE

FAKTURIRANJE

KALKULACIJSKE PONUDBE

MALOPRODAJO

DROBNI INVENTAR

EVIDENČNO DOKUMENTACIJO

PODPORO DELA PRAVNHI SLUŽB

Z našimi računalniškimi programi poslujejo že v več kot
 50 podjetjih, bankah, skupnostih širok po Sloveniji.

Zagotavljamo tekoče vzdrževanje in prilaganje pro-
 gramov spremenjenim predpisom.

Prodajamo in vzdržujemo računalniško opremo.

Podrobne informacije na telefon (063) 29-321, Interna 02

(Zlatko Gruber)

IMV
NOVO MESTO
TOZD REVOZ

**Za proizvodnjo R-5 imamo prosta
 dela in naloge za**

- kleparje
- ključavnica
- strugarje
- varilce
- PK in NK delavce

**za delo v
 neposredni prizvodnji**

**Vabimo vas na pogovor v kadrovsko
 službo TOZD REVOZ.**

OPEKARNA NOVO MESTO
 Zalog 21, 68000 Novo mesto

Delavski svet

razpisuje
 prosta dela in naloge

**DIREKTORJA PODJETJA
 (ni reelekcija)**

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- VI. ali VII. stopnja strokovne izobrazbe tehnične ali ekonomsko-komercialne smeri ali druge ustrezne smeri,
- 5 oziroma 3 leta izkušenj v stroki,
- sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh, s pripisom »Za razpisno komisijo«.
 O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po odločitvi.

635/45

**Mercator -
 Kmetijska zadruga Črnomelj**

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

namestnika direktorja in vodja splošne službe

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko ali višešolsko izobrazbo ustrezne smeri in 2 oz. 4 leta izkušenj s področja dela oz. vodenja
- da imajo organizacijske sposobnosti za vodenje in koordiniranje delovnega procesa.

Dela in naloge razpisujemo za dobo štirih let. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejemamo 8 dni po dnevu objave.
 O izbiri bomo prijavljene kandidate obvestili v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

630/45

**GOZDNO GOSPODARSTVO
 NOVO MESTO, n.sub.o.**

Delavski svet TOZD Gozdarstvo Straža

razpisuje
 prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

vodje TOZD Gozdarstvo Straža

Poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja, določenih z zakonom in družbenim dogovorom o kadrovski politiki, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da imajo strokovno izobrazbo diplomiranega tehnika in najmanj 5 let delovnih izkušenj v gozdarstvu ali strokovno izobrazbo gozdarskega tehniká in najmanj 10 let delovnih izkušenj v gozdarstvu,
- da imajo strokovne in organizacijske sposobnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiri leta.
 Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo najkasneje v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

TOZD Gozdarstvo Straža

Pod Srbotnikom 21

68351 Straža

s pripisom »za razpisno komisijo«.

Kandidate bomo o izidu obvestili v 8 dneh po sklepu o izbiri.

TOVARNA OBUTVE NOVO MESTO n. sol. o. Bršljin 32

Delavski svet

Tovarne obutve Novo mesto, TOZD Lahka obutev, BOR Dol. Toplice

razpisuje prosta dela in naloge:

1. vodenje finančnoračunovodskih del za TOZD
2. vodenje splošne službe TOZD.

Pogoji:

1. srednja ali višja ekonomska izobrazba in 3-letne delovne izkušnje na področju podobnih del in nalog;
2. višja ali visoka izobrazba pravne smeri in najmanj 3-letne delovne izkušnje pri opravljanju enakih ali podobnih del in nalog.

Ponudbe pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: TOZD BOR Dolenske Toplice.

O odločitvi bomo vse intereseante obvestili najkasneje v 8 dneh po seji DS.

Vsa dodatna pojasnila dobijo zainteresirani po tel. 068-65-270.

636/45

PRAZNIK OBČINE SEVNICA ☆ PRAZNIK OBČINE SEVNICA

INDUSTRIJA
OTROSKE KONFEKCIJE

JUTRANJKA

Čestitamo za praznik občine

obutev,
ki razume vaše noge

ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE

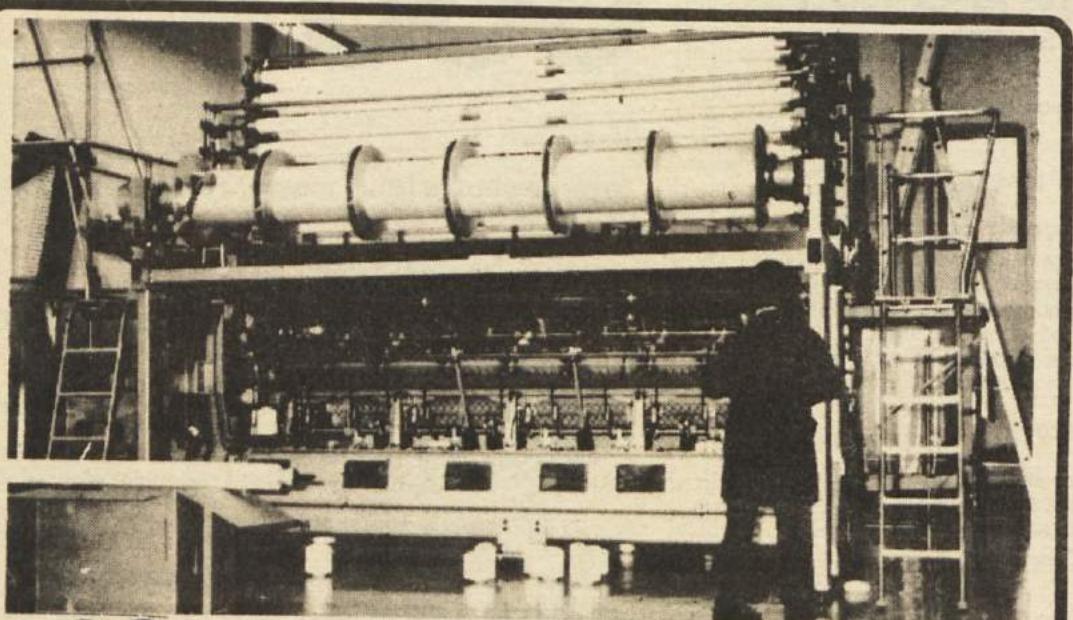
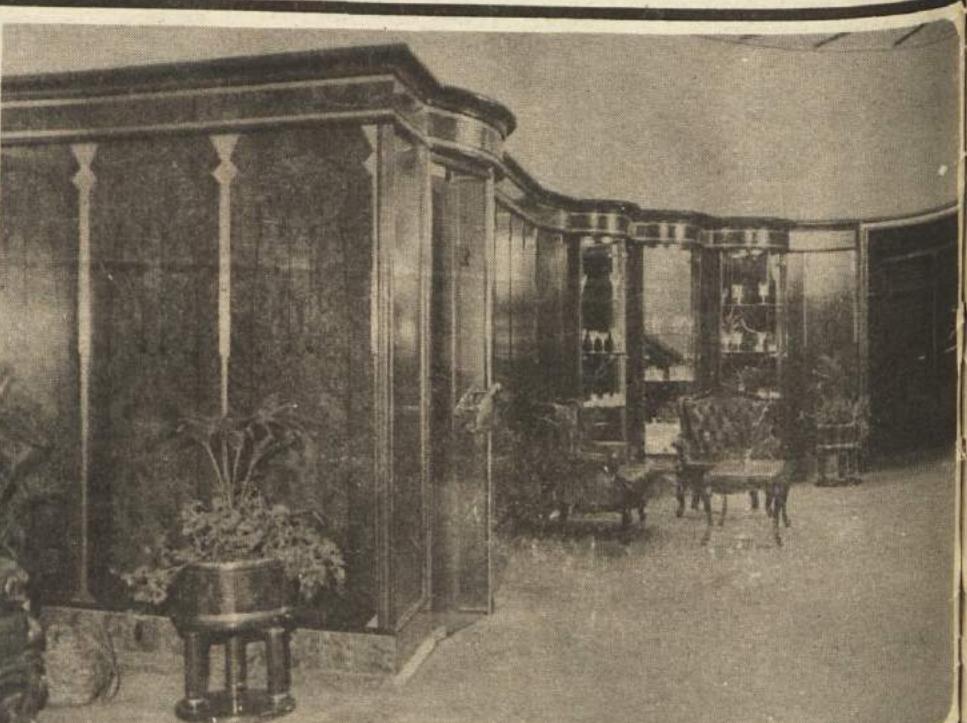
KOPITARNA
Mercator - Kopitarna Sevnica

stilles

Tovarna stilnega pohištva
in notranje opreme
68290 SEVNICA

*čestitamo ob
občinskem
prazniku*

Industrija pletenin INPLET p. o.
Dolnje Brezovo 34, 68290 Sevnica
Slovenija

**ČESTITAMO ZA
PRAZNIK OBČINE**

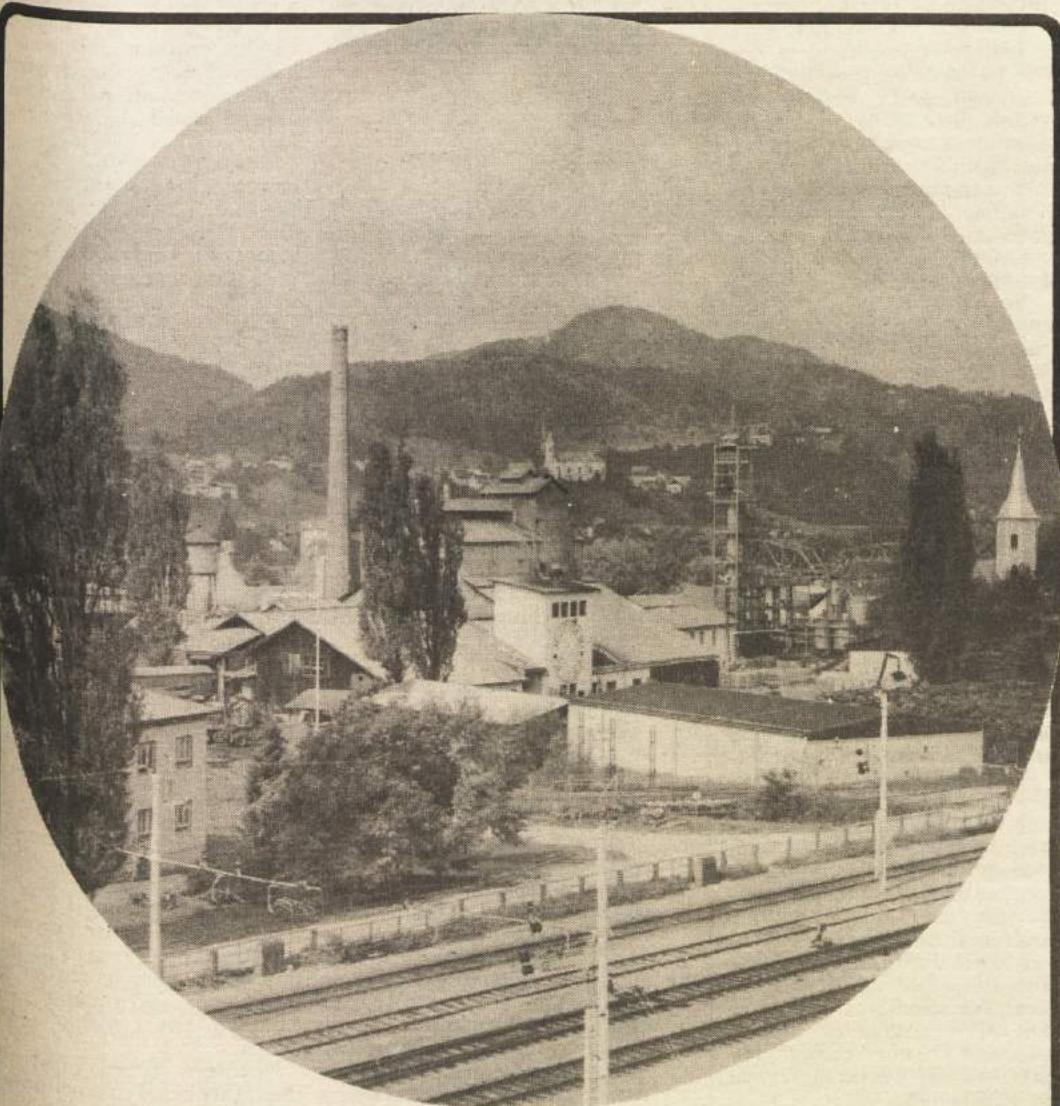
ARCEONURKA

GOSTINSKO PODJETJE
SEVNICA
SEVNICA p. o.

Hotel Ajdovec, Snack bar, Pivnica s pizzerijo, Gostilna na križišču, Pri lovcu, Bife na vogalu, Barbara, Krmelj in Snežinka, Trafika, papirnica in delikatesa, Kopališče.

**ČESTITAMO OBČANOM
IN DELOVnim LJUDEM OBČINE
SEVNICA OB OBČINSKEM PRAZNIKU**

PRAZNIK OBČINE SEVNICA ☆ PRAZNIK OBČINE SEVNICA

JUGOTANIN

SEVNICA JUGOSLAVIJA

68290 Sevnica, p. p. 9
Hermanova 1
telefon: 068/n. c. 82 500, 82 501
telex: 35815 YU TANSEV

ČESTITAMO
OB
PRAZNOVANJU
OBČINE
SEVNICA

čestitamo za občinski praznik

Bobot

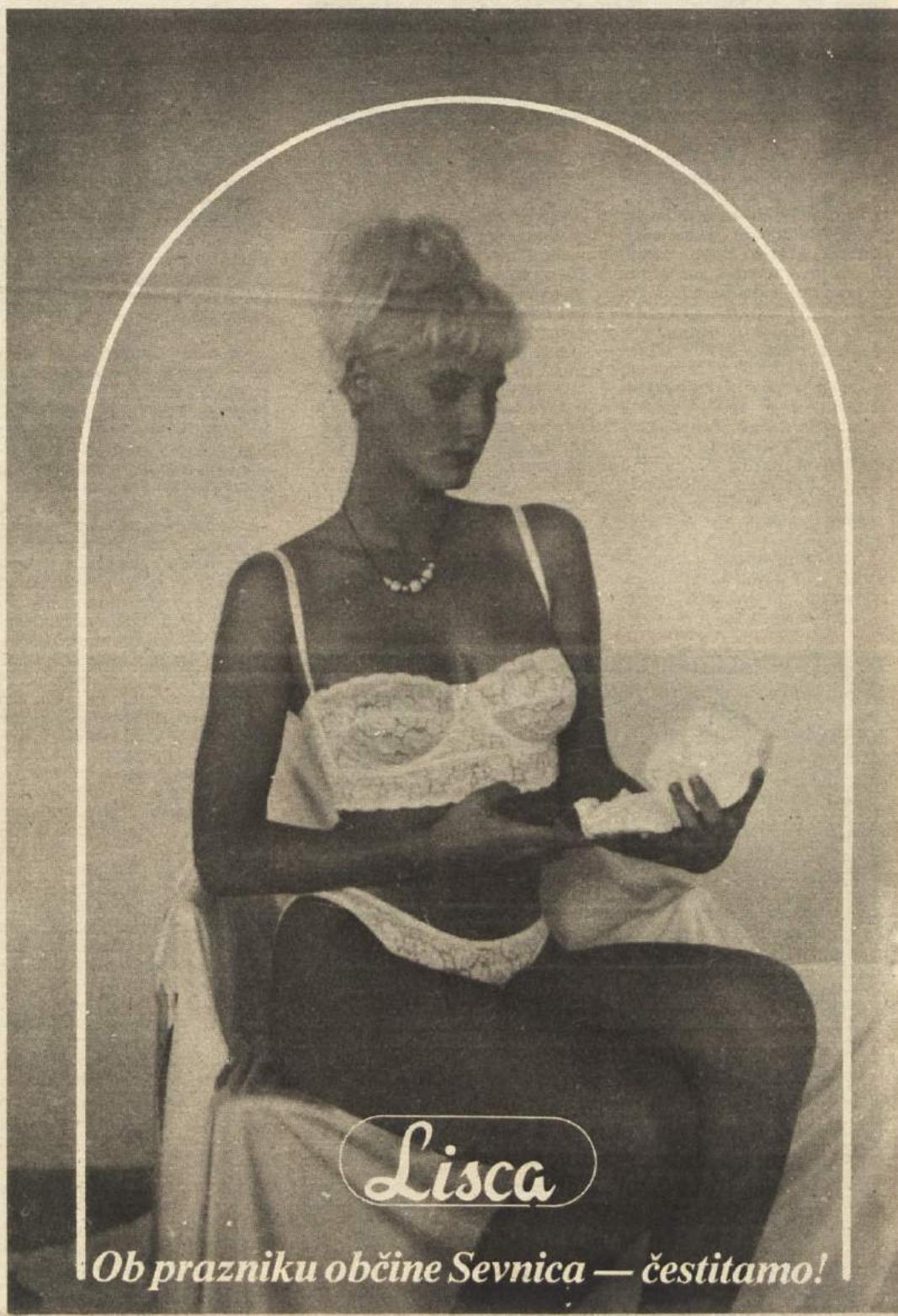
Obrtna zadruga Sevnica, Cankarjeva 1
telefon 82824, 82823,
teleks 35847

*Občanom
čestitamo ob prazniku
občine*

**Kmetijski
kombinat Sevnica**

Vsem kmetijskim kooperantom
in kupcem čestitamo ob
prazniku občine Sevnica

knjižna OZORJA

ZAMOLČANA RESNICA

Podoba naše polpretekle zgodovine se v zadnjih letih razkriva v drugačnih tonih kot smo jih bili desetletja dolgo vajeni, vse manj je polakirana in nič več ni izrisana zgorj s svetlimi barvami. Na dan prihajojo tudi mračni, temni toni. V vrsto knjig, ki so javnosti razgrnile temne plati polpretekle zgodovine od Grozot golega otoka, stalinističnega nasilja oblastnikov do nameščenih sodnih procesov, se je nedolgo tega uvrstila še knjiga, ki odpira pogled v malo znano, delno zamolčano ali vsaj napačno predstavljeno dogajanje iz narodnosvobodilne vojne. Gre za knjigo Jožeta Vidica Angleški obveščevalci – vohuni ali junaki, ki je izšla pri Mladinski knjigi, govorja o usodi tistih slovenskih borcev, ki so se v partizanskih vrsteh vključili kot pri zavezničkih izučenih obveščevalci in diverzanti.

janja v slovenski in jugoslovanski politiki, vlogo nekaterih posameznikov, marsikoga pa bodo presenetili drobci iz zgodovine, ki so malo ali skoraj nič poznani, od potovanja slavnega Riharda Levjersčnega skozi naše kraje do podku-

povanja karantanovskih velikavšev, kar vse pisec variira kot zgodovinski vir in kot temo za satiro.

Z Levjim deležem Rupel zaključuje trilogijo, ki jo sestavljajo poleg omenjenega še predvsem izdana romana Maks in Povabljeni pozabljeni. Seveda za branje Levjega deleža ni potrebno branje ostalih dveh knjig, saj je novi roman samostojen oziroma, kot je povedal avtor na predstavitvi knjige, neke vrste povzetek prvih dveh knjig, na nov način preigravljene tem, ki so bile zajete že v prejšnjih delih.

M. MARKELJ

JESIHOVI SONETI

Sonet je na Slovenskem med najbolj gojenimi klasičnimi pesniškimi oblikami. Sonete so pisali vsi pravi pesniki, nekateri na začetku, drugi na vrhu svoje ustvarjalnosti. Še dandanes jih pišejo, kljub veliki prevladi prostega verza, v glavnem v radikalno reformirani obliki, da je tak sonet podoben pravemu oz. izvirnemu sonetu le še po imenu. Mnogi so se sami prepričali, da se da sonet imenito napolniti tudi z vsebino po meri sodobnega občutja. Sicer pa je že Goethe rekel, da je moč novo vino pititi tudi iz starih čas.

Pesnik Milan Jesih je reseda tudi do zdaj, ne prav pogosto, objavljal pesmi, ki so bile podobne sonetom, a pravih prešernovsko ubranih sonetov ni pisal oz. jih ni objavljal. Slovel

Zabeleženo

pa je po pesmih z zelo dolgimi verzji, da so šli lahko samo »pokonci« v revijo ali knjigo, in po pesmih z zelo kratkimi verzji in sploh po kratkih, na haiku spominjajočih pesmih. Zato zbirka Soneti, ki je izšla pred tedni pri Založbi Wieser v Celovcu, pomeni dvojno preseñečenje. Najprej zaradi samega naslova Soneti (prejšnje nosijo take: Uran v urinu, gospodar!, Legende, Kobalt, Volfram, Usta), potem pa in še bolj zato, ker so pod tem naslovom res sami pravi soneti, vseh pa je 88.

»Ne vem, če bom sploh znaš povedati, pravi pesnik na začetku uvodnega soneta, kot bi hotel bralcu že vnaprej pripraviti na to, da bo v knjigi bral nekaj, kar je novo tudi za njega samega: pesniško zgodbo, izpovedano v sonetni obliki. Zadrega pa je tu povsem odveč, saj pesnik sproti odkriva in dokazuje, ne le da ima in zna marsikaj povedati, ampak tudi, da mu vse to imenitno

uspeva. Vse do zadnjega soneta in vse do zadnjega verza v tej zbirki, ko – na svoje in bralcevo veselje – spozna in zapiše (odkrije): »A je, pod zvezdami, je tak sonet. Namačec sonet s preprosto in vendar umetniško prepričljivo pa v tekočem pojoco verzu, ritmu in razumljivih slovenskih besedah zapeto zgodbo. Nekoliko jesihovsko zaokroženo in tudi nekoliko jesihovsko zagrenjeno.

I. ZORAN

KNJIŽNI TELEGRAMI

— V 4. letinku zbirke Studia humanitatis je izšel prevod dveh Freudovih temeljnih besedil: Mali Hans in Volčki človek. Spremno besedo h knjigi je napisal Rastko Močnik.

— Založba Aleph je poslala med bralce tri knjižne novosti: radijske igre Milana Jesiha Premi govor, pesniško zbirko Po pikapolonici Alda Žerjala in antologijo homoerotične poezije, ki jo je uredil Brane Možetič.

— Na trgu sta že prvi knjigi iz projekta METI, ki ga pripravlja Filozofska inštitut ZRC SAZU, založnik pa je Marksitski center, in sicer gre za dvoje del Karla Marxa: za H kritiki politične ekonomije in 1. del Kritike politične ekonomije.

LEVJI DELEŽ

Kdor se bo lotil branja nove knjige Dimitrija Rupla Levji delež, ki je nedolgo tega izšla pri Državnih založbah Slovenije, se bo srečal s pravim pandemonijem literarnih zvrsti. Rupel, ki je očitno naravnovan v pisanje zapleteno zastavljenih in z idejam krepke podprtih pripovednih struktur, je v svojem najnovejšem romaneskem besedilu uporabil tako različne žanre, kot sta esej in kriminalka, basen in zgodovinska povest, roman v pisilih in literarna kritika, vse to pa je povezal v napeto in zanimivo štorijo, ki ji bralec sicer nekoliko težje in z nekaj naporom sledi, v celoti pa jo le dojam kot pripoved o slovenstvu in njegovih temeljnih črtah, kot se vlečejo skozi stoletja in se izražajo ter dejstvujejo v danih zgodovinskih trenutkih.

Poznavalec sodobnih slovenskih razmer in peripetij bo hitro prepozna nedavna doga-

RHOMBOS

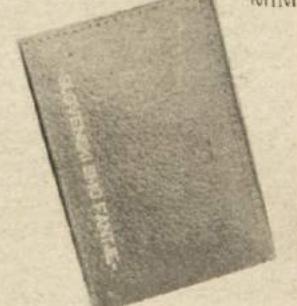
Iz še nenatisnjene in delno objavljene zapuščine Gregorja Strniša je urednik Branko Madžarevič pripravil za tisk dvoje njegovih obsežnejših, a nedokončanih besedil, ki nam znanega pesnika in dramatika predstavljajo kot prozaista in teoreтика. Gre za povest Rhombos in pravico Relativnostna pesnitev, ki sta izšli v knjigi pod skupnim naslovom Rhombos pri Državnih založbah Slovenije. Ne »potepuške povesti o prostoru in koncu«, kot je Strniša podnaslov Rhombos, ne Relativnostne pesnitve avtor ni dokončal, vendar pa klubu temu oboju besedil, vsako na svoj način, odpira dokaj celovit pogled v svojstveni Strnišev svet, prvo skozi literarno govorico, drugo skozi teoretični razmislek.

ŠE ENA IZ MINI OPUSA

Kaže, da je Literarni klub Beno Zupančič iz Krškega v sodelovanju z agencijo Opus imel dovolj uspeha z malo knjižico pesmi Drobci ljubezni, saj je izdal še drugo, podobno knjižico, ki prinaša izbor pesmi z naslovom Slovenski smo fantje.

Kakor je knjižica prijetna za oko in nevsišljiv sopotnik v žepu, za založniško puščavo širše Dolenjske pa pohvale vreden pojav, je treba le zapisati, da je njena vsebina nedorečena in brez prave zasnove. Ne gre ne za zbirko fantovskih, ne domoljubnih, ne ljubezenskih ali pivskih pesmi, kar bi pričakovali po naslovu. Vizitor so uvrščene tako ljudske pesmi (n.pr. Gorčev izar) kot ponarodele, kot je Aljažev Oj Triglav moj dom, prostor pa so našle tudi pesmi, kot sta Prešernova Zdravljica (skrajšana na 4 kitice) in Razlagová Domovini (skrajšana za kitico). Najverjetneje je knjižica namenjena prepevanju v družbi.

MiM

Cerkev Corpus Christi na Trati pri Kočevju, kulturno-zgodovinski spomenik Kočevarjev.

Nadaljevanje z 10. strani

abujamo spomine. Nekateri pridejo tudi v narodnih nošah. Kočevarska noša je podobna vaši belokranjski: hlače so bešči, suknji pa modri. Žal se prečujemo predvsem starejši ljudje. Mladih naše stare šege ne zanimajo toliko. Tudi stare jezika niso veči. Po kočevarsko govorimo sploh samo v ožjem krogu, ker nas drugi nemško govoreči državljani ne razumejo.«

Stalzer je doma iz Rajhenava. Dobro pozna vso Kočevsko in je zato že pred več leti prišel na obisk ter prepotoval ceviline slovenske kraje. Pa ne samo to, na Kočevsko je popeljal tudi Kočevarje, ki so se oglašili pri njem v Avstriji iz daljne Amerike in so si zaželevati staro domovino. Zakaj so sami bili obiskati Kočevsko, kdo bi vedel? Res pa je, da nekateri predeli, kjer so včasih živelji Kočevarji, zaprti v javnosti. Tudi v svojo rojstvo vas Stalzer ne sme.

Njegova življenska pot je značilna za mnoge Kočevarje, zato jo na kratko opisimo. V Rajhenau je imel njegov oče kolarsko obrt – sploh so Kočevarji sloveni kot dobitni obroti – in je družina še kar dobro živel, česar pa ni mogoče reči za tiste kočevarske družine, ki so živele v odmaknjeneh hribovskih vaseh, kjer je življene trdo in siromašno. Izručil se je za lesnega mačulanta in sodeloval pri od-

kupu lesa s slovenskimi lesnimi trgovci od vseposod. Kot 21-leten fant je dočakal začetek vojne, ki je prinesla za Kočevarje velik preobrat. Izselil se je v takratni nemški del Slovenije, od tam pa po razpadu rajha v Avstrijo.

To je bil čas misernih razmer. Cele družine so se stiskale v zasilnih barakah. Delo smo zelo težko dobili, hrana je bila slab. Na boljše se je obrnilo še pozneje in počasi smo se vključevali v avstrijsko družbo in prišli do boljšega kruha. Mnogi pa so odšli naprej, po celiem svetu,« se spominja Stalzer.

ODNOSI SO SE SKALILI
Gotovo je pogled nazaj za vsakega Kočevarja poln grenkobe, morda tudi kresna, da ne niso pravi časi uprli izseljevanju. Ve se, da niso bili vsi Kočevarji navdušeni nad izseljevanjem. Bili so tudi taki, ki so želeli ostati na rodni grudki, so moralni pod pritiskom drugih, večkrat tudi svojcev, popustiti. Res redki so vztrajali in ostali na svojem.

Kako so se stoletja trajajoči dobr odnos med slovenskim in kočevarskim življem hitro skalili v obdobju med obema vojnoma, se dobro spominja Emilia Doljan iz Črnega Potoka. Takole pripoveduje:

»V naši vasi so slovenske in kočevarske družine živele v slogi. Moj oče je znal kočevarsko, od njega sem se tega jeziko,

IZGUBILI OBE DOMOVINI
Eksodus Kočevarjev iz 600-letne domovine – jihov skupnost se je sicer že poprej številno zmanjševala zaradi ekonomskega izseljevanja, ki ni prizaneslo nikomur, tudi našim ljudem ne – se je začel leta 1941, ko so zapustili svoje zgodovinsko ozemlje in sledili klicu raja na zemljo, ki ni bila njihova, v domove, iz katerih so bili pregnani Slovenci, kognjiščem, ki jih niso oni prizgali. Tragika njihovega izhoda je zato dvojna. Zapustili so svoje stoletne domove, da bi živelii v skupini domovini vseh Nemcev. Toda ta skupna domovina je bila postavljena na trpljenju drugih ljudi, na nasičju in grozotah, zato ob njenem razpadu ni bilo poti nazaj. Staro domovino in novo so hkrati izgubili.

Zaradi tega prekletstva je trajalo tako dolgo, predno so tako Kočevarji kot naši ljudje premagali predsedstek in sence preteklosti ter začeli iskat skupne poti sožitja in razumevanja. Predvsem gre za to, da se kočevarska kultura in njihov 600-letni obstoj na slovenskem ozemlju sprejme kot zgodovinsko dejstvo in kot del naše dediščine ter se jo primerno uredi in ohrani, kjer je to še mogoče. Tudi raziskati jo bo treba nekoliko bolj podrobno in temeljito. Lep primer obnove in, lahko rečemo, kar sprave je prav uredite cerkev Corpus Christi in sploh okolja Trate, ki je postala spomenik »nove dobe, novega začetka, da bi se o Kočevju po naši Sloveniji in tudi po svetu v državah, kjer žive nekdanji prebivalci Kočevja, Slovenci in Kočevarji, začel širiti drugačen, lepši glas,« kot je povedal na slovesnosti kočevski dekan Božidar Metelko.

Prave in resnične spremembe pa se dogajajo samo v srcih ljudi. Spomeniki so zogli zunanjim znamenjam spremenjenih razmišljanj in gledanj. Ali kot je dejal nadškof Šuštar: »Kaj pomaga prenavljati stavbe in kraje, če pa se ne prenavljajo ljudje! Če pa se ljudje ne prenovijo, je nevarnost, da bodo s tem porušili skupno sožitje in spet prišli v sovraštvo in spet podrli spomenike, ki so jih nekoč plemeniti ljudje zgradili. Zato je današnji dogodek tisto vabilo, da sami sebe sprememimo, da postanemo drugačni ljudje.«

TONE JAKŠE
MILAN MARKELJ

Marija Pribanič

Viktor Stalzer iz Avstrije in Marija Pribanič iz Občic sta se lahko pomenila še v staro kočevarsčini. Med pogovorom pa sta odkrila, da sta se bežno poznala še kot otroka, ko je Marija služila pri Stalzerevih v Rajhenau.

Bili smo prva nova stranka

»Naš bistveni programski cilj je postavitev parlamentarne demokracije,« nam je v intervjuju dejal France Tomšič, predsednik Socialdemokratske zveze Slovenije. Socialdemokrati se namreč že pripravljajo na spomladanske volitve. Svojo organizacijo gradijo od krajevne skupnosti do republike. Po skorajda celi Sloveniji imajo že ustanovljene območne zbore, najmanj članov pa ima območni zbor za Dolenjsko, Posavje in Belo krajino.

DL: SDZS je bila prva politična organizacija pri nas, ki je hotela na politično prizorišče stopiti kot politična stranka. Zakaj ste kasneje kljub temu stopili pod okrilje SZDL? In, ali se z nazivom »zvezka« dejansko ne odpovedujete parlamentarizmu, ki ga zastopate?

TOMŠIČ: Bili smo prva stranka na Slovenskem, ki smo se tudi imenovali stranka. Vedeli smo, da je nemogoče vpeljati politični pluralizem na ta način, da bi se postavili kot kvazi gibanja nasproti Zvezzi komunistov, kije že 40 let na oblasti. Pravi politični pluralizem smo Slovenci že pozabili, vzpostaviti pa ga je mogoče s paralelnim funkcioniranjem strank, ki imajo svojo organizacijo zgrajeno od krajevnih skupnosti naprej. Predvidevalismo, da bo Zveza komunistov le imela toliko razumevanja, da naredimo nekaj korakov naprej, zato smo se tudi opredeljevali za nastop izven SZDL, ki se vsaj do takrat ni izkazala kot skupna politična volja Slovencev, ampak kot podaljšana roka komunistov. V takšni SZDL pa mi nismo hoteli sodelovati. Toda dan pred ustanovnim zborom v Cankarjevem domu nas je poklicala Notranja uprava, ki bi zborovanje prepovedala, če se ne bi odločili, da nastopamo pod okriljem SZDL. Občutek sem imel, da je do te koncesije prišlo zaradi politične zime na jugu. Vendam s tem naša politična samostojnost ni bila nič okrnjena, nobena naša odločitev ni bila nikoli koordinirana niti nas nihče finančno ne podpira, čeprav bi bilo glede na to, da smo pod SZDL, to normalno, saj se SZDL financira iz proračuna, v katerega se steka tudi denar demokratično mislečih Slovencev. To vprašanje imamo namen izpostaviti na prihodnjih mizih in videli bomo, ali je bila vse skupaj le floskula. Naziv »zvezka« nosimo, ker pač ne moremo svoje energije usmeriti v spremembu ustave, sicer pa smo dejansko stranka. V zelo kratkem času se bomo preimenovali v Socialdemokratsko stranko Slovenije. Želimo postati stranka vsega slovenskega ljudstva, ne le Slovencev, pri članstvu ne bomo delali diskriminacij.

DL: Kateri so vaši osnovni programski cilji?

TOMŠIČ: Glavni programski cilj je postavitev parlamentarne demokracije. Pod tem razumemo, da bodo že v naslednjih volitvah — marca prihodnjih leta — enakopravno nastopale poleg socialdemokratov tudi vse ostale politične organizacije in stranke. Poudarek dajemo na enake pogoje za nastop različnih političnih programov. Potem, kot so podpisniki majniške deklaracije, se zavzemamo za takšno obliko slovenske državnosti, ki bo imela podporo

djetništva in lastninski pluralizem. Toda vse to se že uveljavlja, kaj imate še namen objubiti (predvsem) delavcem?

TOMŠIČ: Tržno gospodarstvo, idejo, ki jo socialdemokrati podpiramo, zahteva mnogo ljudi s podjetniškim znanjem, ki pa mu je 40-letno uspavanje naredilo veliko škodo. Preobrat v tržno gospodarstvo bo težak. Naša podjetja so neproduktivna. Svet je šel v mnogo majhnih podjetij, ki imajo zaposlenih manj kot 50 ljudi. Pluralizem lastnine je postal modna beseda, ne vemo pa še, kako se bo obnesel v našem sistemu. Vendam je bil do sedaj motor vsakega napredka lastninskih odnosov. In s tem, ko bo zopet nastal odnos med delom in kapitalom, bo potrebna še večja zaščita delavcev, zato smo dali pobudo za nastanek svobodnih sindikatov.

DL: Za kakšen sindikat se zavzemate? Ga nameravate vzeti pod svoje okrilje?

TOMŠIČ: Svobodno tržno gospodarstvo nikjer na svetu ne funkcioniра brez samostojnih sindikatov. So eden od treh stebrov napredka in socialne varnosti. Tisti, ki so desetletja vladali nad sindikatom, hočejo sedaj uvesti reforme od zgoraj navzdol, sindikalno gibanje pa se mora prideti razvijati od spodaj navzgor, primer za to so strojvodje Slovenije in Istre. Samo v takšen sindikat bodo ljudje imeli zaupanje. Pričeli smo že ustanavljati iniciativne odbore in konec leta pričakujemo ustanovni zbor Neodvisnih sindikatov Slovenije. Seveda ti neodvisni sindikati ne smejo postati odvisni od nobene stranke.

DL: Kako se boste konkretno zavzemali za izgradnjo države blaginje, ki jo navajate v programu? Kako boste prišli do sredstev?

TOMŠIČ: Državo blaginje je možno zgraditi samo na osnovi učinkovitega gospodarstva. Učinkovito gospodarstvo pa lahko eksistira samo, če ima zdrave, inteligentne in dobro vzgojene ljudi. Uvedli bi drugačno davčno politiko. Sicer pa se država blaginje ne da zgraditi čez noč.

DL: Pravite, da se boste zavzemali za zmanjšanje davkov in dajatev za vsa podjetja, obrtnike in kmete, hkrati pa se zavzemate za večjo socialno varnost brezposelnih in ljudi potrebnih pomoci. Kako boste to uskladili?

TOMŠIČ: Ta dva konca je mogoče stakniti samo z večjo učinkovitostjo gospodarstva. Učinkovito gospodarstvo pa bomo dobili s prestrukturiranjem gospodarstva in iz uvažanjem delniške in občinske oz. republike lastnine.

DL: V programu pravite, da se boste zavzemali za vključevanje Slovenije in Jugoslavije v evropski prostor, za vstop v EGS. Toda glede na to, da je danes v EGS 320 milijonov ljudi, leta 1992, ko naj bi po nekaterih predvidevanjih vstopili v skupnost tudi mi, pa bi le-ta štela 420 milijonov ljudi, nas Slovencev bi bilo le 0,5%. Ali ne bi bilo to usodno za Slovencev?

TOMŠIČ: Že ob nastajanju naše stranke smo se odločili, da se moramo intenzivno pripravljati na vstop Slovenije oz. Jugoslavije v EGS. Slovenija, takšna kot je, danes ne more preživeti niti v Jugoslaviji niti v EGS. S postopnim uvajanjem tržnega gospodarstva pa bi se čerčas lahko vključila v EGS; mislim da bi bila še vedno bolje pripravljena, kot je bila Grčija ali Portugalska. Seveda pa se socialdemokrati ne zavzemamo, da bi se moral Slovenija za vsako ceno ločiti od Jugoslavije, prenovljena Jugoslavija bi imela ob vstopu v EGS še večjo težo, vendar ne mislimo v to nikogar prisiljevati. Mislim, da smo v nekaj letih Slovenci sposobni živeti kot Avstriji.

DL: Kako si predstavljate razvijanje skupnega slovenskega kulturnega prostora?

TOMŠIČ: Ideja o skupnem slovenskem kulturnem prostoru je stara že nekaj let in tudi mi pri tem aktivno sodelujemo. Mislim, da je potrebno povezati vse razpoložljive sile slovenskega naroda po vsem svetu, še predvsem zaradi naše majhnosti. Kulturna povezava bi nam dajala moč tudi na vseh drugih področjih. Podobne Kongrese imajo tudi Židje in Armenici, ki so raztreseni po celem svetu.

DL: Kakšen je odziv ljudi na vaše delovanje?

TOMŠIČ: Če izhajamo iz članska, lahko rečemo, da smo največja stranka v Sloveniji. Trenutno imamo včlanjenih 2500 članov. Organizirani smo po posameznih območjih. Številčno predvajači ljubljansko območje zelo močni pa so tudi slovenski reviri. Iz članstva je razvidno, da sta najslabše zastopani ravno Dolenska z Belo krajino. V vodstvu SDZS smo se takoj vpričali, kje so vzroki za to. Mislim, da so vzroki v zelo tragičnih izkušnjah med II. svetovno vojno, ko je mnogo družin zgubilo svojega človeka na Rognu. Toda narod lahko kljubuje najrazličnejšemu terorju, če je politično dobro organiziran, zato ne vidim razloga za politično abstinenco.

DL: Kakšna je vaša povezanost med republiškim centrom in območnimi enotami?

TOMŠIČ: Povezanost bi morala biti boljša, v glavnem poteka preko članov. To bi moralo še precej intenzivirati, kar pa je odvisno tudi od profesionalnega tajništva, ki ga za zdaj še nimamo.

DL: Imate kakšne stike z evropskimi socialdemokratskimi strankami?

TOMŠIČ: Že od vsega začetka imamo tesne stike z italijanskim, avstrijskim, nemškim in švicarskim socialdemokratskim strankam, sedaj pa še z madžarsko.

DL: V časopisu sem zasledila, da vas je spomladni zapustilo več intelektualcev (Jaša Zlobec, Branko Gradišnik, Rastko Močnik). Zakaj je prišlo do razcepa?

TOMŠIČ: Vsi smo izstopili zelo kmalu po ustanovitvi zaradi različnih konceptov: nekateri so bili bolj jugoslovansko usmerjeni, spet drugi bolj jugoslovansko in socialistično, nekateri pa so hoteli pomagati samo pri ustanovitvi (npr. Jaša Zlobec). Toda na njihova mesta je vstopilo na desetine novih članov.

DL: Kakšni so vaši načrti in želje za prihodnost?

TOMŠIČ: Glede na mentalitet Slovencev in gospodarsko razvitolj, ki ne zaostaja doslej za avstrijsko, nemško in švicarsko socialdemokratično stranko, sedaj pa še z madžarsko.

DL: Birčne vasi. »Takrat sem bila še Knafelčeve dekle, v Birčni vasi je moj oče imel lep grunt, v Ljubnu pa dva vinograda in zidanico. Na Martinovo je povabil v zidanico vse tregač, teh je bilo kar precej, in pilo ter jedlo se je, da je bilo veselje. Vesela pesem je zazvenela iz masikatere zidanice, vriskanje pred njimi pa je vabilo sosedje na obisk in pokušnjo mladega vina. Tako dandanes ne več, saj so se ljudje spremeniли. Jaz na Martinovo ne hodim več v Ljubnem, čeprav imamo tam še zidanico in vinograd. Gor grem le takrat, kadar je treba delati.«

Danes za Justi skrbijo roki številnih otrok in vnukov. Lahko spokojno, v brezidelju in brezskrbno uživali svojo starost, pa ne more. Delo in skrb najde stot krv, ki se globoko zanj prijeti v človekovo bit in zatevata svoje. Zato je Justi, ne nima pravega dela, vsa nevzetna. »Po hiši hodim in tuljam, kaj bi, pa hitro najdem, kako opravilo, način, da se budi zunaj. Pa za otroke me skrbijo ne morem si kaj, da ne bi kaj pokomandiral, svetovala, kolikor sem bila navajena, ko so bili majni. Pravijo mi, da je skrb odveč, in sama vem, da se dobro znajdejo, vendar človek ne more iz svoje kože,« se napisi.

Justina ne bo v Ljubnu praznovala Martina. Pravi, da je zanimalo v zidanici ta čas že prehladno, pa tudi tiste pravne družbe ni več. Ljudje se držijo bolj vsak zase. Zelo verjetno pa je, da bo klub temu imela na domu za Martinovo številne obiske. Prišli bodo k tri, ki je dala toliko življenjskih sadov.

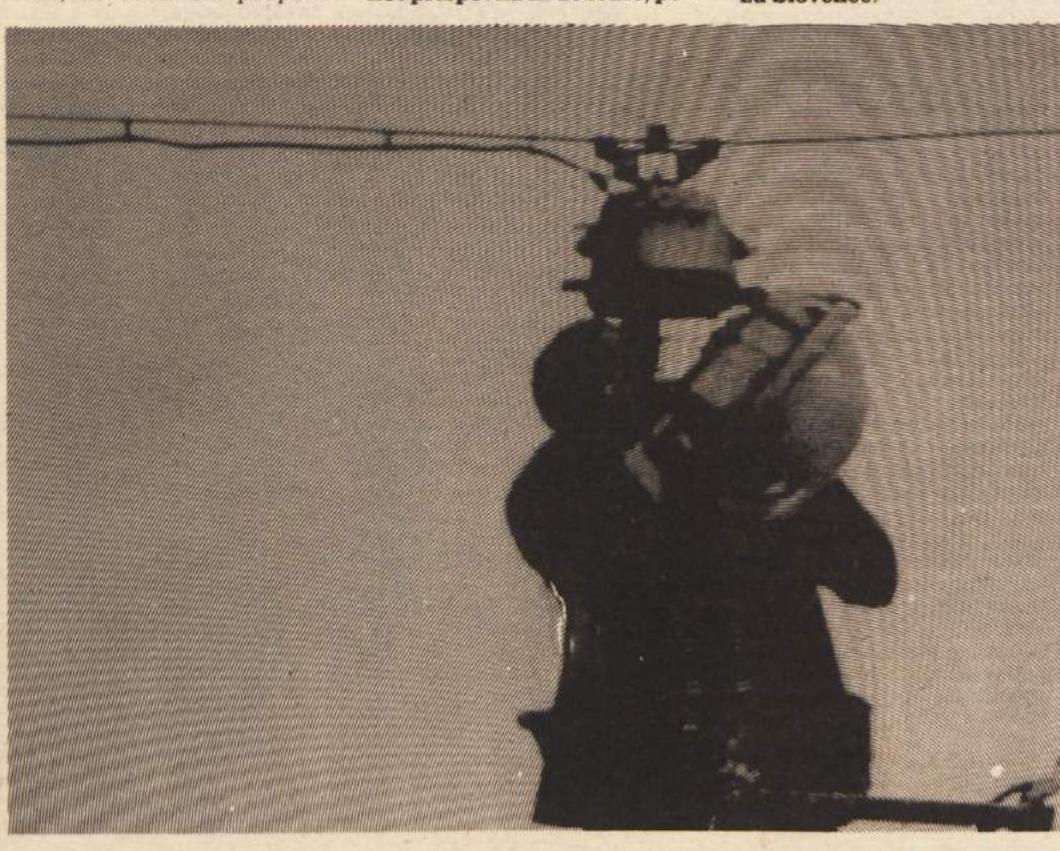
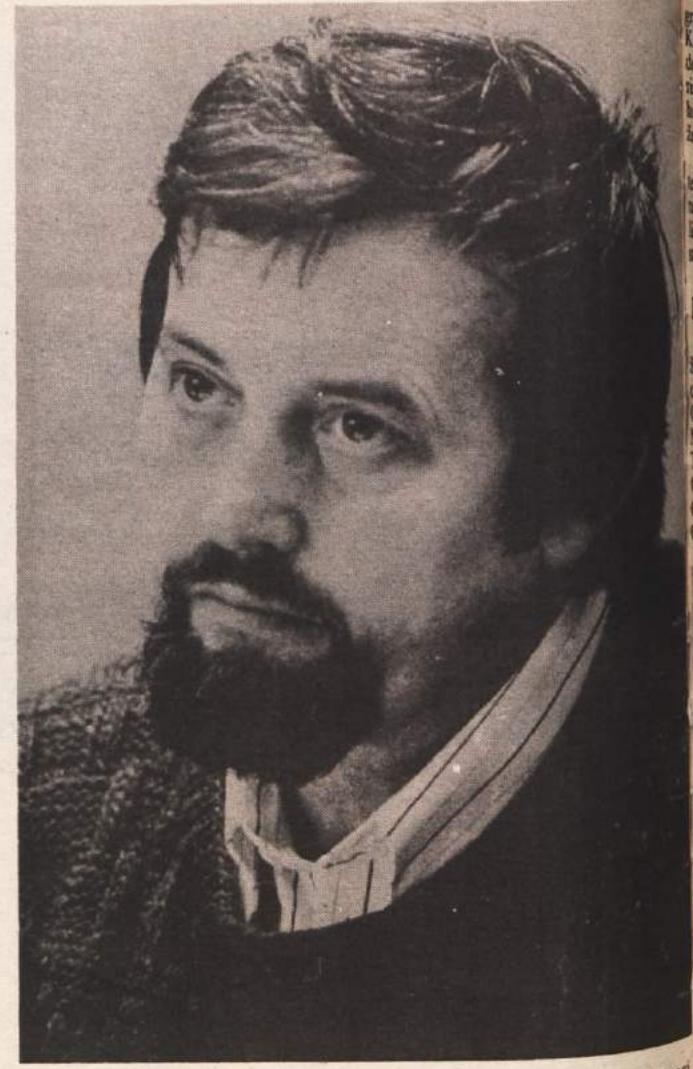
T. JAKŠE

OBRAZI

Justina ne bo v Ljubnu praznovala Martina

Martinovi vetrovi že objemajo vinske gorice in vlažne kleti zidanic na pobocjih so polne skrivenostnega pričakanja. Ponoči pred Martinovim bodo vanje vdirlali nevidni tatovi, pobrali bodo le moštvo, vino pa pustili. Ljudje pa, namesto da bi žalovali za moštvo, bodo prišli v hrame s pečeno gošjo in slastno potico in nazdravljali z novim vino, ob lepi pesmi in veselih dovtipih. Stara je že ta navada, da se Martin slavi, znana pri nas in drugod po Evropi. Izhaja še iz poganskih časov, ko so se s pogojno in daroviti v pozni jeseni ljudje bogovom zahvaljevali za bogato letino, in se priporočali za novo. Potem pa je ogrski svetnik Martin, ki ga je krščanska cerkev ustoličila namesto poganskih bogov, hvaležno prevzel njihovo veselo vlogo, tako kot nekateri njegovi kolegi iz svetniškega zabora, ki jim je bilo dano govoriti ob bivših poganskih slavjih.

»Spominjam se, kako je bilo v moji mladosti na Martinovo,« pripoveduje enainsedemdesetletna Golobova Justi iz

NAGRADA V KOČEVJE
Žreb je izmed reševalcev 41. nagradne križanke izbral POLDKO KUK iz Kočevja. Za nagrado ji je dodelil knjigo našega znanega humorista Žarka Petana Enciklopedija humorja. Nagrajenki čestitamo in ji želimo prjetno branje!

Rešite danasnjšo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 20. novembra na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 43.

REŠITEV 41. KRIŽANKE
Pravilna rešitev 41. nagradne križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, takšna: SKAT, ANAM, TONA, GALA, ERA TO, KAT, PAL, STANE, KALIFORNIJ, POLA, ALANA, ČIVO, ANJA, ANTI, OTTA, SOS, KARNISA, JAHTA, ONE, SEKT, NORA, RAS, TLAK, ODER.

MJS LJ

Nravnost ni nikdar nagonka, marveč vedno zavedna.
O. WEININGER
Vsi slavospevi so bili, so in bodo zlagani in hinavski, zakaj nikoli in nikjer niso živel med nami čisti bogovi, temveč ljudje iz mesa in krvi.

I. CANKAR
Lepota ni nič drugega kot sijaj resnice.
I. URBANČIČ

Velika mesta pokajo po šivih

Prebivalci držav v razvoju se množično preseljuje v mesta — Natajajo večesetmilijski megapolisi — Revščina in obup v primestjih

»Sao Paulo se razvija s tako hitrostjo, da je nemogoče narediti načrt mesta, vsak teden bi morali narisati novega,« je zapisal pred skoraj 40 leti slovenski francoski etnolog Claude Levy Strauss. Takrat je to brazilsko mesto štelo poltrejti milijon prebivalcev. Danes jih šteje osemkrat toliko, blizu 20 milijonov. Natančno števila tako nihče ne ve, kot nihče nima več pregled na podvijanem mestu in se celo miličniki ne znajdejo več v labirintih novih zgradb in novih ulic, pa čeprav imajo posebno ekipo, ki spravlja spremembe v velemestu. Sao Paulo, ki mu pravijo tudi New York južne poloble, se iznika vsakemu nadzoru, je kot podivljano urbano tkivo, nekakšen urbanibum, ki ga ni več mogoče obvladati.

Mesto spreminja v megapolis nepreprečljivo, ki se iz dneva v dan zliva v zadušljiv betonski labirint in novih življenjskih priložnosti v tem. Največ prišlekov prihaja s podežela. Mnogi kmetje se preselijo v mesto kar z vso družino. Iz tisoč avtobusov, ki vsak dan pripeljejo na saopško avtobusno postajo, največjo na svetu, se grinjajo množice novih prišlekov z velikimi konci Širme Brazilije. Mnogi med njimi so vse svoje borno imetje pretopili v vozovnice in zanje ni poti nazaj.

Včina prišlekov verjame, da je Sao Paulo pravi Eldorado, kjer se jim bo namenila sreča in bodo zaživelji boljše življenje. Vendar jih čakajo številna nepravilna presemenčenja. Namesto raja najdejo trdo resničnost. Množe oporavljajo goljufi, nato pa večina prispeva v enem od divjih primestij, kjer poganjajo kot gobe po dežarke barake in kolibe iz valovite pločevine, naplavljene lese, debeleje lepenke in iz druge embalaže. Jasno je, da so bivanjske in higienične razmere na psu. Po svoje si nekako urede oskrbo z vodo in električno, o kakšni kanalizaciji in odvodnji odpadkov pa ni govora. Tako postajo slami nevarna mesta, kjer lahko izbruhi nevarne epidemije, ki se lahko

razširijo tudi na urejene dele velemest. Od tod se velika množica najrevnejših prebivalcev vsak dan vozi na delo, če so ga kje dobili, sicer pa v mestno središče, kjer s prosačenjem, propadanjem, prostitucijo in s podobnimi poskušajo preživeti. Bitka za preživetje je vse bolj težka, saj se v Sao Paulo vsak leto doseli okrog 300 tisoč ljudi.

Podobna divja rast velikih mest se dogaja tudi v drugih državah tretjega sveta. Velika mesta v Južni Ameriki, Aziji in Afriki naraščajo s strahovitim tempom. Gledano v svetovnih razmerah, se vsako leto preseli na milijone ljudi s podeželja in iz manjših mest v velika mesta, ki tako postajo ne samo velemesta, temveč megapolis, gigantski urbani konglomerati. Prebivalstvo tretjega sveta se množično seli v mesta.

Klub opozorilom Mednarodne organizacije za razvoj pri Združenih narodih se beg prebivalstva s podeželja in iz manjših mest v velika mesta nadaljuje. Strokovnjaki za demografska gibanja pri OZN so pravi čas zaznali to sodobno preselevanje ljudi, ugotovili so tudi, da pojavi je dober, da primača cel kup novih problemov. Vendar jim ni uspelo narediti nič takega, kar bi preverjalo dogajanje. Tako danes lahko samo beležijo strahovit porast velikih mest v razvijajočem se delu sveta.

Samo polovica prebivalcev devetmilijonskega pakistanskega mesta Karachia je rojenih v tem mestu, ostalo so priseljeni. V Lagosu, glavnem mestu Nigerije, se je prebivalstvo v dveh desetletjih povečalo za dvajsetkrat. Tudi na Kitajskem, kjer imajo sicer zelo restrikтивno politiko gibanja prebivalstva, se je v kratkem času večje svobode v letosnjih pomladih naselilo v Kantonu pol milijona novih prebivalcev, predno je oblasti uspelo s silo zavreti preselevanje.

Strokovnjaki fonda za prebivalstvo pri OZN so bili primorani popraviti ocene, ki so jih postavili pred dvernem letom. Takrat so sicer predvideli precejšen porast mest v tretjem svetu, nikakor

da so nove ure v trgovini predrage in da bo pri uraru našel kaj cenejšega, kakšno dobro staro uro. Pri uraru je bilo kaj videti. Ure, velike in majhne, take na utri in namizne, so veselo tiktakale. Se niko ni nisem videla toliko ur. Urar je postaval na mizo nekaj ur, ata pa se je brž navdušil za veliko stensko uro

Moj ata si je vedno želel veliko, posebno uro. Sploh je ure oboževal in rad jih je tudi popravljal. Ampak kako! Njegova popravila so bila še najblíže tistem reku, ki je krožil med ljudmi in ki prav tako: »Prideš za vogal, ure sa pokvar.« S svojimi širokimi rokami, debelimi kratkimi prsti pa ni mogel uspešno brskati po finem urinem mehanizmu.

Nekoga dne se je odločil: »Jutri greva v mesto kupit uro.«

Zaigralo mi je srce. Peljala se bom z vlakom, zajtraj bo boljši zanjtrik in morda mi bo ata še kaj lepega kupil. Morda celo štruco enotnega kruha.

Naslednji dan zjutraj si je ata opiral velik nahrbnik in odšla sva proti mirnopeški železniški postaji. Po kratki vožnji sva se znašla v mestu. Še nekaj korakov in bila sva pri uraru. Ata mi je že poprej povedal,

Ime, ampak za zeleno.

Torič, 3.-5. novembra 1989

3. NEGRADNA V MATEMATIKI	ZDRAVNIŠKO SLUŠALO	POGONSKI STRUJ	GRŠKI GLASNIK PRED TROJO	SESTAVL J. UDRI	AVT. OZNAKA BANALIKE	TIPI AVTOMOBILA	MESTO NA VISU	VSADITEV	VULKAN NA SOLU
				KNUSTA IT. RENESAN ČNI PESNIK (LUDOVICO)					
CELOTNOST									
OMAMLO				SULTANAT V ARABIJ POKVEKA					
KREPJOLO ZANKA					ŽENSKO IME TEMELJNA DRUŽB POLIT. SKUPNOST				
							ZA SVOBODO	MISLEČEGA SVETA	
DL	PASJE MESO	NAČIN KON- SKEGA TEKA IZDELOVAC LANENEGA PREDIVA	ČLOVEK POSAMEZNIK				MESTO V FRANCII OB BURGUND- SKEM PREKOPU	LEVI PRITOK RONE	
ŠIRŠA RAVNA STRAN			LURNUĀ KOS POHISTVA				DANEJ IVO JOSIP BROZ		
LUKA V BRAZILI		EPIST. STVAR- NIK SVETA TON SVETINA		VNETJE USEBA AVSTRALSKA AGENCIJA		OTOK V SEV. JADRANU ELEKTRON- VOLT			
MEDNARODNA OKR ZA INŽENIRJA									
DEL NOGE			SPL. IME ZA ZNAK, KI DOLOČUJE FUNKCIJO						
GR. BOG VOJNE			IZMEČEK OGAJENIKA				OSEBNI ZAMEK		

Svet v številkah

RAZŠIRJENOST AVTOCEST

Kilometri avtocest na 1000 km² površine

Kako se vse bolj oddaljujemo tistemu svetu in tisti družbi, ki jo predstavlja dandanašnji Evropska skupnost ali skorajšnja Evropa 92, nam kaže tudi graf tega tedna, na katerem je prikazana razširjenost avtocest v nekaterih državah. Za kar najbolj pravičen prikaz nismo vzelil kilometrov avtocest, marveč izračun, koliko kilometrov avtocest pride na del površine določene države. Izračun kaže, da je avtocestami najbolj pokrita Belgija, sledi ji Nizozemska, ZR Neapeljska, Švica, Italija itn. Jugoslavija je povsem na dnu lestvice. Ste pričakovali kaj drugega?

Na stadionih pokajo bombe

Na tekmi v Amsterdamu eksplodirali doma izdelani bombi — Navijaško huliganstvo družbeni protest?

nedeljski tekmi pa je nato svoj peklenski proizvod praktično preskusil.

Ker je tudi pri nas med navijači precej vroče krvi, je dogodek v Amsterdamu vreden premisleka. Kaj storiti, pa je seveda drugo vprašanje.

Po mnenju nekaterih sociologov je nasilje na nogometnih stadionih ne pojenuje. Kot lahko sodimo po najnovnejših vesteh, postaja še hujše in blaznost nogometnih navijačev prestopa že vse meje. Že tako ljubitelji nogometu na stadionih poleg same igre na terenu lahko spremljajo tudi pogosto zelo razburljivo dogajanje na tribunah. Neredki so pretepi med navijači, obmetavanje z različnimi predmeti, metanje petard, vroči verbalni boji in družno uničevanje inventarja. Nedavni dogodki na nogometni tekmi med Ajaxom in Feyenoordom v Amsterdamu pa postregli še z novim in zares nevarnim stopnjevanjem navijaških norosti.

Nekdo izmed Feyenoordomovih navijačev je v Ajaxov tabor navijačev vrgel dve bombe. Le veliki sreči in intervenciji milice, ki je preprečila paniku na tribuni, gre zahvala, da ni bilo smrtnih žrtev, je pa bilo zaradi novega navijaškega »štosa« ranjenih 19 ljudi.

ljudi.

Bombi sta se razleteli na tleh in ranci Ajaxove navijače v noge. Toda če bi eksplodirali v zraku, bi prišlo do prave morije. Zaenkrat še neidentificiran izdelovalec in metalec bomb se je izdelave nevarne »graze« lotil kar doma. Konzervni škatli je napolnil z eksplozivom, žebli in šibrami. Na

eksplozivom, žebli in šibrami. Na

življenje za vsako ceno je podlost.

LOJZE UDE

Nezmemornost hrani zdravnika.

Slovenski pregovor

Ker se opijanje vsak dan ponavlja, je alkoholizem progresiven ali samomor na obroke.

M. MAKARIČ

Jezik je božja stvaritev, torej umetnina; pačijo ga samo tisti, ki so poganskega, praznega duha.

M. MAHNIČ

Lepota in morala imata danes tisoč obrazov.

M. HUDNIK

Politika je bila pri nas vedno vlačuga.

LOJZE UDE

Tisti, ki rušijo spomenike, ponavadi ohranjajo njihove podstavke.

V. RUS

zgodilo se je...

• NBA Ntem, po poklicu železničar, sicer na vratči fanatične sekte Mvee Ening iz Gabona, se je znašel pred sodiščem, ker je osumljen, da je v svoji vratčevski karieri pozrl najmanj 5 ljudi.

• Blizu Larнакa na Cipru so našli ostanke ladjevnicne iz 5. stoletja pr. n. š. Kot kažejo prvi rezultati izkopavanja, gre za največjo ladjevnicno antično svetlošč.

• V brazilske državi Rondonia so odkrili doslej neznan indijansko pleme. Pripravni tega plemena so veliki le 120 cm.

• Na javni dražbi v Miljanu so prodali sliko Pive Eduarda Maneta za okroglo milijardo lir, kar je tovrstni italijanski rekord.

• Posadka angolskega transportnega letala trdi, da je med letom nad Saharo opazovala velik NLP. Kar so piloti videli, radar ni potrdil.

Izvoz prodanih dojenčkov

Strahotne razmere libanonske vojne rodile trgovino z novorjenčki — Najdražji »model Johnson«

Brezvestni trgovci z belim blagom izkoriscajo strahotne razmere in popolno brezvladje državljanke vojne v Libanonu in si kujejo nečudni dobitek s prodajanjem novorjenčkov petičnim zakonom, ki ne morejo imeti lastnih otrok. Trgovina z dojenčki je v zadnjem

času zavzela izreden razmah. Poznavalci ocenjujejo, da je letos šlo v »izvoz« blizu 600 novorjenčkov

Danes zvečer
svečana
akademija

Prireditev je posvečena Leonu Stukliju

NOVO MESTO — Kot smo že pisali, bo danes v novomeški Športni dvorani pod Marofom še posebno slovesno. Ob 18. uri bo namreč svečana telovadna akademija, združena s predstavljivjo monografijo Leona Stuklja. »Mojih sedem svetovnih tekmovanj«.

Akademija bo hrkrati posvečena 90-letnici znamenitega Novomeščana, Častnega občana, ki je v predvojnih letih sodeloval kar na treh olimpijskih igrah in starih svetovnih prvenstvih. Njegova knjiga, ki jo je izdala Dolenjska založba, obsegata 512 strani, Stukljevi spomini pa so poposteni s številnimi fotografijami in liki njegovih vaj. Toda Stukelj v monografiji ne govori zgolj o sebi, častno se je oddolžil nekdanjim telovadnim in tekmovalnim tovaršem, s katerimi se je srečeval na številnih tekmovanjih.

Vstop na današnjo svečano akademijo, katere se bo seveda udeležili tudi slavljenec, poleg njega pa še druga legenda jugoslovenskega telovadnega športa Miro Cerar, bo brezplačen. Novomeščani, vabiljeni!

DOBILI GOSTITELJ

SEVNICA — Šabovski klub Milan Majcen iz Sevnice je minule dni pripravil tradicionalni, že 11. Brelihov memorial v spomin na Dušana Breliha, sestavnitelja kluba. Letošnjega tekmovanja se je udeležilo 31 šahistov iz Krške, Semperja, Šentjurja, Krmelja in Sevnice. V finalni skupini za uvrstitev od 1. do 12. mesta je zmagal Lesjak (Semper), v skupini za uvrstitev med 13. in 24. mestom Setnikar (Semper) in v skupini, ki je odločala o mestih med 24. in 31., Šopar (Sevnica). V ekipnem seštevku je zmagal ekipa ŠK Milan Majcen, ki je zbrala 23 negativnih točk, Savinjančan iz Semperja jih je zbral 31, Krmelj 70 in Krško 72. Za zmagovalno ekipo so igrali Levičar, Mesojedec, Krajančič in Lazić.

PESTRA REKREACIJA

TREBNJE — V dvorani tukajšnje osnovne šole je vsak pondeljek od 18.30 do 20. ure splošna rekreacija za odrasle, ki jo vodi organizator športne rekreacije Alojz Salehar. Vsak četrtek v istem času je tam splošna rekreacija samo za ženske, ki jo vodi organizatorica športne rekreacije Darinka Šalehar. Organizirano telovadbo so pripravili tudi v telovadnicni momoronske osnovne šole, kjer je vsak torek od 19. do 20. ure splošna rekreacija za ženske. Z udeleženkami sta tedaj Fani Kapus, voditeljica športne rekreacije, in Tanja Dvorin, voditeljica aerobike. Vsak petek je v omenjenem prostoru od 19. do 21. ure

Tudi drugi favorit na kolenih

Izreden start Pionirjevih obojkarskih v A 2 zvezni ligi — Nadigrali Mariborčane — V soboto nov derbi v Osijeku — Tudi ženska obojka na pravi poti

NOVO MESTO — Težko bi pred štirinajstimi dnevi našli koga, ki bi si upal napovedati, da bodo obojkariji novomeškega Pionirja, novinci v I. zvezni A liga, po dveh kolih ostali neporaženi. Še posebej, ker so imeli za nasprotnike ekipe, ki merita v sam vrh lestvice. Jedinstvo Interpret, ki je moral po celih treh letih nepremagljivosti na domačem igrišču priznati premč kake gostujuče ekipe, in mariborski Stavbar MTT, ki pred sobotno tekmo zanesljivo ni računal s porazom.

Toda Pionirjevim obojkarskim je veliki met uspel, v soboto so pred polnimi tribunami Športne dvorane pod Marofom — srečanje si je ogledalo kakih tisoč ljubiteljev obojkov — in kamernimi jubljanske televizije pokazali, da bo treba tudi z njimi se kako resno računati v boju za vrh ter vstop v A 1 ligo in play off. Novomeščani so z igro potrdili, da podvig v Brčkem ni bil naključen, proti njihovi igri na mreži in odličnem blokom so bili Mariborčani brez moći. Njisi je vodja strokovnega Štaba Stavbarja Milan Primec po tekmi še tako prepirčeval prisotne, da je imela njegova ekipa slab dan in da je to poglaviti vzrok njihovega poraza, poznavalec obojkov ni mogel prepirčati, kajti preveč očitno je bilo, da je sobotni slovenski derbi odločila izvrstna igra Jovica, Brulca, Povšiča in tovarishev v ekipi, proti kateri bi v soboto klonil še kako močnejši nasprotin. Še posebej v prvih dneh nizih so Mariborčani delovali zbganino in zmedeno, čeprav so v drugem povedli s 3:0, to pa je tudi bilo vse. Kar pričakovati je bilo, da bo po tako dobro v zavzetih Pionirjevih igri sledila manjša kriza in to so Štajerji v tretjem setu tudi izkoristili. Že v četrtem pa so stvari Novomeščani znova vzelni v svoje roke in si tako ob navdušenju bučne in številne publike prigrali še drugi prvenstveni par točk. Trener Doreš Leszek je očitno našel pravo postavo, fantom je namenil prave vloge v ekipi, to, kar še posebej razveseljuje, pa je, da ni pozabil na mlade. Tudi ti dobivajo priložnost za igranje in reči je treba, da ga doslej še niso razočarali. V prvi vrsti velja za Gorleža pa tudi Prah, Smrke in ostali so izpolnili pričakovanja.

In sedaj še k drugim sobotnim obojkarskim rezultatom. Najprej pogled v II. zvezno ligo, kjer se Kočevkom očitno ne

piček sila skromen: kar trije porazi in vsega ena zmaga! V soboto so prepirčivo izgubile na Bleedu s pomlageno ekipo gostiteljic. Resda je bila tradicija doslej na strani Kočevk, toda za zmago je potrebno še kaj več. Dobro bi bilo, ko bi se Kočevke tega zavedale, morebiten nov uspeh v soboto doma z Igmanom bi jih že zapisal med ekipe, ki se bodo morale krčevito bojeti za drugoligaški status.

Povsem drugačne vesti pa prihajajo iz prve ženske republike lige. Razvjet novomeške obojkarske napovedujejo tudi dekleta Pionirja, novinice v ligi, ki so po četrtem kolu kar s tremi zmagami povsem pri vrhu. Tokrat so presenetili izkušeno vrsto Ljubnega, in če je soditi po njihovih igrah v prvih kolih, potem jih veja štei med ekipe, ki se bodo borile za mesta povsem pri vrhu ali celo na vrhu prvenstvene lestvice. Očitno je trener Mohorčič več kot dobro zastavil svoje delo, igra mlade novomeške vrste navdušuje obojkarske strokovnjake in nemara ni daleč dan, ko bo tudi novomešča ženska obojka dobila zveznega ligaša.

B. B.

Svet pozna zelene drese

Inventura klubskih nastopov kolesarjev Krke na dirkah v tujini — Srečko Glivar najuspešnejši

NOVO MESTO — Čeprav so kolesarji novomeške Krke v minuli tekmovalni sezoni na večjih mednarodnih dirkah večidel vozili v dresu državne reprezentance, jim je vendarle uspelo zunaj naših meja uveljaviti tudi zelenobelih klubskih dresov. Še posebej v Italiji, kjer je na uvodni dirki sezone v Trstu za pokal slovenskih športnih društva, kjer se zbere običajno vsa italijanska kolesarska smetana, Srečko Glivar s petim mestom napovedal, da to utegne biti njegova sezona.

Sicer pa inventura mednarodnih klubskih dosežkov najboljše novomeške vrste v minuli sezoni kaže na veliko izenačenost vrste. Poglejmo nekaj dosežkov. Na dirki v Maroku je novomeška vrsta v konkurenči osemnajstih ekip osvojila četrto mesto, za Novomeščani so ostali Bolgari's Petromova na čelu, eno najboljših poljskih moštov Krupinski itd. Krkaši so zatem nastopili v Zahodni Nemčiji na Niedersachsen touru, kjer so bili v ekipnem seštevku le osmi, zato pa je v najtežji etapi na zasneženi Harz zabeležil Jože Smole, saj je v konkurenči znanih setovnih kolesarskih imen zasedel četrto mesto. Tem uspehom je sledilo razočaranje, ko so Jugoslovani odpovedali nastop na najtežji amaterski dirki na svetu Berlin — Praga — Varšava, kajti novomeški kolesarji so bili postavljeni za okostje reprezentance. Nesreča je Krko spremeljala tudi na dirki »Osvoboditev Rima«, kjer je bil pred ciljem padel Srečko Glivar, si zlomil prst in rebro, tako da je bil njegovih sanj o potrditvi odlilne forme na dirki Giro d'Regione konec. To da Srečko si je po poškodbi kmalu opomogel, z ekipo je bil že na dirki Po Koroski, kjer je Papež pomagal do odločilnega drugega mesta. Približno v tem času pa je drugi del ekipe vozil v Nemčiji, kjer se je z etapno zmago v Barsinghausen proslavil Jure Robič. Ekipa je zatem odpotovala na Poljko, kjer so tri deni merili moči z odičnimi poljskimi kolesarji. Srečko Glivar se je vnovič najbolje odrezal, osvojil je od-

tarejo Krčane, ki jih očitno čaka ogorčen boj za obstanek v ligi. Po dokaj uspešnem startu se je zvrstilo nekaj porazov, ki so Posavce prideljali na rep lestvice, kjer pa jim, vsaj po nekaj prikaznih igrah sedeč, ni mesto.

V ženski ligi, kateri je odstop šentjernejških rokometniških dočelov pomešal razpoloženje, so Novomeščanke tokrat počivali, Kočevke pa so igrale doma s ptujsko Dravou. Igralka Itasa so zabeležile prepirčivo zmago, ki pa je slab obliž na dva spodrsja, ki se bosta Kočevkom še kako otepala v boju za vrh. Zdi se, da je končnemu cilju daleč najblize Burja Centrocoop, katero pa v soboto čaka težko gostovanje v Novem mestu. Bo Novomeščankama uspelo prizadejati prvi poraz vodilni ekipi prvenstva?

Zmagli Božiča in Busarja

SEVNICA — Na klubskem oz. Šolskem prvenstvu v karateju za pionirke in pionirje, ki ga je pripravila karate sekacija sevnškega TVD Partizan, se je v katal pomeril 17 tekmovalcev. V kategoriji od 1. do 4. razreda OŠ je prvo mesto osvojil Iztok Busar, drugi je bil Robert Grubenšek, 3. mesto pa sta zasedla Aleš Mirt in Goran Mikerevič. V kategoriji od 5. do 8. razreda je zmagal Igor Božič.

Šele finiš prinesel točki Ljubljancam

Dober odpor košarkarjev Novolesa ekipo Slovana

Čeprav končni izid tekme 5. kola v prvi republiški ligi med košarkarji Minerala Slovena in novomeškega Novolesa (108:88) kaže zanesljivo zmago gostiteljev, so ti morali zanj krepko potruditi.

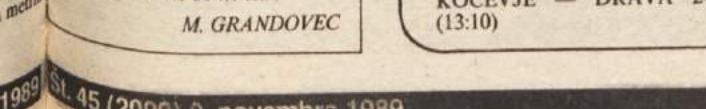
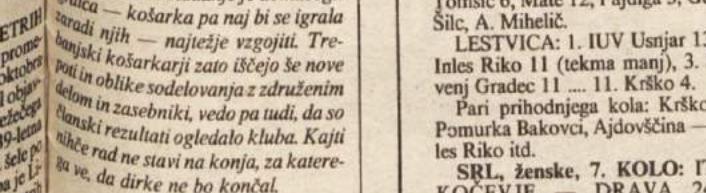
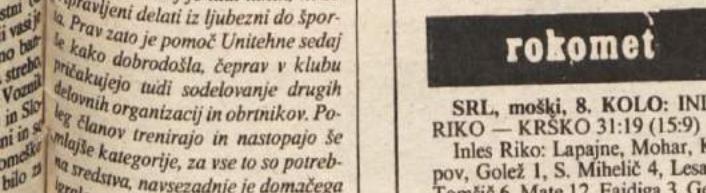
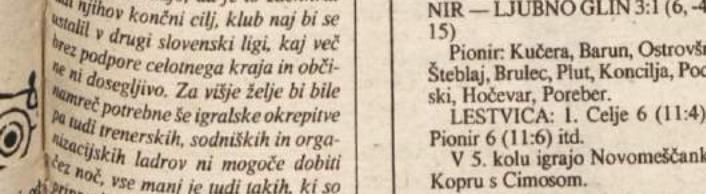
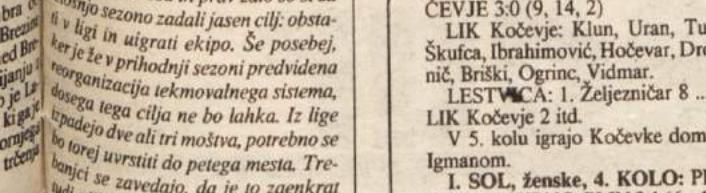
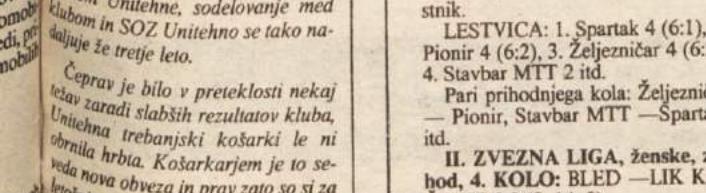
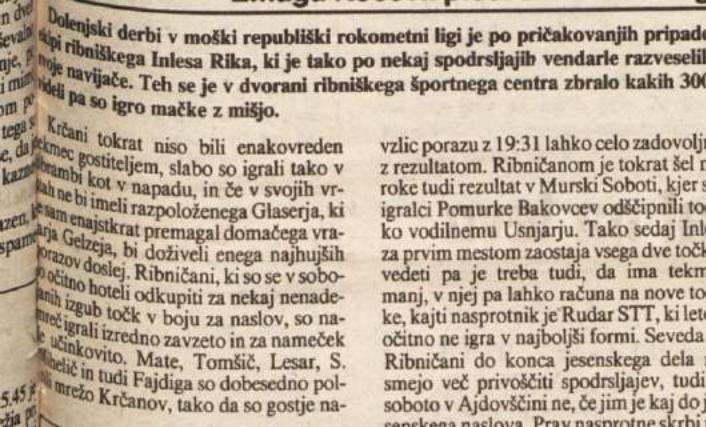
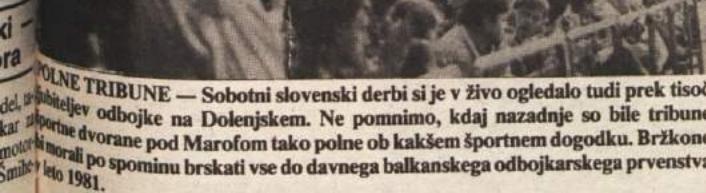
Novomeščani so vse do zadnjih minut držali korak z ekipo, ki je najresnejši kandidat za naslov prvaka in ki je doslej poleg Celjanov še edina nepravljena. Predvsem po Brodnikovi in Bajčevi zaslugu je bil rezultat vsej teles. Ljubljanci pa si vse do zadnjih minut niso mogli prigrati odločilnejše prednosti. Šele sredi drugega polčasa, ko so Bajcu in Brodniku posvetili več pozornosti, so prvič občutneje povedli, vendar srečanje še zdaleč ni bilo odločeno. Novomeščani so popustili še v finišu; pri rezultatu 101:88 so igralci s Kodeljevega zapored dosegli še 7 točk, novolesovci pa nobene. Sicer pa bi bilo vse razen poraza Novomeščanov veliko presečenje, enako kot bo presenečenje, če so Novomeščani iz Trbovelj, kjer bodo gostovali v soboto, ne bodo vrnili z obema točkama.

NOVO MESTO — Finiš jesenskega dela prvenstva v prvi republiški nogometni ligi je enajsterici novomeškega Elana prinesel prvi poraz na domačem igrišču. In to proti ekipi, ki je bila vsaj po dosedanjih igrah v rezultatih že vnaprej »žrtvovana« za nove prvenstvene točke Novomeščanov.

Očitno so bili elanovci preveč prepričani o zanesljivem uspehu, naleteli pa so na nasprotnika, ki se je precej bolj znašel na težkem blatem igrišču, na nasprotnika, ki je od vseh doslej na stadionu Bratstva in enotnosti gostujučih ekip prikazal najboljšo igro. In če k temu dodamo še, da Novomeščani niso imeli svojega dne, še posebej ne Stojan Mesojedec in Horvat, potem poraz ni več presenečenje. Gostje bi lahko dosegli celo prepirčljive zmago — ob dveh zadetkih so dvakrat žogo poslali še v vratnik — po drugi strani pa je seveda veliko vprašanje, kako bi se srečanje končalo, če bi v nedelji izredno slabni sodnik Barlič dosodil enajstmetrovko za Elan, ko je bil v 51. minutu pri rezultatu

ZMAGA KOČEVSKIH KEGLJAVK

KRŠKO — Kegljavke Krške so na prvenstvu I. republiške lige na domačem kegljišču premagale ekipo kanniške Ete z rezultatom 23:0:22:5. Za Krško so nastopili: Arh (393 podprtih kegljev), Antič (346), Jakel (366), Škaraf (379), Zupančić (399), Kovač (420). V II. republiški ženski ligi pa so v zahodni skupini Kočevje doma ugnali Gradis z 22:7:21:7, Novomeščanke pa so bile v vzhodni skupini uspešne na gostovanju v Mariboru; ugnale so namreč Branik z 2093:2159. V II. republiški moški ligi — zahod — so Kočevci doma močno premagali Pivko s 5153:4837.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 10. XI.

9.45 — 12.45 in 15.30 — 0.05 TELETISKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 TV MOZAIK
10.10 TEDNIK
11.00 SLOVENCI V ZAMEJSTVU
11.30 SOFYJA KOVALEVSKA, zadnji del nadaljevanke
15.45 VIDEO STRANI
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK I
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 TV MOZAIK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.00 RISANKA
19.17 NAŠE AKCIJE
19.30 DNEVNIK 2
20.05 PO STOPINJAH, angl. dok. serija, 5/9
21.00 ULICE SAN FRANCISCA, ameriška nanizanka, 2/13
21.50 DNEVNIK 3
22.05 JUŽNJAŠKA UTEHA, ameriški film
23.55 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.45 20 let Ptujskega festivala (ponovitev) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert simfonikov RTV Ljubljana — 22.00 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Daljnogled (serija za otroke, 1/8) — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.35 Prezrli ste, poglejte — 14.10 Fra Diavolo (ameriški film) — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik I — 17.35 Daljnogled — 18.05 Številke in črke — 18.25 Narodna glasba — 19.10 Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Dvanajst ožigosanih (nadaljevanke, 10/12) — 21.00 Žrebanje za Pesem Evrovizije 1990 — 21.45 Dnevnik 3 — 22.05 Kronika konference ZK Kosovo — 22.20 Pogovor s Slavkom Stolnikom — 23.25 Noč in dan — 1.25 Poročila

SOBOTA, 11. XI.

7.45 — 13.45 in 14.30 — 0.50 TELETISKST
8.00 VIDEO STRANI
8.10 OTROŠKA MATINEJA
11.25 MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL CELJE 89, ponovitev 6. oddaje
12.05 TELEVIZIJA: NEPOSREDNI PRENOSSI, angl. dok. serija, 2/8
12.55 DINAR, ponovitev
14.45 VIDEO STRANI
14.55 DRUGA GODBA, ponovitev 2. oddaje
15.25 DEČKI IZ ZALIVA, ameriški mladinski film
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 RISANKA
17.00 VATERPOLO PARTIZAN: JUG
18.20 RISANKA
18.30 NA PRAGU 21. STOLETJA, avstralski dok. serija, 9/17
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE, 3 x 3
20.30 KOLO SREĆE
22.05 DNEVNIK 3
22.20 VRTNICE SO ZA BOGATE, 3. del nadaljevanke
23.05 PSI, francoski film
0.40 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.00 Satelitski programi — 17.50 Jugoslavija, dober — 18.20 Nogomet Rad: Dinamo in Olimpija: CZ — 19.30 Dnevnik — 20.10 Filmske uspešnice: Soylent Green (ameriški film) — 21.45 Poročila — 21.50 Udeleženec in priča: Ljuba Tađić (oddaja o kulturi) — 22.35 Sportna sobota — 22.55 TV scena

TV ZAGREB

8.50 TV koledar — 9.00 Izbor iz šolskega programa — 10.30 Poročila — 10.35 He Man in gospodarji vesolja — 11.00 Dvanajst ožigosanih (10/12) — 11.50 Prezrli ste, poglejte — 14.30 Stan in Oli (ameriški film) — 15.30 Sedem TV dni — 16.15 Dnevnik I — 16.30 Narodna glasba — 17.00 Lovci na volkove iz Gornje in Donežne Polače (TV drama) — 18.25 Živeti z naravo (dok. oddaja) — Risanka — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Pozitivna ničla (humoristična nanizanka) — 21.15 Umanžani Dingus Magee (ameriški film) — 22.45 Dnevnik 3 — 23.00 Kronika konference ZK Kosovo — 23.20 Noč in dan — 1.20 Poročila

NEDELJA, 12. XI.

8.25 — 22.55 TELETISKST
8.40 VIDEO STRANI
8.50 OTROŠKA MATINEJA
10.10 SLOVENSKA KLAVIRSKA GLASBA, 7. del
10.45 VRTNICE SO ZA BOGATE, ponovitev 3. del nadaljevanke
11.30 VIDEOMEH
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 VELIKO SEDLO. 2. del češkoslovaške nadaljevanke
14.10 SOYLENT GREEN, ameriški film, ponovitev
15.40 ZVEZDNI PRAH, zabavnoglasbeni oddaja
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE

16.50 MUTEK, ameriški film
18.45 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.30 DNEVNIK 2
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 TOVARIŠICA MINISTRICA, 6. del
21.10 ZDRAVO
22.10 POROČILA
22.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

10.00 Danes za jutri in Vrnitev odpisanih — 13.00 Športno popoldne — 19.30 Dnevnik — 19.55 Da ne bi bolelo — 20.20 Piš svobode (francoski dok. serija, 1/4) — 21.15 Razglednice (dok. oddaja) — 21.45 Satelitski programi — 22.30 Športni pregled

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.30 Nedeljski program za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Hči morskih valov (zadnji del) — 13.50 Nedeljsko popoldne — 16.30 Potop — 17.05 Igrani film — 18.45 Droidi (risana serija) — 19.08 TV srca — 19.30 Dnevnik — 20.00 Balkan express (5. del nadaljevanke) — 21.00 Igrani film — 22.30 Dnevnik — 22.55 Noč in dan — 1.10 Poročila

PONEDELJEK, 13. XI.

9.45 — 13.25 in 16.05 — 22.40 TELETISKST
10.10 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK
10.10 UTRIP
10.25 ZRCALO TEDNA
10.40 TV MERNIK
10.55 OCJI KRITIKE
11.25 MALE LISICE, ameriški film (ČB)
16.20 VIDEO STRANI
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2
20.05 MEŠETAR, švedska drama
21.05 OSMI DAN
21.45 DNEVNIK 3
22.05 HORATIANA, glasbena oddaja
22.30 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

16.30 Satelitski programi — 17.45 Staribrti (2. del dok. oddaje) — 18.15 Syet športa — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žarišče — 20.30 Dobro gospodarstvo: Kako do uspeha (zadnji del) — 21.00 Svet na zaslonu — 21.40 Videogodba — 22.25 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Dositelj Obradović — 8.45 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, poglejte — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik I — 17.35 Pika Nogavička — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmski večer 22.35 Dnevnik 3 — 23.00 Noč in dan — 1.15 Poročila

10.10 MOZAIK
10.10 RAZGLEDNICE, dok. oddaja
10.40 OSMI DAN
11.20 SVET NA ZASLONU
15.45 VIDEO STRANI
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.15 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 FILM TEDNA: DOBRI OCJE, angleški film
21.35 DNEVNIK 3
22.35 SVET POREČA
23.35 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.30 Studio Maribor — 19.00 Kvalitetna življenja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Osvojiti Arktiko (nizozemski športni film) — 21.20 Satelitski programi — 21.40 Scientia Jugoslavica

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Pika Nogavička — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, poglejte — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik I — 17.35 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmski večer 22.35 Dnevnik 3 — 23.00 Noč in dan — 1.15 Poročila

TELEVIZIJA SI PRIDRŽUJE VSE PRAVICE DO MOREBITNIH SPREMEMB PROGRAMA

ČETRTEK, 16. XI.

9.45 — 12.10 in 15.30 — 0.20 TELETISKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK — ŠOLSKA TV
15.45 VIDEO STRANI
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
18.20 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 DOMOVINA, 3. del nadaljevanke
21.10 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3
22.15 KOMEDIJA NA SLOVENSKEM ODRU
0.10 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.00 Studio Ljubljana — 19.00 Pesem kraškega gozda — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žarišče — 20.30 Mali koncert — 20.40 Otci kritike — 21.10 Alpe Jadran — 21.40 Satelitski programi

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, poglejte — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik I — 17.35 Številke in črke — 18.25 Garibaldi (2. del nadaljevanke) — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Politični magazin — 21.05 Zabavnoglasbena oddaja — 22.20 Dnevnik 3 — 22.45 Noč in dan — 1.00 Poročila

NEDELJA:

8.00 Začetek programa, 8.15 Pesem tedna, 8.30 Kmetijska oddaja, 9.30 Kronika, obvestila, 11.00 Mali oglasi, 12.30 Čestitke in želje naših poslušalcev

PONEDELJEK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Želeli ste, poslušajte, ponovitev oddaje, 12.30 Novice, 13.30 Športna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

TOK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Studio D včeraj, danes, jutri, 12.00 Predstavitev Dolenskega lista, 12.30 Novice, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Tema, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

PETEK:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Prispevki iz gospodarstva, 12.30 Novice, 13.30 Glasbena ura, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Želeli ste, poslušajte! 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SREDA:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Želeli ste, poslušajte, 12.30 Pionirska oddaja, 13.30 Čestitke in želje naših poslušalcev, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Želeli ste, poslušajte!, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

SOBOTA:

8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Izbor pesmi tedna, 10.30 Novice, 10.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev, 11.00 Lestvica novosti, 12.30 Pionirska oddaja, 13.30 Čestitke in želje naših poslušalcev, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Želeli ste, poslušajte!, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.

TOREK, 14. XI.

9.45 — 11.35 in 15.10 — 22.55 TELETISKST
10.00 VIDEO STRANI
10.10 MOZAIK — ŠOLSKA TV
15.25 VIDEO STRANI
15.35 ANGLEŠČINA, 25. lekcija
15.55 ŽARIŠČE, ponovitev
16.30 DNEVNIK 1
16.45 POSLOVNE INFORMACIJE
16.50 MOZAIK, ponovitev
17.55 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
19.05 RISANKA
19.20 DOBRO JE VEDETI
19.30 DNEVNIK 2
20.05 PRAVILA ZAKONSKEGA ŽIVLJENJA, 3. del nadaljevanke
21.00 AKTUALNO: NESLOVENCI V SLOVENI
21.45 DNEVNIK 3
22.00 ROPOT
22.45 VIDEO STRANI

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 18.00 Beograski TV program — 19.00 Komur se dremlje, naj gre srat — 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Žrebanje lota — 20.35 Umetniški večer: Kanadska kinematografija — 22.45 Zabavni tork

TV ZAGREB

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30 Oddaja za otroke — 9.00 Šolski program — 12.30 Poročila — 12.40 Prezrli ste, poglejte — 15.10 Poročila — 15.15 Noč in dan (ponovitev) — 17.15 Dnevnik I — 17.35 Oddaja za otroke — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Žrebanje lota — 20.05 Streli iz zvonika (igrani film) — 21.45 Dnevnik 3 — 22.05 Kontakt magazin — 23.40 Noč in dan — 1.55 Poročila

KOMUNALA

Na podlagi 5. člena Zakona o družbeni kontroli cen (Uradni list SRS št. 9/85), 3. člena odloka o družbeni kontroli cen v občini Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 9/88) in 5. člena odredbe o dajanju soglasja k cenam (Skupščinski Dolenjski list št. 8/89) je delavski svet DO Komunala Novo mesto v razširjeni sestavi dne 2. 11. 1989 po predhodnem soglasju komiteja za družbeni razvoj občine Novo mesto (št. 38-01-8 z dne 2. 11. 1989) sprejet.

SKLEP o cenah komunalnih storitev

I. Proizvodnja in distribucija vode (din/m ³):	cena
- gospodinjstvo	15.300
- družbena dejavnost	17.990
- gospodarstvo	33.070
II. Prečiščevanje in odvajanje odpak (din/m ³):	
A. kanalčina:	
- gospodinjstvo	9.790
- družbena dejavnost	10.390
- gospodarstvo	11.270
B. čiščenje odpadnih voda:	
- gospodinjstvo	4.710
- ostali	5.570
III. Odvoz in odlagajte odpadkov (din/m ²):	
- gospodinjstvo	1.120
- družbena dejavnost	2.070
- gospodarstvo	4.900

V skladu s tehničnim pravilnikom o javni kanalizaciji (Skupščinski Dolenjski list št. 7/87) se pri družbenem sektorju in obrti pri čiščenju odpadnih voda upošteva faktor onesnaženosti. Navedene cene začnejo veljati 2. 11. 1989.

SKUPŠČINSKI DOLENJSKI LIST

V 17. številki Skupščinskega Dolenjskega lista, ki je izšla z datumom 31. oktober 1989, so objavljeni naslednji dokumenti:

OBČINA ČRNOMELJ

- Odlok o posebnih pogojih za opravljanje obrti v občini Črnomelj
- Odlok o uvedbi melioracijskega postopka »Tribuče«
- Odlok o spremembah in dopolnitvi odloka o proračunu občine Črnomelj za leto 1989
- Odlok o določitvi imen in poteka ulic na območju mesta Črnomelj

OBČINA METLIKA

- Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o določitvi najvišjih cen

OBČINA RIBNICA

- Sklep, s katerim se odreja javna razgrnitev zazidalnega načrta Trga Velika Vlahoviča (faza 2) v Ribnici

OBČINA TREBNJE

- Odlok o pooblastitvi dolensko-posavskega veterinarskega zavoda za izdajanje zdravstvenih spričeval za živali
- Odlok o prenehanju veljavnosti odloka o povračilu stroškov in o nagradah sodnikom porotnikom Temeljnega sodišča Novo mesto
- Odlok o višini prispevka za kritje stroškov za vzdrževalna dela na melioracijskih sistemih
- Sklep o povečanju stanarin in najemnin v občini Trebnje
- Sklep o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za območje krajevne skupnosti Dobrnič

MEDOBČINSKE OBJAVE

- Odredba o spremembah odredbe o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in za dovoljenja za prodajo mleka v letu 1989
- Odredba o ukrepih za preprečitev širjenja hemoragične bolezni kuncov in zajcev (Morbus haemorrhagicus cuniculorum et leporum)

Razpisna komisija pri OŠ Komandanta Sta- neta, Dragatuš

razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidati za ravnatelja morajo poleg pogojev, predpisanih s 484. členom Zakona o združenem delu, izpolnjevati še pogoje Zakona o OŠ in imeti vsaj pet let vzgojno-izobraževalne prakse.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi razpisa. Pošljite jih na OŠ Komandanta Staneta, Dragatuš, z oznako: «ZA RAZ-PIŠNO KOMISIJO.»

626/45

PODGETJE KOVINAR Belokranjska cesta 68340 ČRNOMELJ

V želji, da bi se kadrovsko okreplili in s tem izpolnili kvaliteto poslovanja,

VABIMO K SODELOVANJU

1. diplomirane inženirje strojništva
2. inženirje strojništva
3. diplomirane ekonomiste
4. ekonomiste

Zaželeno je, da imajo kandidati delovne izkušnje.

Vsem zainteresiranim kandidatom nudimo:

- stimulativni OD
 - kreativno delo
 - možnost za dodatno izobraževanje in izpopolnjevanje
- Kratek življenjepis z dokazili o strokovni usposobljenosti pošljite na naslov:
- Podjetje KOVINAR, Belokranjska cesta 34, 68340 Črnatelj.

DOLENJSKI LIST NAROČILNICA

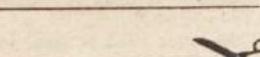
Naročam tednik Dolenjski list. Pošljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj.: _____

Št. osebne izkaznice: _____

PLOČEVINA, KI VAS BO PREŽIVELA

TITANCINK

PLOŠČE – SVITKI – STREŠNI ELEMENTI

TITANCINK ima vse lastnosti bakrene pločevine in še več:

- ni strupen in škodljiv zdravju (zbiranje kapnice)
- odlično ključuje vplivom industrijskega onesnaževanja
- ima izjemne preoblikovalne lastnosti (kleparski izdelki)
- izredno odporen proti obremenitvam
- življenska doba prek 80 let

Uporabljamo ga lahko v gradbeništvu, kovinsko predelovalni industriji, umetnostni obrti, pasarstvu...

Če želite dodatna pojasnila, izpolnite kupon in ga pošljite na naslov:

CINKARNA CELJE, 63000 CELJE,
KIDRIČEVA 19

Želim informacije in svetovanje

ime in priimek
organizacija
naslov tel.

FORMATAS

CINKARNA **CELJE**

Mladi socialni primeri

Socialna problematika se zaostruje — Najvišja socialna podpora znaša 4,5 milijona din

mladih se obrača po denarno pomoč na socialno skrbstvo, a po sedanjih kriterijih do nje niso upravičeni, čeprav je že marsikdo dejansko potreben. Zaradi strožjih kriterijev se celo zmanjšuje število socialnih podpor.

Sicer si pa tudi tisti, ki so do te podpore upravičeni, ne morejo z njo kaj prida pomagati. V občini je 10 ljudi, ki jim je socialna podpora edini vir preživljavanja. Za ta mesec znaša ta podpora 4,5 milijona dinarjev, prej so dobili pa 2,7 milijona din, okoli 50 ljudi pa dobiva socialno podporo kot dopolnilni vir, ta pa v povprečju znaša polovico višine edinega vira. Oktobra so 25 občanom dodelili še enkratno socialno pomoč, in to v višini 1,5 milijona dinarjev. Kako si lahko danes človek s tem pomaga, ve vsak, ki gre kdaj v trgovino. Že prav smešno nizka pa so tako imenovana nadomestila za živila, bolj znana kot draginjski dodatek, ki pripada vsem, ki dobivajo socialne pomoči in otroški dodatek. Do oktobra je ta dodatek znašal 50, sedaj pa 80 tisočakov na mesec. Toliko kot nič.

A. B.

MUZEJSKE RAZGLEDNICE

NOVO MESTO — Dolenjski muzej je te dni izdal šestnajst razglednic z motivi iz njegovih zbirk. Na osmih razglednicah so fotografije znamenitih arheoloških predmetov, ki so jih odkrili med izkopavanji na arheoloških najdiščih v Novem mestu, Verdunu pri Stopičah in Zloganjem pri Škocjanu. Na prav toliko razglednic pa so fotografije predmetov iz etnološke zbirke in tudi ti predmeti so iz raznih krajev. Muzej ima v načrtu še izdajo štirih razglednic s področja kulturne zgodovine in enako število razglednic s področja likovne umetnosti. Že izdane razglednice, na katere sta fotografije pripravila Srečko Habič in Branko Babič, je moč kupiti v recepciji Dolenjskega muzeja pa tudi na drugih prodajnih mestih v Novem mestu. Razglednice je natisnil zasebni tiskar Stane Opara iz Novega mesta.

VISOK RAČUN PORAVNAN

METLIKA — Račun, ki ga je metliška zdravstvena skupnost konec letosnjega marca dobila od ljubljanskega Kliničnega centra za tritednsko zdravljenje težkega bolnika iz metliške občine, je znašal 1,18 milijarde dinarjev. Takrat je bila to nezaščiteno visoka vsota in ta račun bi lahko »zadušil« celotno metliško zdravstveno skupnost, saj je takrat predstavljalo desetino celetnega prihodka te skupnosti. O tem je načasopisu takrat obširnejši pisal. Ob pomoči republike zdravstvene skupnosti so se s Kliničnim centrom dogovorili, da bo metliška skupnost račun poravnava v več obrokih in zadnjega so plačali septembra.

M. B.-J.

Človek je še premalo upoštevan

Dolgoletne izkušnje
črnomajskega pismo-
noške J. Adlešiča

ČRНОМЕЛЈ — Odkar je Jože Adlešič iz Črnomaja pismoš — to pa je že 33. leto — so na republiki že dvakrat razpravljali o beneficirani devlovnobi do poštarje. A so menda izračunali, da bi to preveč stalo, in iz vsega skupaj ni bilo nič. Jože pa je prepričan, da bi si skrajšano devlovo dobo še kako zasluzili.

— Poškodovan imam hrbtenico in skele v kolenih, in če bom moral predčasno v pokoj, bom škodo trpel samo jaz. Mislim, da v tem poklicu še

Jože Adlešič

premašo gledajo na človeka, je prepričan Adlešič, ki mora vsak dan prenašati po Črnomajtu tudi 25 kilogramov težko torbo. »Najlaži« dnevi so ponedeljki, proti koncu tedna, ko je vse več časopisov, pri tudi torba postaja vse težja. »Sicer pa se zadnje čase pozna, da ljudje zaradi draginje vse bolj odjavljajo časopise in revije. Kar je za časopise hiše slabo, je za nas poštarje dobro; drugače v sedmih urah najbrž sploh ne bi mogel raznositi vse pošiljk.«

Jože se spominja, da so pred davnimi desetletji in več, ko je še raznašal pošto po Adlešičih in okoliških vaseh, ljudje komaj dočakali poštarje, da je prinesel pismo iz tujine, posebno iz Amerike. Danes pa ljudje niso več takoj neučakani, toliko bolj pa psi, ti večno sovražniki poštarjev, ki imajo Adlešiča še posebej »radi«. »Zaradi pasjih ugrizov sem bil v bolnišnici trikrat po tri tedne. Najbrž pa sem tudi jaz strpen, kajti dva psa sta po šestih mesecih same crknila,« se smejijo pismoši, ki pa se kljub temu še vedno bolj boji psov kot morebitnih napadalcev.

M. B.-J.

- Bog daj, da bi bil še kdo pripravljen izkoriscati! (Tomaž Kalin)
- Minil je teden, ko ni nikje zahteval odstopa vlade predsednika Anteja Markovića. (D. Stefanović)
- Samo ugledna novinarska organizacija lahko obstaja kot oblika pritiska za novinarje in ne pritiska na novinarje. (D. Zvonar)

Ljubila si zemljo, ljubila si dom
in v tej zlati jeseni odšla si
v tiki dom.

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je v 82. letu starosti zapustila naša dobra mama, stara mama in prababica

MARIJA BELKO

roj. Jerman

iz Loke, Črnomelj

Ob tej težki izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za nesobično pomoč, izraženo sožalje ter podarjeno cvetje. Še posebno zahvalo izrekamo sosedom Črnici za požrtvovalnost in pomoč med dolgotrajno boleznjijo, organizaciji ZZB, govornikom ter gospodu župniku za poslovilni obred. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem KZ, Kovinarja ter BTC Javna skladischa Ljubljana.

Vsi njeni

Solze, žalost, bolečina
Te zbudila ni,
a v srcih naših
pa za vedno ostaneš Ti.

VSPOMIN

Dne 18. novembra mineva žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj za vedno zapustil naš dragi sin, mož, oči, brat in stric

BOŽO PETERLIN

Kočevje — Mestni log V/5

Hvala vsem, ki mu prižigate svečke.

VSI NJEGOVI

tedenski koledar

Cetrtek, 9. novembra — Teodor Petek, 10. novembra — Leon Sobota, 11. novembra — Martin Nedelja, 12. novembra — Emil Poneljek, 13. novembra — Stanislav Torek, 14. novembra — Lovrenc Sreda, 15. novembra — Leopold

LUNINE MENE
12. novembra ob 17.30 — ščip

kino

BREŽICE: 10. in 11. 11. (ob 20. uri) ameriški triler Sestanek z neznancem. 10. in 11. 11. (ob 22. uri) ameriški erotični film Popoldanske strasti. 12. (ob 18. in 20. uri) ter 13. 11. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Džoni 5. 14. in 15. 11. (ob 20. uri) ameriški horor Manjak.

CRNÖMELJ: 9. 11. (ob 19. uri) ameriški triler Jutro naslednjega dne. 10. 11. (ob 19. uri) ameriški akcijski

službo dobi

Gostilna ČRNIVCE (Mira Turk) sprejme v službo KV natakarico, pričujočo ali dekle, ki ima veselje do dela v gostinstvu. Dober OD. Hrana in stanovanje zagotovljena. Oglasite se pisno, osebno ali na tel. (064) 79-90, gostilna Črnivec, Mira Turk, 64243 Brezje. (ček-SD-45)

DEKLE za delo v bifeju zaposlim. Sobe v nedelje proste. Stanovanje in hrana v hiši. Tel. (0608) 69-138. (P45-31MO)

FRIZERKO sprejme frizerski salom »Milka«, Novo mesto, tel. 21-282, zvečer 27-769. (3624-SD-45)

KUHARICO za peko pizz zaposlim redno ali honorarno. Informacije osebno na naslov: Pizzerija »Šentper« 68222 Otočec. (3637-SD-45)

FRIZERKO honorarno zaposlim. Tel. 25-259. (P45-94MO)

PRODAJALJKO zaposli Butique New Place. Javite se v boutique. (3665-SD-45)

DELAVCA, do 30 let, zaposlim takoj. Tel. 73-196. (P45-101-MO)

službo išče

HONORARNO DELO v popoldanskem času iščem. Tel. 43-570. (P45-103MO)

stanovanja

STANOVANJE v Novem mestu ali okoliši iščem. Naslov v upravi lista. (P45-92MO)

STANOVANJE, zaposljitev dobi samostojna. Otrci niso ovira. Sifra: »TRAJNO, ZANESLJIVO«. (3645-ST-45)

STANOVANJE v Novem mestu ali okoliši iščem mlada družina z enim otrokom. Možno predplačilo. Tel. 21-095, int. 561. (P45-75MO)

KUPIM ali NAJAMEM manjše ali enosobno stanovanje. Lahko je starejše. Ponudbe na tel. 28-121. (P45-99MO)

motorna vozila

GOLF DIESEL S paket, letnik 1984, prodam. Milan Merlin, Dol. Kamence 38, Novo mesto, tel. 25-905. (ček-MV-45)

Z 101, letnik 1985, prodam. Tel. 42-592. (3648-MV-45)

TOMOS AVTOMATIK, star 4 leta, in tomos AON 6, star dve leti, prodam. Tel. (068) 51-354. (3649-MV-45)

PRODAM Z 128, letnik 1987, prevoženih 25.500 km, v odličnem stanju. Počlane tel. 26-416

ZASTAVO 750, letnik 1979, prodam. Tel. 22-488. (P45-105MO)

ZASTAVO 750, letnik oktober 84, reg. do oktobra 90. Tel. 27-596.

TAM 75 T 5 prodam. Informacije na tel. 24-620 (popoldan). (TO-MO-89)

Z 101, letnik 1986, in golf KXD, letnik 1987, nujno prodam. Dušan Pungrčič, Dvorce 6, Brežice. (P45-84MO)

Z 128, letnik 1988, prodam. Tel. 26-154. (P45-89MO)

GOLF DIESEL, 4 vrata, letnik 1986, prodam. Ogled v petek po 16. uri in v soboto popoldne. Tel. (0608) 31-549. (P45-90MO)

R 4 GTL, letnik (junij) 1986, 30.000 km, prvi lastnik, garažiran, prodam za 6700 DEM. Tel. 45-004. (P45-91MO)

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: DIC, tozd Dolenjski list, Novo mesto.

USTANOVITELJ: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto, Sevnica in Trebnje.

SKUPŠČINA Dolenjskega lista je organ upravljanja tozda. Predsednik Nace Štamcar.

CASOPISNI SVET je organ družbenega vpliva na programsko zasnovno in uredniško politiko. Predsednik: Anton Štefančič.

UREĐENIŠTVO: Drago Rustja (glavni urednik in vodja tozda), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Mirjam Bezek-Jakše, Bojan Budja, Anton Jakše, Zdenka Lindič-Dragaš, Martin Luzar, Miljan Markelj, Pavel Perc, Jože Primoč, Jožica Teppeler in Ivan Zoran.

TEKOČI RAČUN pri SDK Novo mesto: 52100-603-30624. Devizni račun: 52100-620-970-257300-128-4405/9 (LB — Temeljna dolenska banka Novo mesto).

IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 20.000 din, naročnina za 2. polletje 25.000 din; za delovne in družbene organizacije 580.000 din na leto; za tujino 40 ameriških dolarjev ali 70 DM (ali druga valuta v tej vrednosti) na leto.

OGLASI: 1 cm v enem stolpcu za ekonomski oglase 270.000 din, na prvi ali zadnjih strani 540.000 din; za razpis, licitacije ipd. 300.000 din. Mali oglasi do deset besed 200.000 din, vsaka nadaljnjava beseda 20.000 din.

NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo (068) 23-606, 24-200, naročniška služba, ekonomska propaganda in fotolaboratori 23-610, mali oglasi in zahvale 24-006. Nenaročničen kopirov in fotografij ne vracamo. Na podlagi mnenja republiškega komiteja za informiranje SR Slovenije (št. 23 od 21. oktobra 1988) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. Casopisni stavek, prelom in filmi: DIC, tozd Grafička, Novo mesto. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

TEDENSKI KOLEDAR — KINO — SLUŽBO IŠČE — SLUŽBO DOBI — STANOVANJA — MOTORNIA VOZILA — KMETIJSKI STROJI

PRODAM — KUPIM — POEST — ŽENITNE PONUDBE — RAZNO — OBVESTILA — PREKLICI — CESTITKE — ZAHVALE

film Zadnje dejanje. 10. 11. (ob 21. uri) ameriški erotični film Vedno pripravljena. 12. 11. (ob 20. uri) ameriška komedija Ženskar. 14. 11. (ob 19. uri) hongkonški film Kantonški Kung Fu.

KRŠKO: 9. 11. (ob 20. uri) ameriška vojna komedija Bilozi blues. 10. 11. (ob 22. uri) ameriški erotični film Popoldanske strasti. 12. (ob 18. in 20. uri) ter 13. 11. (ob 20. uri) ameriška akcijska komedija Džoni 5. 14. in 15. 11. (ob 20. uri) ameriški horor Manjak.

CRNÖMELJ: 9. 11. (ob 19. uri) ameriški triler Jutro naslednjega dne. 10. 11. (ob 19. uri) ameriški akcijski

film Prevara na lotu.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 9. 11. (ob 10. uri) ameriški akcijski film Nočni skok. 9. 11. (ob 18. in 20. uri) ameriška kriminalna komedija Nadine. 10. 11. (ob 20. uri) ter 11. 11. (ob 18. in 20. uri) slovenski film Veter v mreži. 11. in 12. 11. (ob 16. uri) ameriški glasbeni film Srce in rok'n roll. 13. in 15. 11. (ob 18. in 20. uri) ter 14. 11. (ob 10. uri) ameriški vojni film Hrib smrti. 14. 11. (ob 19. 30) gostuje »Can-karjev dom«.

TREBNJE: 11. in 12. 11. ameriški akcijski film Teksaški ranger McQuade. NOVO MESTO — DOM KULTURE: 9. 11. (ob 10. uri) ameriški akcijski film Nočni skok. 9. 11. (ob 18. in 20. uri) ameriška kriminalna komedija Nadine. 10. 11. (ob 20. uri) ter 11. 11. (ob 18. in 20. uri) slovenski film Veter v mreži. 11. in 12. 11. (ob 16. uri) ameriški glasbeni film Srce in rok'n roll. 13. in 15. 11. (ob 18. in 20. uri) ter 14. 11. (ob 10. uri) ameriški vojni film Hrib smrti. 14. 11. (ob 19. 30) gostuje »Can-karjev dom«.

ZASTAVO 101 GTL, letnik 1986, zastavo 850, letnik 1982, prodam. Prodajudi tomos avtomatik, malo rabljen. Mlakar, Nad milni 41/13, Novo mesto. (3658-MV-45)

NOV JUGO prodam. Andreja Gornik, Pod Trško goro 85, Novo mesto. (P45-81)

MO) FIAT 126 P, letnik 1987, ugodno prodam. Tel. 28-794. (P45-80 MO)

POCENI PRODAM moskič, letnik 1982, zelene barve, dobro ohranjen.

Franc Končilja, Slovenska vas 7, 61332 Stara Cerkev. (P45-79 MO)

PRODAM 3 m³ suhega novega lesa za

ostrešje, 2 m³ siporekx 60 x 20 x 25 in

novo usnjeno sedežno garnituro (trosed in tri fotelji), še zapakirano. Informacije na tel. 27-122. (3650-PR-45)

126 PGL, letnik 1988, odlično ohranjen z dodatno opremo, prodam. Tel. (068) 24-456. (3667-MV-45)

126 PGL, letnik 1987, ugodno prodam. Tel. 28-794. (P45-80 MO)

POCENI PRODAM moskič, letnik 1982, zelene barve, dobro ohranjen.

Franc Končilja, Slovenska vas 7, 61332 Stara Cerkev. (P45-79 MO)

PRODAM 3 m³ suhega novega lesa za

ostrešje, 2 m³ siporekx 60 x 20 x 25 in

novo usnjeno sedežno garnituro (trosed in tri fotelji), še zapakirano. Informacije na tel. 27-122. (3650-PR-45)

126 PGL, letnik 1988, odlično ohranjen z dodatno opremo, prodam. Tel. (068) 24-456. (3667-MV-45)

126 PGL, letnik 1987, ugodno prodam. Tel. 28-794. (P45-80 MO)

POCENI PRODAM moskič, letnik 1982, zelene barve, dobro ohranjen.

Franc Končilja, Slovenska vas 7, 61332 Stara Cerkev. (P45-79 MO)

PRODAM 3 m³ suhega novega lesa za

ostrešje, 2 m³ siporekx 60 x 20 x 25 in

novo usnjeno sedežno garnituro (trosed in tri fotelji), še zapakirano. Informacije na tel. 27-122. (3650-PR-45)

126 PGL, letnik 1988, odlično ohranjen z dodatno opremo, prodam. Tel. (068) 24-456. (3667-MV-45)

126 PGL, letnik 1987, ugodno prodam. Tel. 28-794. (P45-80 MO)

POCENI PRODAM moskič, letnik 1982, zelene barve, dobro ohranjen.

Franc Končilja, Slovenska vas 7, 61332 Stara Cerkev. (P45-79 MO)

PRODAM 3 m³ suhega novega lesa za

ostrešje, 2 m³ siporekx 60 x 20 x 25 in

novo usnjeno sedežno garnituro (trosed in tri fotelji), še zapakirano. Informacije na tel. 27-122. (3650-PR-45)

126 PGL, letnik 1988, odlično ohranjen z dodatno opremo, prodam. Tel. (068) 24-456. (3667-MV-45)

126 PGL, letnik 1987, ugodno prodam. Tel. 28-794. (P45-80 MO)

POCENI PRODAM moskič, letnik 1982, zelene barve, dobro ohranjen.

Franc Končilja, Slovenska vas 7, 61332 Stara Cerkev. (P45-79 MO)

PRODAM 3 m³ suhega novega lesa za

ostrešje, 2 m³ siporekx 60 x 20 x 25 in

novo usnjeno sedežno garnituro (trosed in tri fotelji), še zapakirano. Informacije na tel. 27-122. (3650-PR-45)

126 PGL, letnik 1988, odlično ohranjen z dodatno opremo, prodam. Tel. (068) 24-456. (3667-MV-45)

126 PGL, letnik 1987, ugodno prodam. Tel. 28-794. (P45-80 MO)

POCENI PRODAM moskič, letnik 1982, zelene barve, dobro ohranjen.

Portret tega tedna

ALBIN JEŠELNIK

razumne kmetijske politike že preveč zapravili.

Ko se miselno ali v resnici znajde v rojstni vasici Novi Kot na robu Notranjske, kjer je privekal na svetlo v kmečki družini kot edinec pred 51 leti, ga zmeraj znova — kot pravi — stisne pri srcu, ko vidi propadanje kmetij na tej visoki planoti. Tam, kjer so še glavne bitke in številne vojske med drugo svetovno vojno, zdaj živila skoraj ni več. »Od 45 do mačij je le še 19 hiš naseljenih, a še de tega ima prihodnost zaradi nasledstva samo nekaj kmetij. Prav zaradi tega sem se veselil uspehov naših kmetov kooperativ. Ko smo leta 1970 z našo kooperacijo začeli program obnove kmetij, smo jih letno obdelali 30 do 40 in prvkrat smo imeli tržne presežke. Prišli smo do odkupa okrog 4 milijone litrov mleka, 1600 glav mladega pitanega goveda itd.,« pravi Ješelnik. Sam je ves čas, posebej pa še, odkar je mati sama v Novem Kotu pridano pomagal pri delu na kmetiji. Tudi večina dopusta je šla za kmetovanje. Tako se je Albin potrjeval kot dober kmečki sin in strokovnjak.

Njegova življenjska pot bi se uategnila usmeriti po končanem učiteljišču v Novem mestu povsem izven kmetijstva, ako ne bi že kot ravnatelj šole na Kalu pokazal izjemne žilice za kmetijstvo. Na šoli ustanovljena pionirska zadružna si je za velik nasad ribeza in sadovnjak, ki ga je z veliko ljubeznijo do zemlje zasnoval sam ravatelj, priborila celo zvezno priznanje in nagrado, televizor. Za tiste čase je bil televizor skoraj nekaj nedosegljivega! Ko so še drugi opazili Ješelnikovo veselje in prve uspehe v kmetijstvu, seveda ni bila več dalec odločitev, da bo nadaljeval študij na agronomski fakulteti v Ljubljani. In tako je z bogatejšim znanjem in izkušnjami Ješelnik še zdaj v veliko oporo svojim mlajšim sodelavcem.

P. PERC

T. J.

V zaostrenih gospodarskih razmerah, ko je zelo težko vnaprej predvideti dogodek v gospodarstvu, s tem pa tudi dogajanja v celotni družbi, bomo delavce z visoko stopnjo strokovnosti in delavnosti še kako potrebovali. Direktor sevniške delovne organizacije Mercator-Kmetijski kombinat Albin Ješelnik to vsekakor je strokovno, dosleden in neutrudljiv pri delu, nemalokrat pripravljen žrtvovati za interes delovne organizacije tudi svoj proti čas oziroma zasebno življenje. V času njevega direktorstva doživlja komunit največji poslovni razmah v mehkih občinah in zunanjem.

S tako izbranimi besedami so ob letosnjem občinskem prazniku sklenili Sevničani podeliti najvišje občinsko priznanje — grb občine Sevnicu diplomiranemu inženirju agronomije Albinu Ješelniku. Če nas spomin ne varja, je privratak, od kar Sevničani podeljujejo občinska priznanja, prav to najvišje podeljeno posamezniku. Ješelnik, ki opravlja v kombinatu že tretji mandat direktorja, je uspel pri sodelavcih in tudi širše pridobiti izjemno avtoriteto, spoštovanje, in kar je danes najbolj pomembno — zaupanje. Ješelnik podobno kot njegov najožji sodelavci rad poučarja, da se še zlasti z zaupanjem kmetov ne gre igrati, kajti tega smo v preteklosti zavoljo ne-

Srebrna košuta za Tatjano

Novoteksov moški komplet srebrn v Beogradu

NOVO MESTO — V času, ko sicer ne prihajajo nič kaj spodbudne poslovne vesti iz tekstilne industrije, je vsekakor omemba vreden dosežek Novoteksove moderne kreatorko Tatjano Dejak, ki je za svoj moški komplet na sejmu konfekcije v Beogradu dobila srebrno košuto. Tatjana Dejak je v Novoteksu že petnajst let in tem času je prejela že kar nekaj nagrad, vendar pravi, da je vsako novo priznanje zanj in za Novoteks še kako pomembno, saj dokazuje, da je v stilu s časom in modernimi trendi, kar je v panogi, ki ima na trgu tako močno konkurenco, živiljenjska nuja.

»Na uspehu je zasluzna vsa ekipa, saj je kreiranje novih kolekcij skupinsko delo, seveda pa je izredno važna tudi zamisel,« prizna skromna Tatjana, ki smo jo ujeli, tukaj preden je s skupino iz Novoteka odpotovala na tekstilni sejem v Frankfurt. Modno oblikovanje je danes namreč poseb, ki zahteva dobro poznavanje materialov, razglednost po svetovnem modnem trgu, ki

Tatjana Dejak

se danes tako hitro spreminja, zraven pa še tisti intimni občutek, ki kreatorji narekuje, da napravi pravilno poteko, s katero prodre. Da mora ta občutek segati kar daleč naprej, je treba tudi povedati, kajti Tatjana je dobila zlato košuto za moško kolekcijo pomlad-poletje 1990, sedaj pa si bo v Frankfurtu že izbirala materiale, nekaj tujih pač tudi mora biti v naših izdelkih, za jesensko kolekcijo prihodnjega leta.

T. J.

Nesreča res ne pride nikoli sama

Tri družine v enem stanovanju, velikem 69 kvadratnih metrov — V bolezni in ne sreči pričakovali pomoč, pa so jih preganjali celo s sodiščem

do je zbolela tudi njegova žena Milena, zdaj pa dela po štiri ure.

Potem so se začele točje, da mora sin Sandi z ženo Suzano in hčerko Špelco zapustiti stanovanje v Kočevju, v katerem je prej stalovan s starši. Stanovanje je namreč last podjetja Avto, on pa je zaposlen v Melaminu (in žena na občini). Prišlo je tako daleč, da mu je bila zagrožena prisilna izselitev, zato se je sam izselil. Ker ni imel kam, je priselil z vso družino k staršem v Nova selu, kjer pa živi tudi že sestra z možem in otrokom. Tako je danes v tej (vikend) hišici 8 ljudi. Odveč je pripominjati, kako stisko imajo.

Bogo in Milena sta menila, da je predlog dober, saj sta se po upokojitvi res nameravala preseliti v svojo hišico, stanovanje v Kočevju pa prepustiti enemu izmed otrok. V hišici je v pritličju večja kuhinja ter stranične skupaj s kopalcico, v nadstropju pa dve sobici. Vsi prostori merijo skupaj 69 kv. m. Leta 1987 sta se v hišico tudi vselila. Nekako takrat pa so se nad Leskoškove kazeče zgrinjali nesreči. Najprej se je v prometni nesreči hudo poškodoval oče Bogo, ki je še danes v bolniški. Hu-

stanovanja, ki zdaj že mesec in pol zasedeno. Hkrati se je nekaj zapletilo izselitvi stranke iz Melaminovega stanovanja (v tretji stolnici v Kočevju), ki je obljubljeno sinu.

Tudi hči Katarina, poročena Gor, stanovanjem nima sreče. Na prednosti listi za solidarnostna vprašanja je uvredčena proti koncu. Mož je zaposlen na Itasu, kjer tudi ni upanja na stanovanje Sicer pa so Katarino — kot posebno osmiljala službi (Tekstilani), da se mulira bolezni otroka, in jo silili, naj dela v treh izmenah. Zaradi teh prenosov v nesreči je v živčni napetosti prekinila delovno razmerje v Tekstilani in je zdaj brez dela.

Oče Bogo razočaran pravi: »Ne primim in ne potrebujem privilegijev, malo razumevanja in pomoči bi mi. Menim, da svá si to z ženo po 38 letih delovne dobe zasluzila. Ni lepo, če žaloščem star bolan, ko nisem druge več kaj dosti koristen, dobivam le udarce in brice. Pozabljeno pa je, da sem že 17 let star začel delati v jami kočevskega premogovnika in da sem 38 let prinašal družbi.«

J. PRIM

Pot iz krize

2. kongres inovatorjev Jugoslavije — Poziv k spremembam

Kar 33 let po 1. kongresu inovatorjev, ki je bil v Ljubljani, je bil letos 2. kongres, in sicer v Titovem Užicu. V razmerah politične, družbene in gospodarske krize je kongres inovacijske dejavnosti postavil kot enega od ključnih dejavnikov izhoda iz krize. Prispevek slovenske delegacije na kongresu je bil prevladujoč in delegati so soglasno podprtli njena stališča.

Kot je pokazala razprava, se kljub vsem lepim besedam inovativne dejavnosti bolj zavira kot spodbuja. Delegati so opozorili na vrsto zavor, od negativne odnosa vodstvenih in razvojnih kadrov do netržljivega obnašanja kapitala in nestimulativnega vrednotenja ter nagrajevanja inovacijskega dela. Precej priboplje je letelo na zvezne in republike ustanove, predvsem na Zvezni zavod za patente in na gospodarske zbornice, ki, razen slovenske, niso storile skoraj ničesar na inovacijskem področju.

Enotna ocena udeležencev kongresa je bila, da še nismo na poti v inovacijsko družbo, zato so kongres zaključili z javnim pozivom. V njem opozarjajo, da je treba končno preiti od besed k dejanjem in dati ustvarjalnosti, znanju in podjetništvu odločujočo vlogo. Predlagali so tudi celo vrsto ukrepov in nalog, ki naj bi postale osnova zadolžitev vladnih, oblastnih in drugih organov na zvezni, republike in občinski ravni.

M. S.

TRI DRUŽINE V ENI HIŠI — Na fotografiji so tri družinice Leskoškovičev, ki stanujejo v hišici — vikend v Novih selih. Zaradi prenatrpanosti in bolnici prihaja pogosto do nevšečnosti. (Foto: J. Prime)

Nekaj misli

Kaj bi to življenje, če ga ne znaš darovati!

Mnogi ljubijo iskrenost drugih samo zato, da so sami lahko sodniki.

Kdo iskrenost deli, jo po grbi dobi.

Vrednost dobrega znači ceniti šele potem, ko si okusil tudi zlo.

Ni trdorščen tisti, ki ponuja kamen in srce, ampak tisti, ki izbere kamen.

Laž te zaznamuje, iskrenost te kazuje.

Ne obogatiš, če draga prodajaš, ampak če poceni deliš.

Skupuh daruje malo od mnogo, revez daruje vse od ničesar.

Tistega, ki želi tvojo pomoč, ne smeš slišati, ampak čutiš.

Ni iskren vsak kdor ti nasmej ponuja, ne vsak sovražen, če se obraz mu kuja.

DOLFE MRAK

Zlata gos
V soboto in nedeljo, 11. in 12. novembra, prirejam dolensko martinovanje. Priporočamo rezervacijo.

Marta Kerin-Bauer
68312 Podbočje 5
tel.: 0608/60-199

VESELI ZASAVCI NA KASETI

Dvajset let že z večjim ali manjšim uspehom zabavljajo ljudi ansambel Veseli Zasavci iz Zagorja. Koliko veselic že ima za seboj! Od ustanovnih članov sta v zasedbi vsa leta do danes zdržala dva: kitarist in pevec Viktor Drnovšek in Vid Ojstršek (bas, klarinjet), večina članov pa je v ansamblu že vsaj petnajst let. Priljubljeni so tudi na Dolenskem, te dni pa se jim je izpolnila dolgoletna želja. Izšla je namreč njihova kaseta »V revirjih je lepo«. Na prvi strani so posneli zabavne melodije, izmed katerih je skladba »Otočna Kalifornija« takoj postala uspešnica številnih radijskih postaj. »Večer ob Savi« pa je poleg naslovne skladbe najbolj udarna viža na narodnozabavni strani kasete.

Žreb je teden dodelil nagrado Studiu D ALBINU URHU iz Bohinjske Bistrice. Lestvica pa je ta teden z eno novo skladbo takšna:

- 1 (3) Florjanska polka — VESNA
 - 2 (6) Moja Gorenjka — VESNA
 - 3 (2) Slovenska polka — SLOVENIJA
 - 4 (1) Slovenci smo veseljaki — ANSAMBL I RUPARJA
 - 5 (7) Dolenski očaki — COF
 - 6 (10) Spet sva skupaj — HMEIJARSKI INSTRUMENTALNI KVINTET
 - 7 (8) Hrepnenj v dežu — ZVONČKI
 - 8 (5) Glažek je nali — ANSAMBL F. MIHELIČA
 - 9 (9) Abraham — NASAMBEL J. ŠERUGE
 - 10 (—) Pesem o Savi — KVINTET SAVA
- Predlog za prihodnji teden: Dolenski svet — DOLENJSKI FANTJE

Glašujem za:

Moj naslov:

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

trdno prepričani? je pogledala nad očali tovarišica sekretarka.

Nemogoče. Punca jelena, dvomim, da bi se ji dalo sesti za pisalni stroj, je zasporno zavrnil nevarnost suma drugi svetovalec direktorja vseh direktorjev. Ne klicam pa možnosti, da je bil to vratar, je še rekел in se zatopil v razmišljanje, ki je bilo še najbolj podobno sponju.

Neposrednice iz šivalnice tega pisma gotovo niso spravile vpuk, je bil prepričan tretji svetovalec direktorja vseh direktorjev, zadolžen za tržne raziskave.

— Lepo vas prosim: mar naj skritiša študijo, in to visoko strokovno, človek s končano osemljekom? Ti ponavadi še dobrega ljubezenskega pisma niso zmožni spraviti na papir, je zaprl usta tovarišica sekretarka tretji svetovalec direktorja vseh direktorjev, zadolžen za tržne raziskave.

— Šofer, je hotel opraviti z eno besedo četrти svetovalec direktorja vseh direktorjev, ki se je sicer še najbolj spoznal na družbeno prehrano in preskrbo.

— Da bi šofer napisal kritiko študije kako zaposlit zaposlene?

TONI GAŠPERIČ

kozerija

TAKO PAMETNEGA NI V KOLEGIJU

Na uredništvo Zapoznelega glasila v Hitrotkalu je prišlo anonimno pismo. Nekdo se je krepko obregnil ob študijo direktorja vseh direktorjev z naslovom Kako zaposlit zaposlene. — Pismo je napisano treznò in preudarno. Neznani pošiljalnik dobro pozna razmere v Hitrotšivu, je povedal glavni in odgovorni urednik — Le kdo neki ga je napisal? je zažgolela tovarišica sekretarka, ki ni mogla skriniti, da jo raznaša vedežljano.

— Morda snažilka direktorja vseh direktorjev. Vsi veste, da je diplomiранa ekonomistka, je posku-

šal ustreliti v črno svetovalec direktorja vseh direktorjev.

Nemogoče. Punca jelena, dvomim, da bi se ji dalo sesti za pisalni stroj, je zasporno zavrnil nevarnost suma drugi svetovalec direktorja vseh direktorjev. Ne klicam pa možnosti, da je bil to vratar, je še rekeli in se zatopili v razmišljanje, ki je bilo še najbolj podobno sponju.

Neposrednice iz šivalnice tega pisma gotovo niso spravile vpuk, je bil prepričan tretji svetovalec direktorja vseh direktorjev, zadolžen za tržne raziskave.

— Da bi šofer napisal kritiko študije kako zaposlit zaposlene?

Ne dobiti smešni, lepo vas prosim! Res ima končano višo šolo, a zagotavljam vam, da je popolnoma napisen, se je poskušala smerjati tovarišica sekretarka.

— Sumim člane direktorjevega kolegia, se je vmešal v razpravo glavnin in odgovorni urednik Zapoznelega glasila.

— Odpade kot knof od gat, ga je kategorično zabilo tovarišica sekretarka, ki je v hipu pordela v suhi obraz. V direktorjevem kolegiju ni nihče niti slučajno tako pameten, da bi lahko spravil na papir kaj tako kvalitetnega.

TONI GAŠPERIČ

